

## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยของสมาชิกชมรมอาจารย์ 3

ส่วนที่ 2 กระบวนการในการช่วยเหลือของชมรมอาจารย์ 3 ที่มีต่อสมาชิกในชมรม

ซึ่งทั้ง 2 ส่วนจะนำเสนอข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ โดยมีรายละเอียดครอบคลุมถึงประเด็นต่างๆ

ดังนี้

ส่วนที่ 1 การทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยของสมาชิกชมรมอาจารย์ 3

1.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

1.1.1 ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.1.2 ผลการวิเคราะห์สภาพและความต้องการในการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย

1.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับสาเหตุการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยของสมาชิกชมรม ผู้ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 แล้ว

ส่วนที่ 2 กระบวนการในการช่วยเหลือของชมรมอาจารย์ 3 ที่มีต่อสมาชิกในชมรม

2.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

2.1.1 ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการให้ความช่วยเหลือสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ในการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3

2.1.2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมให้ความรู้ของชมรมอาจารย์ 3 ในการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3

2.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับกระบวนการให้ความช่วยเหลือของชมรมอาจารย์ 3 ที่มีต่อสมาชิกในชมรม

สถาบันวิจัยประชากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 1 การทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยของสมาชิกชมรมอาจารย์ 3

1.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ

1. 1.1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง แสดงในตารางที่ 6 ถึงตารางที่ 7 ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 แล้ว จำแนกตามสถานภาพทั่วไป

สถานภาพทั่วไป	จำนวน (N=52)	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	39	75.00
ชาย	13	25.00
2. อายุ		
30-35 ปี	1	1.92
36-40 ปี	4	7.69
41-45 ปี	20	38.46
46-50 ปี	17	32.69
51-55 ปี	8	15.39
56-60 ปี	2	3.85
3. อายุราชการ		
11-15 ปี	1	1.92
16-20 ปี	12	23.08
21-25 ปี	14	26.92
มากกว่า 25 ปี	25	48.08
4. ตำแหน่งทางราชการ		
อาจารย์ 3 ระดับ 6	2	3.85
อาจารย์ 3 ระดับ 7	13	25.00
อาจารย์ 3 ระดับ 8	36	69.23
อาจารย์ 3 ระดับ 9	1	1.92
5. สังกัดที่ปฏิบัติงาน		
กรม สปช.	50	96.15
กรมสามัญศึกษา	2	3.85

ตารางที่ 8 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้ที่ได้ตำแหน่งอาจารย์ 3 แล้วจำแนกตามสถานภาพ  
ทั่วไป

สถานภาพทั่วไป	จำนวน (N=52)	ร้อยละ
6. ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน		
1-3 ปี	23	44.23
4-6 ปี	15	28.84
7-10 ปี	5	9.62
มากกว่า 10 ปี	1	1.92
ไม่ระบุ	8	15.38
7. คุณวุฒิทางการศึกษา		
ปริญญาโท	1	1.92
ปริญญาตรี	50	96.15
ไม่ระบุ	1	1.92
8. สาขาที่สำเร็จการศึกษา		
เกษตร	1	1.92
ประถมศึกษา	9	17.31
ภาษาไทย	6	11.54
สังคม	11	21.15
ดนตรี-นาฏศิลป์	1	1.92
บริหารการศึกษา	3	5.77
ศิลปศึกษา	1	1.92
วิทยาศาสตร์	3	5.77
พลศึกษา	2	3.85
ภาษาอังกฤษ	1	1.92
ครุศาสตร์	2	3.85
ปฐมวัย	1	1.92
ศึกษาศาสตร์	4	7.69
ไม่ระบุ	7	13.46

จากตารางที่ 6 พบว่า สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ในกลุ่มผู้ที่ได้เลื่อนตำแหน่งอาจารย์ 3 แล้วส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 75.00 มีอายุอยู่ในช่วง 41-45 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.46 มีอายุราชการมากกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.08 ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 ระดับ 8 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.23 ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ คิดเป็นร้อยละ 96.15 ระยะเวลาดำรงตำแหน่งปัจจุบันอยู่ในช่วง 1-3 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.23 มีคุณวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 96.15 และสำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการประถมศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.31

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้กำลังทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 จำแนกตามสถานภาพทั่วไป

สถานภาพทั่วไป	จำนวน (N=258)	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	205	79.46
ชาย	53	20.54
2. อายุ		
30-35 ปี	2	0.78
36-40 ปี	63	24.42
41-45 ปี	95	36.82
46-50 ปี	56	21.71
51-55 ปี	31	12.01
56-60 ปี	11	4.26
3. อายุราชการ		
5-10 ปี	3	1.16
11-15 ปี	28	10.85
16-20 ปี	68	26.36
21-25 ปี	79	30.62
มากกว่า 25 ปี	80	31.01

ตารางที่ 7 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้กำลังทำผลงานวิชาการ เพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็น  
อาจารย์ 3 จำแนกตามสถานภาพทั่วไป

สถานภาพทั่วไป	จำนวน (N=258)	ร้อยละ
4. ตำแหน่งทางราชการ		
อาจารย์ 2 ระดับ 5	2	0.78
อาจารย์ 2 ระดับ 6	41	15.89
อาจารย์ 2 ระดับ 7	215	83.33
5. สังกัดที่ปฏิบัติงาน		
กรม สปช.	255	98.84
กรมสามัญศึกษา	3	1.16
6. ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน		
1-3 ปี	81	31.40
4-6 ปี	62	24.03
7-10 ปี	7	2.71
มากกว่า 10 ปี	22	8.53
ไม่ระบุ	86	33.33
7. คุณวุฒิทางการศึกษา		
ปริญญาโท	9	3.49
ปริญญาตรี	240	93.02
ต่ำกว่าปริญญาตรี	9	3.49
8. สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา		
เกษตร	3	1.16
ประถมศึกษา	45	17.44
ภาษาไทย	22	8.53
สังคม	17	6.59
ดนตรี-นาฏศิลป์	4	1.55
บริหารการศึกษา	20	7.75

ตารางที่ 7 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้กำลังทำผลงานวิชาการ เพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็น อาจารย์ 3 จำแนกตามสถานภาพทั่วไป

สถานภาพทั่วไป	จำนวน (N=258)	ร้อยละ
ศิลปศึกษา	4	1.55
สุขศึกษา	3	1.16
คหกรรมศาสตร์	13	5.04
วิทยาศาสตร์	18	6.98
พลศึกษา	6	2.33
หลักสูตรและการนิเทศ	1	0.39
คณิตศาสตร์	8	3.10
มัธยมศึกษา	7	2.71
บรรณารักษ์	3	1.16
ภาษาอังกฤษ	5	1.94
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3	1.16
การศึกษาปฐมวัย	4	1.55
จิตวิทยา	2	0.78
การศึกษา	16	6.20
พัฒนาชุมชน	1	0.39
ไม่ระบุ	53	20.54

จากตารางที่ 7 พบว่า สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้ที่กำลังทำผลงานทางวิชาการ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 79.46 มีอายุในช่วง 41-45 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.82 มีอายุราชการมากกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.01 เป็นผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.33 ปฏิบัติงานอยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 98.84 ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบันอยู่ในช่วง 1-3 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.40 มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 93.02 ปี และสำเร็จการศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.44

จากข้อมูลสถานภาพทั่วไป พบว่า กลุ่มผู้ที่ได้เลื่อนตำแหน่งอาจารย์ 3 กับกลุ่มผู้ที่กำลังทำผลงานทางวิชาการมีลักษณะส่วนใหญ่ของสถานภาพทั่วไปคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 41-45 ปี

มีอายุราชการมากกว่า 25 ปี และปฏิบัติงานอยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งปัจจุบันอยู่ในช่วง 1-3 ปี และมีคุณวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี ในสาขาวิชาการประถมศึกษา แต่จะแตกต่างกันเพียงในเรื่องการดำรงตำแหน่งในปัจจุบันเท่านั้น กล่าวคือ กลุ่มผู้ที่ได้เลื่อนตำแหน่งอาจารย์ 3 แล้ว ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 ระดับ 8 เป็นจำนวนมากที่สุด ขณะที่กลุ่มผู้ที่กำลังจัดทำผลงานทางวิชาการดำรงตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 เป็นจำนวนมากที่สุด

### 1.1.2 ผลการวิเคราะห์สภาพและความต้องการในการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย

1.1.2.1 ผลการวิเคราะห์สภาพ และความต้องการในการทำผลงานทางวิชาการของผู้ที่ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 แล้ว

1.1.2.2 ผลการวิเคราะห์สภาพ และความต้องการในการทำผลงานทางวิชาการของผู้ที่กำลังทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3

โดยทั้งตอนที่ 1.1.2.1 และตอนที่ 1.1.2.2 จะประกอบด้วยประเด็นการวิเคราะห์ดังนี้

- 1) ประเภทของผลงานทางวิชาการที่ทำ
- 2) สาเหตุของการทำผลงานทางวิชาการแต่ละประเภท ปัญหา และความต้องการความช่วยเหลือ

เหลือในการทำผลงานทางวิชาการ

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.1.2.1 ผลการวิเคราะห์สภาพและความต้องการในการทำผลงานทางวิชาการของผู้ที่ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 แล้ว

1) ประเภทของผลงานทางวิชาการที่ทำ แสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 จำนวน และร้อยละของสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้ที่ได้เลื่อนตำแหน่งอาจารย์ 3 แล้ว จำแนกตามประเภทการทำผลงานทางวิชาการ (N=51)

ประเภทผลงานทางวิชาการ	จำนวนความถี่	ร้อยละ
1. ผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย	1	1.96
2. ผลงานทางวิชาการประเภทอื่นที่ไม่ใช่ผลงานวิจัย	50	98.04
2.1 รายงานการพัฒนากาเรียนการสอน	37	72.55
2.2 เอกสารประกอบการสอน	33	64.71
-เอกสารประกอบการเรียนการสอน	20	39.22
-แผนการสอน	6	11.76
แบบฝึกประกอบการสอน	3	5.88
-บทเรียนสำเร็จรูป	2	3.92
-ชุดการสอน	2	3.92
2.3 อุปกรณ์การเรียนการสอน	19	37.25
2.4 ผลงานโครงการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	9	17.65
2.5 หนังสือ	7	13.73
-หนังสือส่งเสริมการอ่าน	5	9.80
-หนังสืออ่านเพิ่มเติม	1	1.96
-หนังสืออ่านประกอบ	1	1.96
2.6 เอกสารคำสอน	5	9.80
2.7 รายงานการศึกษาค้นคว้า	3	5.88
2.8 ผลงานทางวิชาการประเภทอื่นๆ	2	3.92
-ใบงาน	1	1.96
-ใบความรู้	1	1.96
2.9 ตำรา	1	1.96
2.10 บทความทางวิชาการ	1	1.96
รวมความถี่	124	-

\*เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ



จากตารางที่ 8 พบว่า สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้ได้เลื่อนตำแหน่งอาจารย์ 3 แล้ว ส่วนใหญ่ทำผลงานทางวิชาการประเภทอื่นที่ไม่ใช่ผลงานวิจัย คิดเป็นร้อยละ 98.04 โดยทำรายงานการพัฒนาการเรียนการสอนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.55 รองลงมาคือ เอกสารประกอบการสอน อุปกรณ์การเรียนการสอน และรายงานผลโครงการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 64.71, 37.25 และ 17.65 ตามลำดับ ส่วนผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยมีสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ทำเพียงคนเดียว คิดเป็นร้อยละ 1.96

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในการทำผลงานทางวิชาการแต่ละประเภทจำแนกตามคุณวุฒิทางการศึกษาของสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้ได้เลื่อนตำแหน่งอาจารย์ 3 แล้ว

ประเภทผลงานทางวิชาการ	คุณวุฒิทางการศึกษา					
	ปริญญาโท(N=1)		ปริญญาตรี(N=49)		รวม(N=50)	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ผลงานวิจัย	1	100.00	-	-	1	2.00
รายงานการพัฒนาการเรียนการสอน	-	-	36	73.47	36	72.00
เอกสารคำสอน	-	-	4	8.16	4	8.00
ตำรา	-	-	1	2.04	4	8.00
หนังสือ	-	-	7	14.29	7	14.00
เอกสารประกอบการสอน	-	-	32	65.31	32	64.00
อุปกรณ์การเรียนการสอน	-	-	19	38.78	19	38.00
บทความทางวิชาการ	-	-	1	2.04	1	2.00
รายงานการศึกษาค้นคว้า	-	-	3	6.12	3	6.00
รายงานผลโครงการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	-	-	8	16.33	8	19.00
ผลงานทางวิชาการประเภทอื่นๆ	-	-	2	4.08	2	4.00
รวมความถี่	1	-	113	-	114	-

\* เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 9 พบว่า สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้ที่ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 แล้ว ที่มีคุณภาพทางการศึกษาระดับปริญญาโทซึ่งมีเพียงคนเดียว และทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย ส่วนสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้ที่ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 แล้ว ที่มีคุณภาพทางการศึกษาระดับปริญญาตรีมีการทำผลงานทางวิชาการประเภทรายงานการพัฒนาระบบการเรียนการสอนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73.47 รองลงมาคือ เอกสารประกอบการสอน และอุปกรณ์การเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 65.31 และ 38.780 ตามลำดับ ผลงานทางวิชาการที่สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้ที่ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ที่มีคุณภาพทางการศึกษาระดับปริญญาตรีจัดทำน้อยที่สุด คือ ตำราและบทความทางวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 2.04 เท่ากัน

จากข้อมูลข้างต้นดังกล่าว เป็นที่น่าสังเกตว่าสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ที่มีคุณภาพทางการศึกษาระดับปริญญาโทได้เลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 แล้ว เพียงคนเดียว และทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย

2) สาเหตุ ปัญหา และความต้องการความช่วยเหลือในการทำผลงานทางวิชาการ ซึ่งแบ่งเป็นผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการประเภทอื่นที่ไม่ใช่ผลงานผลงานวิจัย

### 2.1) ผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย

สาเหตุ ปัญหา และความต้องการความช่วยเหลือของสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้ที่ได้เลื่อนตำแหน่งอาจารย์ 3 ด้วยการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย

จากแบบสอบถามสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้ที่ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 จำนวน 1 คน ทำให้ทราบสาเหตุ ปัญหา และความต้องการความช่วยเหลือในการจัดทำผลงานทางวิชาการของสมาชิกชมรมผู้ที่ได้เลื่อนตำแหน่ง ด้วยการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยดังนี้

1. สาเหตุที่ทำให้สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้ที่ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย คือ เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน และเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับกาเรียนการสอน มีผู้สนับสนุนในการจัดทำ และเป็นผลงานที่ตรงกับความถนัด

2. ปัญหาในการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย พบปัญหา คือ ปัญหาเกี่ยวกับความไม่มั่นใจว่าผลงานจะผ่านการอนุมัติ และปัญหาเกี่ยวกับการใช้สถิติในการวิจัย

3. ด้านความต้องการความช่วยเหลือขณะทำผลงานทางวิชาการพบว่า สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้ที่ได้เลื่อนตำแหน่งอาจารย์ 3 แล้ว ต้องการความช่วยเหลือในด้านการใช้ภาษาที่เชี่ยวชาญคอยแนะนำ

### 2.2) ผลงานทางวิชาการประเภทอื่นที่ไม่ใช่ผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย

แสดงในตารางที่ 10 และ 11

ตารางที่ 10 จำนวน และร้อยละของสาเหตุการไม่ทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย ของสมาชิกชมรม อาจารย์ 3 ผู้ที่ได้เลื่อนตำแหน่งอาจารย์ 3 ด้วยการทำผลงานทางวิชาการประเภทอื่นที่ไม่ใช่ผลงานวิจัย (N = 49)

รายการ	จำนวนความถี่	ร้อยละ
1. ขาดความรู้เรื่องระเบียบวิธีการวิจัย	38	77.55
2. ขาดประสบการณ์	25	51.02
3. ไม่มั่นใจว่าผลงานที่ทำจะผ่านการอนุมัติ	24	48.98
4. ขาดผู้แนะนำที่เชี่ยวชาญ	23	46.94
5. ขาดแหล่งศึกษาค้นคว้า	14	28.57
6. กระบวนการวิจัยมีความยุ่งยากเกินไป	13	26.53
7. ขาดงบประมาณในการจัดทำ	8	16.33
8. ไม่มีความสามารถในการนำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอน	6	12.24
9. ไม่มีปัญหาในการทำ (แต่ไม่ทำ)	3	6.12
10. ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร	2	4.08
11. อื่นๆ		
-จำนวนนักเรียนที่สอนมีน้อยเกินไป	1	2.04
-ไม่มั่นใจเพราะไม่มีวุฒิปริญญาโท	1	2.04
รวมความถี่	161	-

\*เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 10 พบว่า สาเหตุการไม่ทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยของสมาชิกชมรม อาจารย์ 3 ผู้ที่ได้เลื่อนตำแหน่งอาจารย์ 3 ด้วยการทำผลงานทางวิชาการประเภทอื่นที่ไม่ใช่ผลงานวิจัย คือ ขาดความรู้เรื่องระเบียบวิธีวิจัยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 77.55 รองลงมาคือ ขาดประสบการณ์ ไม่มั่นใจว่าผลงานที่ทำจะผ่านการอนุมัติ และขาดผู้แนะนำที่เชี่ยวชาญ คิดเป็นร้อยละ 51.02, 48.98 และ 46.94 ตามลำดับ

เป็นที่น่าสังเกตว่า มีจำนวนผู้ที่ไม่มีปัญหาในการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยจำนวน 3 คน ทั้งนี้จากการศึกษาข้อมูลในเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์สมาชิกชมรม พบว่า สมาชิกชมรม บางคนแม้ว่าจะเป็นผู้มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยมาบ้าง แต่ไม่ต้องการที่จะทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย อันเนื่องจาก

เห็นว่าผลงานวิจัยเป็นผลงานที่สามารถสร้างข้อมูลขึ้นได้ โดยไม่ต้องอาศัยข้อมูลจริง ไม่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ และเกรงว่าเมื่อจัดทำแล้วผลงานไม่ผ่านการอนุมัติ เพราะขาดความเชื่อถือ

ตารางที่ 11 จำนวน และร้อยละความต้องการความช่วยเหลือในการทำผลงานทางวิชาการประเภทอื่นไม่ใช่ผลงานวิจัย\* ของสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้ที่ได้เลื่อนตำแหน่งอาจารย์ 3 แล้ว (N=49)

รายการ	จำนวนความถี่	ร้อยละ
1. การมีที่ปรึกษาที่เชี่ยวชาญคอยแนะนำ	39	79.59
2. การอบรมให้ความรู้ในการจัดทำผลงานทางวิชาการ	34	69.39
3. การจัดให้มีแหล่งศึกษาค้นคว้า	28	57.14
4. การจัดหาเอกสารผลงานทางวิชาการที่ผ่านการเลื่อนตำแหน่งมาให้ดูเป็นตัวอย่าง	20	40.82
5. การช่วยเหลือในการวางแผนการทำงาน	15	30.61
6. การจัดให้มีงบประมาณสนับสนุนในการจัดทำ	12	24.49
7. อื่นๆ		
- ต้องการมีผู้ช่วยพิมพ์และช่วยวาดภาพ	1	2.04
รวมความถี่	149	-

\*เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 11 พบว่า สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้ที่ได้เลื่อนตำแหน่งอาจารย์ 3 ด้วยการทำผลงานทางวิชาการประเภทอื่นที่ไม่ใช่ผลงานวิจัย ต้องการความช่วยเหลือในเรื่อง การมีที่ปรึกษาที่เชี่ยวชาญคอยแนะนำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 79.59 รองลงมาคือ การอบรมให้ความรู้ในการทำผลงานทางวิชาการ การจัดให้มีแหล่งศึกษาค้นคว้า และการจัดหาเอกสารผลงานทางวิชาการที่ผ่านการเลื่อนตำแหน่งมาให้ดูเป็นตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 69.39, 57.14 และ 40.82 ตามลำดับ

1.1.2.2 ผลการวิเคราะห์สภาพ และความต้องการในการทำผลงานทางวิชาการ ของสมาชิก  
ชมรมอาจารย์ 3 ผู้กำลังทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3

1) ประเภทผลงานทางวิชาการที่ทำ แสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 จำนวน ร้อยละของสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้กำลังทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอเลื่อนตำแหน่ง  
เป็นอาจารย์ 3 จำแนกตามประเภทผลงานทางวิชาการที่ทำ (N=253)

ประเภทผลงานทางวิชาการ	จำนวนความถี่	ร้อยละ
1. ผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย	11	4.35
2. ผลงานทางวิชาการประเภทอื่นที่ไม่ใช่ผลงานวิจัย	242	95.65
2.1 เอกสารประกอบการสอน	172	67.98
-แผนการสอน	20	7.91
-แบบฝึกประกอบการสอน	9	3.56
-ชุดการสอน	1	0.40
2.2 รายงานการพัฒนากาเรียนการสอน	109	43.08
2.3 อุปกรณ์การเรียนการสอน	54	21.34
2.4 หนังสือ	32	12.65
-หนังสือส่งเสริมการอ่าน	31	12.25
-หนังสืออ่านเพิ่มเติม	1	0.40
2.5 ผลงานโครงการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	21	8.30
2.6 เอกสารคำสอน	18	7.11
2.7 ผลงานทางวิชาการประเภทอื่น	6	2.37
-เพิ่มสะสมงาน	3	1.19
-ใบงาน	1	0.40
-ใบความรู้	1	0.40
-รายงานการใช้ชุดการสอน	1	0.40
2.8 รายงานการศึกษาค้นคว้า	5	1.98
2.9 บทความทางวิชาการ	2	0.79
2.10 ตำรา	1	0.40
<b>รวมความถี่</b>	<b>473</b>	<b>-</b>

\*เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 12 พบว่า สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้กำลังทำผลงานทางวิชาการ ส่วนใหญ่เป็นผู้ทำผลงานทางวิชาการประเภทอื่นที่ไม่ใช่ผลงานวิจัย คิดเป็นร้อยละ 95.65 โดยจัดทำเอกสารประกอบการสอนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 67.98 รองลงมาคือ ผลงานทางวิชาการประเภทรายงานการพัฒนากการเรียนการสอน อุปกรณ์การเรียนการสอน และหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 43.08, 21.34 และ 12.65 ตามลำดับ ส่วนผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยมีผู้ทำเพียง 11 คน คิดเป็นร้อยละ 4.35

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในการทำผลงานทางวิชาการแต่ละประเภทจำแนกตามคุณวุฒิทางการศึกษาของสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้ที่กำลังทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งอาจารย์ 3

ประเภทผลงานทางวิชาการ	คุณวุฒิทางการศึกษา							
	ปริญญาโท		ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี		รวม	
	(N=9)		(N=236)		(N=9)		(N=263)	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ผลงานวิจัย	4	44.44	7	2.98	-	-	11	4.35
รายงานการพัฒนากการเรียนการสอน	4	44.44	100	42.55	5	55.56	109	43.08
เอกสารคำสอน	2	22.22	15	6.38	1	11.11	18	7.11
ตำรา	-	-	1	0.43	-	-	1	0.40
หนังสือ	2	22.22	30	12.77	-	-	32	12.65
เอกสารประกอบการสอน	4	44.44	164	69.79	4	44.44	172	67.98
อุปกรณ์การเรียนการสอน	1	11.11	50	21.28	3	33.33	54	21.34
บทความทางวิชาการ	-	-	2	0.85	-	-	2	0.79
รายงานการศึกษาค้นคว้า	-	-	5	2.13	-	-	5	1.98
รายงานผลโครงการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	1	11.11	18	7.66	2	22.22	21	8.30
ผลงานทางวิชาการประเภทอื่นๆ	2	22.22	4	1.70	-	-	6	2.37
รวมความถี่	20	-	396	-	17	-	447	-

\* เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ



จากตารางที่ 13 พบว่า สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้กำลังทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท มีการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย รายงานการพัฒนาการเรียนการสอน และเอกสารประกอบการสอนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.44 รองลงมาคือ เอกสารคำสอน หนังสือ และผลงานทางวิชาการประเภทอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 22.22 ส่วนผลงานทางวิชาการที่สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้กำลังทำผลงานเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท จัดทำน้อยที่สุด คือ อุปกรณ์การเรียนการสอน และรายงานผลโครงการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 11.11

สมาชิกชมรมผู้ที่กำลังทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีการทำผลงานทางวิชาการประเภทเอกสารประกอบการสอนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.79 รองลงมาคือ ผลงานทางวิชาการประเภทรายงานการพัฒนาการเรียนการสอน และอุปกรณ์การเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 42.55 และ 21.28 ตามลำดับ ผลงานทางวิชาการที่สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้ที่กำลังทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีจัดทำน้อยที่สุด คือ ผลงานทางวิชาการประเภทตำรา คิดเป็นร้อยละ 0.43 ส่วนผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ที่กำลังทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ทำเพียงร้อยละ 2.98

ส่วนสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้ที่กำลังทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่ทำผลงานทางวิชาการประเภทรายงานการพัฒนาการเรียน การสอน และอุปกรณ์การเรียนการสอนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.56 รองลงมาคือ เอกสารประกอบการสอน และรายงานผลเกี่ยวกับโครงการการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 44.44 และ 22.22 ตามลำดับ ส่วนผลงานทางวิชาการที่สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้ที่กำลังทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ทำน้อยที่สุดคือ เอกสารคำสอน คิดเป็นร้อยละ 11.11

จากข้อมูลดังกล่าว เป็นที่น่าสังเกตว่า สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้กำลังทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโทและระดับปริญญาตรีบางส่วนที่ทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย และไม่มีสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้กำลังทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรีทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยเลย และเมื่อพิจารณาการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยกับผลงานทางวิชาการประเภทอื่น พบว่า ผลงานประเภทวิจัยมีสมาชิกผู้กำลังทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 มีการทำอยู่ในระดับน้อย

2) สาเหตุ ปัญหา และความต้องการความช่วยเหลือในการทำผลงานทางวิชาการ ซึ่งแบ่งเป็น ผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย และผลงานทางวิชาการประเภทอื่นที่ไม่ใช่ผลงานวิจัย แสดงในตารางที่ 14 ถึงตารางที่ 18

ตารางที่ 14 จำนวน และร้อยละของสาเหตุการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย ของสมาชิกชมรม อาจารย์ 3 ผู้กำลังทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 (N=11)

รายการ	จำนวนความถี่	ร้อยละ
1. เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	10	90.91
2. เพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน	8	72.73
3. เป็นผลงานทางวิชาการที่ตรงกับความถนัด	2	18.18
รวมความถี่	20	-

\*เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 14 พบว่า สาเหตุที่สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้กำลังทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย คือ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 90.91 รองลงมาคือ เพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน และเป็นผลงานทางวิชาการที่ตรงกับความถนัด คิดเป็นร้อยละ 72.73 และ 18.18 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ตารางที่ 15 จำนวน และร้อยละของปัญหาในการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยของสมาชิกชมรม  
อาจารย์ 3 ผู้กำลังทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 (N=11)

รายการ	จำนวนความถี่	ร้อยละ
1. ขาดแหล่งศึกษาค้นคว้า	6	54.55
2. ขาดผู้แนะนำที่เชี่ยวชาญ	5	45.45
3. ขาดความรู้เรื่องระเบียบวิธีวิจัย	3	27.27
4. ไม่มั่นใจว่าผลงานจะผ่านการอนุมัติ	2	18.18
5. ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร	1	9.09
6. ขาดงบประมาณในการจัดทำ	1	9.09
7. ไม่มีปัญหาในการจัดทำ (แต่ไม่ทำ)	1	9.09
8. อื่นๆ		
- มีงานซึ่งเป็นภาระเกี่ยวกับการเรียน การสอน และงานพิเศษอื่นๆ มาก	1	9.09
รวมความถี่	20	-

\*เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 15 พบว่า สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ที่กำลังทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย ส่วนใหญ่มี  
ปัญหาในการทำผลงานในเรื่อง ขาดแหล่งศึกษาค้นคว้ามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.55 รองลงมาคือ ขาดผู้แนะนำ  
ที่เชี่ยวชาญ ขาดความรู้เรื่องระเบียบวิธีวิจัย และไม่มั่นใจว่าผลงานที่ทำจะผ่านการอนุมัติ คิดเป็นร้อยละ 45.45,  
27.27 และ 18.18 ตามลำดับ

ตารางที่ 16 จำนวน และร้อยละของความต้องการความช่วยเหลือในการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย ของสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้กำลังทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยเพื่อขอเลื่อนตำแหน่ง เป็นอาจารย์ 3 (N=11)

รายการ	จำนวนความถี่	ร้อยละ
1. การมีที่ปรึกษาที่เชี่ยวชาญคอยแนะนำ	8	72.73
2. การจัดให้มีแหล่งศึกษาค้นคว้า	7	63.64
3. การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัย	4	36.36
4. การจัดให้มีงบประมาณสนับสนุนในการจัดทำ	4	36.36
รวมความถี่	23	-

\*เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 16 พบว่า สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้ที่กำลังทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย มีความต้องการความช่วยเหลือเกี่ยวกับการมีที่ปรึกษาที่เชี่ยวชาญคอยแนะนำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.73 รองลงมาคือ การจัดให้มีแหล่งศึกษาค้นคว้า คิดเป็นร้อยละ 63.64 ส่วนความต้องการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัย และการจัดให้มีงบประมาณสนับสนุนในการจัดทำ คิดเป็นร้อยละ 36.36 เท่ากัน

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของสาเหตุการไม่ทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย ของสมาชิกชมรม  
อาจารย์ 3 ผู้กำลังทำผลงานทางวิชาการประเภทอื่นที่ไม่ใช่ผลงานวิจัยเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็น  
อาจารย์ 3 (N= 242)

รายการ	จำนวนความถี่	ร้อยละ
1. ขาดความรู้เรื่องระเบียบวิธีการวิจัย	183	75.62
2. ขาดผู้แนะนำที่เชี่ยวชาญ	167	69.01
3. ขาดแหล่งศึกษาค้นคว้า	113	46.69
4. ไม่มั่นใจว่าผลงานที่จัดทำจะผ่านการอนุมัติ	110	45.45
5. ขาดงบประมาณในการจัดทำ	58	23.97
6. เวลาไม่เอื้อต่อการทำวิจัย	57	23.55
7. ไม่มีความสามารถในการนำผลงานทางวิชาการ ประเภทผลงานวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอน	41	16.94
8. ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร	21	8.68
9. ไม่มีปัญหาในการจัดทำ (แต่ไม่ทำ)	2	0.83
10. อื่นๆ		
-ไม่อยากทำผลงานวิจัย	2	0.83
-ต้องการทำหลังจากได้เลื่อนระดับเป็นอาจารย์ 2 ระดับ 7 แล้ว	1	0.41
-ผู้แนะนำไม่มีความจริงใจ ต้องมีของกำนัลให้ ในราคาแพง	1	0.41
-ถูกเปลี่ยนแปลงหน้าที่การสอนอยู่บ่อยๆ	1	0.41
รวมความถี่	757	

\*เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 17 พบว่า สาเหตุที่สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้กำลังทำผลงานทางวิชาการประเภทอื่นที่ไม่ใช่  
ผลงานวิจัย ไม่ทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย เพื่อขอเลื่อนตำแหน่งอาจารย์ 3 คือ ขาดความรู้เรื่อง

ระเบียบวิธีการวิจัยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.62 รองลงมาคือ ขาดผู้แนะนำที่เชี่ยวชาญ ขาดแหล่งศึกษาค้นคว้า และไม่มั่นใจว่าผลงานที่จัดทำจะผ่านการอนุมัติ คิดเป็นร้อยละ 69.01, 46.69 และ 45.45 ตามลำดับ

เป็นที่น่าสังเกตว่า สมาชิกชมรมผู้ที่กำลังทำผลงานทางวิชาการจำนวน 2 คนไม่มีปัญหาในการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย แต่ไม่ทำผลงานประเภทดังกล่าว ทั้งนี้จากการศึกษาเชิงคุณภาพ พบว่า สาเหตุที่สมาชิกชมรมผู้กำลังทำผลงานทางวิชาการ 1 ใน 2 คน เนื่องจากมีเจตคติที่ไม่ดีต่อกระบวนการวิจัย เห็นว่าเป็นเรื่องยุ่งยาก และข้อมูลที่ได้มาไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริง ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้

ตารางที่ 18 จำนวน และร้อยละของความต้องการความช่วยเหลือในการทำผลงานทางวิชาการประเภทอื่นที่ไม่ใช่ผลงานวิจัย ของสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้กำลังทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 (N=242)

รายการ	จำนวนความถี่	ร้อยละ
1. การมีที่ปรึกษาที่เชี่ยวชาญคอยแนะนำ	203	83.88
2. การอบรมให้ความรู้ในการทำผลงานทางวิชาการ	181	74.79
3. การจัดหาเอกสารผลงานทางวิชาการที่ผ่านการเลื่อนตำแหน่งมาให้อูเป็นตัวอย่าง	156	64.46
4. การจัดให้มีแหล่งศึกษาค้นคว้า	147	60.74
5. การจัดให้มีงบประมาณสนับสนุนในการจัดทำ	83	34.30
6. อื่นๆ		
- ความพร้อมการเงิน	1	0.41
- การเป็นที่ยอมรับและสนับสนุนจากผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน	1	0.41
รวมความถี่	807	-

\*เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 18 พบว่า ส่วนใหญ่สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ผู้กำลังทำผลงานทางวิชาการประเภทอื่นที่ไม่ใช่ผลงานวิจัย ต้องการความช่วยเหลือในเรื่องการมีที่ปรึกษาที่เชี่ยวชาญคอยแนะนำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.88 รองลงมา คือ การอบรมให้ความรู้ในการทำผลงานทางวิชาการ การจัดหาเอกสารผลงานทางวิชาการที่ผ่านการ

เลื่อนตำแหน่งมาให้อุเป็นตัวอย่าง และการจัดให้มีแหล่งศึกษาค้นคว้า คิดเป็นร้อยละ 74.79, 64.46 และ 60.74 ตามลำดับ

## 1.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ

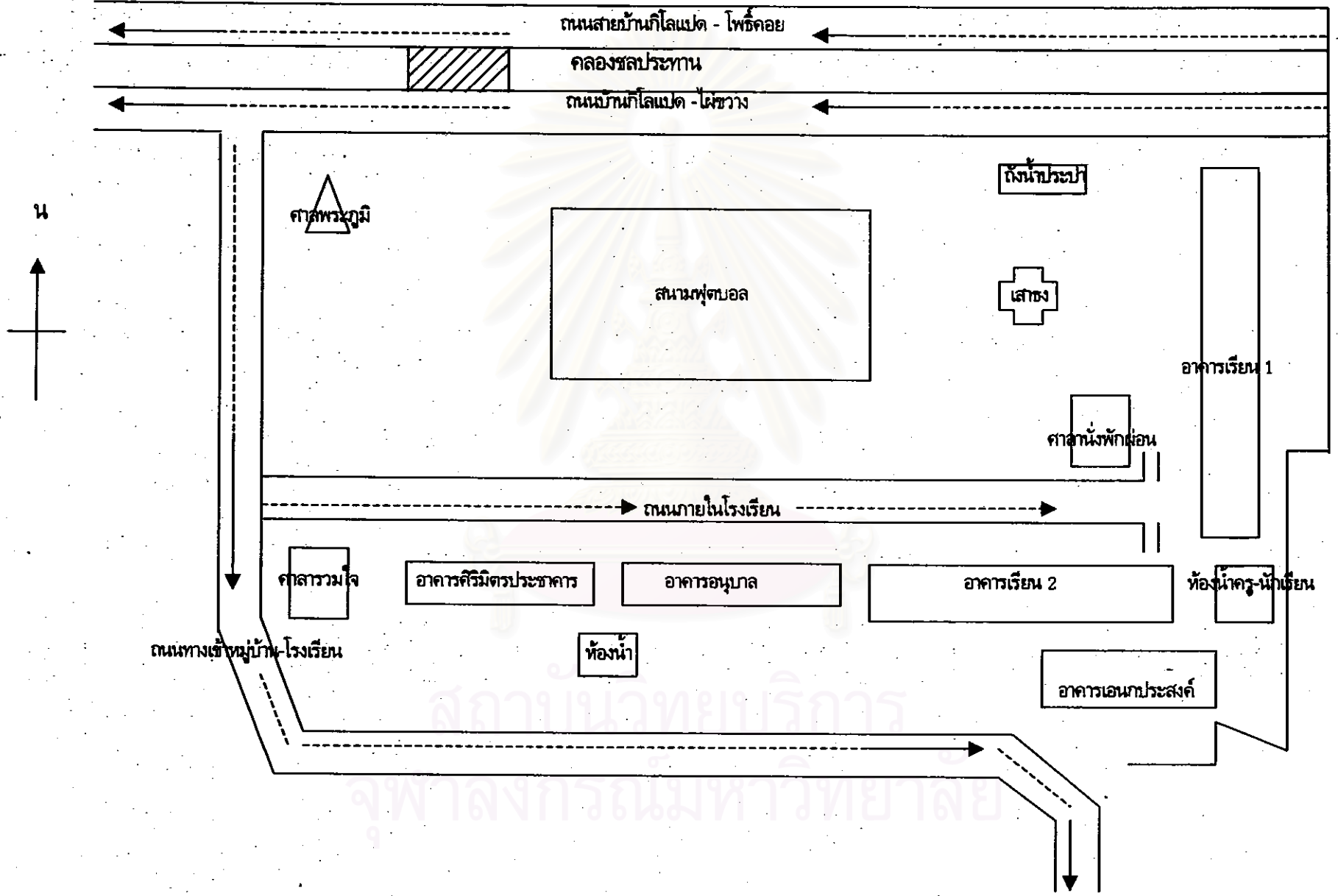
### กรณีศึกษาที่ 1

ครูวนิดา (นามสมมติ) เป็นข้าราชการครูที่ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ด้วยการจัดทำผลงานทางวิชาการ ประเภทผลงานวิจัยเพียงคนเดียวของชมรมอาจารย์ 3 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี และเป็นสมาชิกท่านหนึ่งของชมรมอาจารย์ 3 ที่รวมก่อตั้งชมรม เคยดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการของชมรมและทำหน้าที่ เป็นวิทยากรให้ความช่วยเหลือสมาชิกชมรมผู้กำลังทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนบ้านลำพาลี (นามสมมติ)

### โรงเรียนบ้านลำพาลี

โรงเรียนบ้านลำพาลี (นามสมมติ) เป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก อยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรี เปิดทำการสอนในระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในหมู่บ้านพัฒนาตามโครงการสุพรรณบุรี อยู่ห่างจากตัวเมืองประมาณ 4 กิโลเมตร การคมนาคมค่อนข้างสะดวก เพราะมีเส้นทางเข้าสู่ตัวเมืองได้หลายเส้นทาง ทั้งที่เป็นถนนลาดยาง และถนนคอนกรีต บริเวณโรงเรียนด้านทิศเหนือติดคลองชลประทานซึ่งทอดยาวคั่นกลางระหว่างถนนสายกิโลเมตร - โพธิ์ค้อย และถนนสายกิโลเมตร - ไร่ขวาง ทิศตะวันออกติดกับวัดประจำหมู่บ้าน ทิศตะวันตกเป็นถนนคอนกรีตจากหมู่บ้านเข้าสู่ตัวเมืองในลักษณะโค้งยาวถึงด้านทิศใต้ บริเวณด้านหน้าของอาคารเรียนเป็นสนามฟุตบอล อาคารเรียนประกอบด้วย อาคารสิริมิตรประชาคาร ซึ่งประกอบด้วยห้องจริยศึกษา กับห้องดนตรีศึกษา อาคารอนุบาล ซึ่งเป็นอาคารเรียนของนักเรียนอนุบาล 1 และนักเรียนอนุบาล 2 อาคารเรียนหลังที่ 1 เป็นอาคารซึ่งประกอบด้วย ห้องพัสดุ ห้องสมุด ห้องเรียนประจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนอาคารเรียนหลังที่ 2 ประกอบด้วย ห้องผู้บริหาร ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องเรียนประจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อาคารเรียนที่ครูวนิดาใช้เป็นที่ทำงานคือ อาคารสิริมิตรประชาคาร และอาคารเรียนหลังที่ 2 คือห้องวิทยาศาสตร์ ครูวนิดามักใช้เวลาในช่วงเช้า และในวันเสาร์-อาทิตย์อยู่ที่ห้องดนตรี โดยการทำมาความสะอาดห้อง และฝึกซ้อมดนตรี ส่วนห้องวิทยาศาสตร์ เป็นห้องเรียนในวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และเป็นห้องพัสดุหลังจากเสร็จสิ้นการเรียนการสอน และในช่วงเย็นหลังเลิกเรียน (รายละเอียดดังแผนภาพที่ 1)

แผนภาพที่ 1 แสดงที่ตั้ง และอาคารเรียนโรงเรียนบ้านลำพาลี



โรงเรียนบ้านลำพลีประกอบด้วยบุคลากร คือ อาจารย์ใหญ่ 1 คน ครูผู้สอนประจำการ 12 คน ครูช่วยราชการ 1 คน ภารโรง 1 คน มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 193 คน

### ภูมิหลังของกรณีศึกษาที่ 1

ครูวนิดาเป็นครูที่มีถิ่นกำเนิดในจังหวัดสุพรรณบุรี อายุ 53 ปี เป็นลูกคนโตของครอบครัว พ่อมีอาชีพเป็นช่างไม้ ครูวนิดาจบการศึกษาในระดับประถมศึกษาจากโรงเรียนกงลิเสียเสีย จากนั้นได้เข้าศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาที่โรงเรียนสหวิทย์ ซึ่งเป็นโรงเรียนราษฎร์ ในการเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นนั้น ครูวนิดาเป็นผู้มีความขยันขันแข็งในการเรียน ประกอบกับเป็นผู้ที่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี มีระดับคะแนน 80 % ขึ้นไป จึงเป็นที่ชื่นชมของครูผู้สอน และได้รับเลือกให้เป็นนักเรียนทุนของโรงเรียน โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเรียน จนกระทั่งจบระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

“เป็นนักเรียนทุนไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียน คือสอบได้ 80 % ขึ้นไป เขาก็จะยกให้ไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียน”

กรณีศึกษาที่ 1 24/02/42

เมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาแล้ว ด้วยความที่มีใจรักในอาชีพครูมาตั้งแต่เด็กและอยากเป็นครูเหมือนผู้เป็นอา ประกอบกับฐานะการเงินทางบ้านไม่ค่อยดี และเห็นว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายมากนัก ทำให้ครูวนิดาเลือกที่จะเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่โรงเรียนสตรีฝึกหัดครูพระนครหรืออยุธยา โดยในการศึกษาที่โรงเรียนนี้ ครูวนิดาต้องชวนขายและช่วยเหลือตนเองตั้งแต่เรื่องของการไปสมัครเรียน การเดินทางไปเรียน โดยมีอาจารย์ที่โรงเรียนสหวิทย์เป็นผู้สนับสนุนเรื่องเสื้อผ้าและเรื่องหนังสือ

“ชอบ เพราะอาเป็นครูสอนภาษาจีน ชอบตั้งแต่ยังเด็กๆ เป็นอาชีพที่เรียบง่าย อาจจะเป็นเพราะฐานะด้วย ที่ไม่พอจะเรียนสูงๆ ทางอื่นได้ เราเรียนด้านครุศึกษาว่า เรียบๆ ดี ค่าใช้จ่ายก็ไม่มาก พอดีก็มีครูที่โรงเรียนสหวิทย์สนับสนุนเรื่องเสื้อผ้า หนังสืออะไรต่างๆ นอกนั้นก็ชวนขายเอง สมัครเอง ไปเรียนเอง เดินทางเอง”

กรณีศึกษาที่ 1 24/02/42

เมื่อเรียนอยู่ที่โรงเรียนฝึกหัดครูพระนครหรืออยุธยา ครูวนิดายังคงเป็นเด็กที่ขยันขันแข็งในการเรียน ผลการเรียนอยู่ในระดับดี และด้วยนิสัยประจำตัวคือมีความร่าเริง และเอื้อเฟื้อต่อพ่อแม่ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ทำให้ครูวนิดาเป็นที่รักของเพื่อนที่เรียนด้วยกัน



".....เขาเป็นเด็กเรียนเก่ง เขาเป็นคนขยัน อดทน อยู่น่าย กินง่าย สบายๆ ไม่มีแบบแผน เขาเป็นคนที่มึนจุดเด่นหลายอย่าง อย่างเวลาเขาเรียน เขาจะเรียนเก่ง พุดเก่ง และกล้าแสดงออก ทุกๆ อย่าง เมื่อตอนรับน้องใหม่ พวกดิฉันเป็นลูกคนโต คนหัวปี ก็จะมานั่งเครียดคิดถึงบ้าน แต่เราก็แปลกใจที่ ..... เขาไม่คิดถึงบ้านเลย เขาให้ทำอะไร เขาก็ทำได้ทั้งนั้น เขาจะเป็นคนเปิดเผยดี และก็เอื้อเฟื้อต่อแม่ เช่นเวลาเข้ากลุ่มทำรายงานอะไรนี้ ใครทำไม่ได้เขาจะไม่ทวงวิชา เขาจะช่วยเหลือเพื่อน"

เพื่อนกรณีศึกษาที่ 1 4/02/42

เมื่อจบจากโรงเรียนสตรีฝึกหัดครูพระนครศรีอยุธยาแล้วครูวนิดาก็ได้เข้าไปศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงที่วิทยาลัยครูเทพสตรี และในปี 2509 ได้สอบบรรจุรับราชการครูได้ลำดับที่ 1 โดยเข้ารับราชการครูครั้งแรกในโรงเรียนแห่งหนึ่งในอำเภอเมืองสออยู่ประมาณ 3 ปี ก็ย้ายมาอยู่ที่โรงเรียนบ้านลำพลี จนกระทั่งปัจจุบัน โดยทำหน้าที่สอนนักเรียนในวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัยในระดับชั้น ป.1 ถึง ป.6 ภาษาอังกฤษในระดับชั้น ป.5 และป.6 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในระดับป. 6 และทำหน้าที่เป็นครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการอันถือเป็นงานสำคัญของโรงเรียน

ถึงแม้งานที่รับผิดชอบจะมากมาย แต่ด้วยความที่เป็นคนมีความสนใจและมีนิสัยใฝ่รู้รักการเรียน ทำให้ครูวนิดาพยายามศึกษาเล่าเรียนเพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา จนกระทั่งสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาวิชาสังคมศึกษา จากวิทยาลัยครูกาญจนบุรีในปี พ.ศ. 2525 และใน 2 ปีต่อมาก็สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทบัณฑิตศึกษารวมทั้งเกียรติบัตรผู้มีผลการเรียนยอดเยี่ยม ในวิชาเอกการสอนสังคมศึกษา จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งเป็นสิ่งยืนยันถึงความเพียรพยายาม ความมุ่งมั่นในการเรียน และเป็นสิ่งนำมาซึ่งความภาคภูมิใจของครูวนิดาถึง

"ตอนเรียนปริญญาตรีเขา (มหาวิทยาลัย) ก็มีเกียรติบัตรให้คนไหนที่เรียนดีได้เกรด 3 กว่าอะไรนี้ แต่ปริญญาโทนี้เขาไม่มีเกียรติบัตรให้เขาก็เลยให้เกียรติบัตรแทน"

กรณีศึกษาที่ 1 17/02/42

"ตอนเรียนปริญญาโท ไปในช่วงนั้นเรียกว่าในห้องอายุมากที่สุด แต่ก็ไม่ใช่ว่าอายุมากอยู่คนเดียวหรอกนะ ในห้องมีอายุมากอยู่ 3 คนในรุ่น นอกนั้นก็ต่างมาทั้งนั้น ซึ่งเราต้องพยายามขยัน ก็กลัวคณะที่ไหนได้กลายเป็นว่าเรียนดีที่สุด"

กรณีศึกษาที่ 1 24/02/42



## กับหน้าที่ครู อาชีพที่เลือกและรัก

ตลอดระยะเวลาของการรับราชการครู ครูวนิดาได้ทุ่มเทชีวิตให้กับโรงเรียนและเด็กนักเรียนอีกทั้งยังปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ โดยเฉพาะในด้านนักเรียนนั้น ครูวนิดาได้ชื่อว่าเป็นครูที่มีความขยันขันแข็งในการปฏิบัติหน้าที่และทุ่มเทให้การเรียนการสอนอย่างเต็มความสามารถ โดยพยายามที่จะสอนให้เด็กได้รับความรู้อย่างเต็มที่ ด้วยวิธีการสอนซ่อมเสริมให้กับเด็กอ่อนหรือเด็กนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียน มีการติวเข้มให้นักเรียนอยู่เสมอ โดยเฉพาะนักเรียนที่อยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งจะต้องไปศึกษาต่อ เพื่อให้สอบได้ในโรงเรียนที่นักเรียนและผู้ปกครองของเด็กนักเรียนเหล่านั้นต้องการ นอกจากนี้ยังพยายามหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งสถานศึกษาต่างๆ มาแนะนำแนวทางในการศึกษาต่อของนักเรียนตลอดจนติดตามนักเรียนอย่างใกล้ชิด

"เด็กขาดเรียน แก่ชอบไปตามประจำ ไปถึงบ้าน ส่วนมากแก่จะไปตามด้วยตนเอง"

เพื่อนร่วมงานของกรณีศึกษาที่ 1 10/02/42

"เขามีความขยันขันแข็ง ทำงานดี ได้คุณภาพงานค่อนข้างสูง"

ผู้บริหารโรงเรียนของกรณีศึกษาที่ 1 24/02/42

"ไม่เคยทิ้งเด็ก แก่เป็นคนรักเด็กและห่วงเด็กมาก"

กรรมการศึกษา 24/02/42

"เขาจะใกล้ชิดเด็ก รัวรายละเอียดเด็กดี เขารู้จักห้องที่นี้ดีดังนั้นเขาจะติดตามเด็กได้มาก"

ผู้บริหารโรงเรียนของกรณีศึกษาที่ 1 24/02/42

"พอเด็กคนไหนอ่อนแก่จะเอาไปติวสอนเสริมตอนเลิกโรงเรียนแล้ว พอใกล้ปิดเทอมสุดท้ายนี้ เด็ก ป. 6 คนที่จะไปสมัครเรียนต่อ แก่ก็จะสอนเสริมบางช่วง เช่นเวลากินข้าวเสร็จก็ให้เข้าไปในห้องสมุด แก่จะไปสอนต่อ คือแก่จะติดตามพวกที่จะไปสอบ แก่อาจจริงอาจจ้ง แก่ติดตามเด็กด้วยนะ ไปถึงบ้านถึงห้อง เด็กไม่มาเรียนอย่างนี้ แก่จะไปตามเลย แก่สนใจมาก"

ภารโรงโรงเรียนของกรณีศึกษาที่ 1 24/02/42

"วันไหนอาตมาไม่ไปโรงเรียน อาจารย์ก็จะถาม จะตาม"

ลูกศิษย์ซึ่งเป็นเจ้าอาวาสวัดธรรมมงคล

25/02/42

"เด็กคนไหนขาดเรียนบ่อย แก่จะตามถึงบ้านเลย จะไปพบผู้ปกครอง ไปพูดไปคุยกับผู้ปกครอง ให้รู้เรื่องเลย จะไปถามสาเหตุเลยว่าทำไมไม่มาเพราะอะไร ทำไมถึงไม่มา"

เพื่อนร่วมงานของกรณีศึกษาที่ 1 25/02/42

นอกจากการเรียนการสอนแล้วในขณะเดียวกันครูวินิตาก็ทุ่มเทเวลาให้กับโรงเรียนเช่นกัน โดยพยายามดูแลปรับปรุงบริเวณโรงเรียนให้ดูดีอยู่เสมอ มีการริเริ่มสร้างสิ่งต่างๆ ให้แก่โรงเรียน เช่น ศาลาพักร้อน การปลูกต้นไม้รอบๆ บริเวณโรงเรียน และคอยรดน้ำพรวนดินอยู่เสมอโดยใช้เวลาในช่วง เช้าเย็น หรือวันเสาร์อาทิตย์

"แกสนใจทุกที่ ทุกอาคาร อย่างสวนวิทยาศาสตร์แกก็สนใจ แกกลับเย็นทุกวัน 5 โมง 6 โมง วันเสาร์-อาทิตย์ ก็มารดน้ำต้นไม้ แกทำเหมือนครูเป็นการโรง คือทำเหมือนว่าโรงเรียนเป็นบ้านของแกหลังที่ 2 บางที่อยู่โรงเรียนมากกว่าอยู่บ้าน แกมีความสนใจดี สนใจโรงเรียนทุกอย่าง"

เพื่อนร่วมงานของกรณีศึกษาที่ 1 9/02/42

"แกไม่ห่วงอะไร แกไม่มีลูกมีแต่ แกทำงานมีค่า ผมชอบนิสัยแก โรงเรียนนี้ได้แกแหละในเรื่องทำงาน แกเป็นคนริเริ่ม ส่วนมากเวลาจะทำอะไรผมกับแกจะปรึกษากัน คือครูกับผมความคิดไม่แตกต่างกันเท่าไร เวลาวางแผนจะทำอะไรแกก็จะคอยเสริม แกเป็นคนจริงจังกับงานมาก ถ้าแกทำอะไรแกต้องทำให้เสร็จ แกทำแบบไม่เสียดาย ถ้าขาดแกก็อยู่ยาก ชื่นชมแทน"

ภารโรงโรงเรียนกรณีศึกษาที่ 1 24/02/42

"เมื่อก่อนนี้ทาสีเอง อาคารเรียนต่างๆ ทาสีเองทั้งนั้น เพราะการเงินเราน้อยเราก็พยายามช่วยประหยัด รั้วนี้ก็ทาสีเองอะไรต่างๆ ทำเอง ผลัดกันทาสีเอง อะไรเอง เทปูน ยกรั้วเอง ลักษณะแบบนั้น ถอนหญ้า ปลูกหญ้า ปลูกต้นไม้เอง ชอบทำ เราก็ถือว่าอยู่โรงเรียนมากกว่าอยู่บ้านเสียอีก บ้านบางทีกลับไปถึงก็ซุกหัวนอน บางทีมีอะไรก็ปล่อย แต่โรงเรียนเราอยู่มากกว่า ทำแล้วชื่นชม เรามองแล้วเราก็มีความสุข บางทีมีด 6 โมงกว่า 6 โมงครึ่ง เรายังท่วมๆ อยู่ในสวน เสาร์-อาทิตย์เรามาได้ก็ไม่มีการอะไรมาเลย"

กรณีศึกษาที่ 1 24/02/42

"แกเอาจริงเอาจังกับงานมาโดยตลอด ไม่ใช่จับโน่น จับนี่อะไร แต่ว่าคือทำงานแทน โรงเรียนนี้ถ้าเกิดไม่มีอาจารย์คนนี้ งานก็คงจะเดินยาก ใครไม่ทำซ้ำทำเอง"

เพื่อนร่วมงานของกรณีศึกษาที่ 1 25/02/42

นอกจากครูวินิตาจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่สอน อันได้แก่ สปช. สลน. ภาษาอังกฤษแล้วยังมีความรู้ทางด้านอื่นๆ อีกที่เป็นที่ยอมรับของเพื่อนครูในโรงเรียนและบุคคลทั่วไป อันได้แก่ ความรู้ในเรื่องการเป็นวิทยากรลูกเสือชาวบ้าน ความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทย การร้องเพลงไทย การรำไทย ความสามารถทั้งหลายเหล่านี้เกิดจากการพยายามศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง การเข้ารับอบรม และการศึกษาจากบุคคลรอบข้าง โดยเฉพาะทางด้านดนตรีไทยนั้นถือได้ว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถคนหนึ่ง สามารถเล่นดนตรีได้หลายชนิด เช่น ซอ ซิม จะเข้ ขลุ่ย อังกะลุง ฉิ่ง ระนาด และจะหมั้นศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ โดยใช้เวลาวาง เวลาช่วงเย็น และวันเสาร์-อาทิตย์ ในการฝึกซ้อม และจากความรู้ที่มีอยู่ทั้งในด้านลูกเสือและด้านดนตรีไทย การร้องเพลงไทย

และการรำไทยเหล่านี้ ครูวนิดาได้พยายามถ่ายทอดความรู้ที่มีอยู่ให้แก่นักเรียน และผู้สนใจอยู่เป็นเนืองนิจ ทำให้มีผลงานเป็นที่ยอมรับแก่คนทั่วไปทั้งครู ผู้ปกครองนักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง

"เมื่อก่อนนี่ฉันได้รับเลือกให้รำทุกงาน จนชาวบ้านเขาเมื่อชี้หน้า บางที่ยังเคยไปกิน ไปนอนด้วยกันเลย อย่างจะมีงานแสดงอย่างนี้ ก็ต้องไปซ้อมที่บ้านครูเขา บ้านครูมธุรส (นามสมมุติ) แก่เกษียนไปแล้ว ครู .... ก็ไปด้วย กลางคืนก็ต้มข้าวต้มกินกัน"

ลูกศิษย์กรณีศึกษาที่ 1 7/01/42

"เพื่อนครูเขายกย่องแก่ว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถเปรียบพร้อมไม่ว่าจะด้านการแสดงออกทางด้านลูกเสือ การใช้คำพูด หรือการแสดงออกทางดนตรีไทย"

เพื่อนร่วมงานของกรณีศึกษาที่ 1 10/02/42

"อาจารย์ ..... เหมือนๆ ชีวิตเขาเนียต้องศึกษาตลอดเวลา คือหยุดนิ่งไม่ได้ นอกเสียจากไม่สบายหรือลูกไม่ไหว เสาร์-อาทิตย์เขาก็มาโรงเรียนประมาณ 4 โมงเช้า มาถึงบางครั้งก็อยู่ในห้องดนตรีนะ บางทีก็เล่นดนตรีของเขา"

ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประจำหมู่บ้าน 25/02/42

"แกเป็นคนตั้งใจ อย่างเสาร์-อาทิตย์ก็นัดเด็กมาซ้อมดนตรี บางทีก็ช่วงปิดเทอม"

เพื่อนร่วมงานของกรณีศึกษาที่ 1 25/02/42

"ความสามารถที่สูงหลายด้านสำหรับอาจารย์ ..... มนุษย์สัมพันธ์ที่ดีมาก อย่างเรามีปัญหา เช่นเกี่ยวกับเพลงไทย รำไทยนี้ เราก็จะวิ่งไปหาท่าน แล้วท่านก็ไม่เคยปฏิเสธจะไม่ทวง จะให้ตำรา ถ้าเราไม่เข้าใจเราก็จะถาม ท่านก็จะให้คำแนะนำ จะบอก และทำให้ดู"

ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประจำหมู่บ้าน 25/02/42

### ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนครู

เนื่องจากครูวนิดาเป็นครูที่มีความอาวุโสที่สุดในโรงเรียน และเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในการทำงานสูง ขยันขันแข็งในการทำงาน มีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นคนไม่วางเฉย เมื่อเพื่อนครูมีปัญหาอะไร ครูวนิดามักจะช่วยเข้าไปแก้ปัญหานั้นๆ อยู่เสมอ ทำให้คณะครูภายในโรงเรียนเกิดความรักและศรัทธาในตัวครูวนิดาตลอดมา

"เขาเป็นคนเฉลียวฉลาดรอบคอบ ตรงไปตรงมากับทุกคน มีปัญหาทุกงานเขาจะเข้าไปช่วยแก้ปัญหาไม่เป็นคนวางเฉย"

ผู้บริหารโรงเรียนของกรณีศึกษาที่ 1 24/02/42

“พวกเราเดือดร้อนอะไรจะช่วยเหลือหมด และครูในโรงเรียนมีงานอะไรแกก็จะช่วยเหลือ ไม่ว่าจะงานบวชงานแต่ง แล้วก็ช่วยจริงๆ จังๆ เสียด้วย เป็นตัวดึงวิญญาณช่วย เพราะฉะนั้นพวกครูรู้สึกจะรักแก”

เพื่อนร่วมงานของกรณีศึกษาที่ 1 25/02/42

“ความมีน้ำใจต่อน้องๆ นั้นอันดับหนึ่งเลย แกเป็นคนที่มีน้ำใจกับพวกน้องๆ ถ้าเกิดสมมุติว่ามาใหม่ๆ ก็จะไม่รู้ว่าที่นี่เขามีความเป็นอยู่ยังไง อาจารย์เขาก็จะเป็นคนบอกว่าการต้องทำอย่างนั้นนะ อย่างนี้นะ ขนาดที่บ้านที่มีงาน รายละเอียดอะไรเราก็จะไม่ค่อยรู้ ที่เขาก็จะจัดให้หมดเลยนะ เกี่ยวกับเรื่องพระเรื่องเจ้ายังงั้นๆ จดทะเบียนหน้าๆ กระดาษเลย เวลาที่จะรับแขกตอนงานเลี้ยงก็ต้องจัดยังงั้นๆ พอใกล้ถึงวันงาน ที่เขาก็จะไปที่บ้าน ไปถึงก็ไอ้นั้นมีหรือยังไอ้นั้นมีหรือยัง ขณะที่เขาเป็นโสดนี่แต่เขาทำอะไรละเอียดกว่าคนธรรมดา แล้วเขาจะจัดให้เสร็จเลย ก็เลยต้องเอาตัวที่เขาขึ้นรถไปวัดด้วย ไปหยิบของไปเยี่ยมมาจัด”

เพื่อนร่วมงานของกรณีศึกษาที่ 1 25/02/42

### ความสัมพันธ์กับชุมชน

แม้ว่าครูวนิดาจะไม่ใช่คนในพื้นที่ในหมู่บ้านลำพลี (นามสมมติ) แต่เนื่องจากเป็นครูที่สอนที่โรงเรียนในหมู่บ้านแห่งนี้เป็นเวลาหลายสิบปี ประกอบกับอุปนิสัยเป็นคนที่มีน้ำใจ และมีมนุษยสัมพันธ์ดีไม่ถือตัว ทำให้ครูวนิดาเป็นผู้เข้าถึงชาวบ้านได้อย่างแท้จริง ดังจะเห็นได้จากเมื่อโรงเรียนจัดงานต่างๆ ขึ้น ผู้ปกครองและชาวบ้านจะยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือและมาร่วมงานของโรงเรียนอย่างพร้อมเพรียงมิได้ขาด เท่าที่ผู้วิจัยสังเกตพบไม่ว่าจะเป็นงานวันสำคัญ ต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นอย่างเช่น งานวันพ่อ งานวันเด็ก งานวันลอยกระทง ในขณะที่เดียวกันครูวนิดาก็จะเข้าไปมีส่วนร่วมร่วมกับชาวบ้านเมื่อชาวบ้าน หรือทางวัดจัดงานต่างๆ เช่น งานบวชขนาด งานแต่งงาน หรืองานศพ โดยจะเข้าไปช่วยเหลือในเรื่องของการจัดดอกไม้ การไปร่วมแสดงดนตรีไทย นำเด็กไปจัดนำต้อนรับแขก ล้างจาน ขาม ตามแต่กำลังของครูคนหนึ่งจะช่วยได้ ทำให้ครูวนิดาเป็นที่รู้จักและเป็นบุคคลที่ชาวบ้านและผู้ปกครองให้ความรัก ความเคารพนับถือคนหนึ่งในหมู่บ้าน

“เขาเข้ากับชาวบ้านได้ดี เขาเป็นคนดีชาวบ้านรักเขานะ เวลาที่มีงานเขาก็จะช่วยไม่ว่าจะงานบวชงานแต่ง เขาเล่นดนตรีเก่ง อย่างงานศพเขาก็จะไปช่วยร้องส่ง เมื่อก่อนไปกับक्रमฑูรส แต่เดี๋ยวนี้รู้สึกจะเพลๆ ลงไป อายุก็เยอะแล้วนะ”

ลูกศิษย์ของกรณีศึกษาที่ 1 7/02/42

"อาจารย์ .... เป็นคนดีมาก แกจะเอาใจใส่งาน เป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ เข้ากับชาวบ้านได้ดีมาก เพราะเป็นคนเรียกว่าพูดเก่ง แล้วยังใจกว้าง แกนี่มีงานไม่ว่าจะเป็นงานแต่ง งานศพ งานบวช หรืองานอะไร แกจะต้องมาทุกงาน"

กรมการศึกษา 24/02/42

"อาจารย์ .... เขาจะไปทุกที่ ไม่ว่าที่นั้นจะมีลักษณะไหน เป็นแหล่งชุมชนที่ยากจนหรือรวย เขาก็จะไป เขาไม่ถือตัว"

ครูพัฒนาเด็กเล็กประจำหมู่บ้าน 25/02/42

จากการทุ่มเทชีวิตให้กับการเรียนการสอนอย่างจริงจัง ทั้งยังเป็นผู้อุทิศตนให้กับโรงเรียนและชุมชน ด้วยความขยันขันแข็ง อดทนเสียสละ ทำให้ครูวนิดาเป็นผู้ที่มีความสำเร็จอย่างสูงคนหนึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ในอาชีพครู เพราะจากผลการปฏิบัติงานดังกล่าวทำให้ครูวนิดาได้รับรางวัลมากมายทั้งในระดับกลุ่มโรงเรียน ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด พอสรุปได้ดังนี้

- ได้รับรางวัลครูผู้สอนดีเด่นกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 รางวัลที่ 2 ของสพอ.เมืองสุพรรณบุรี
- รางวัลชนะเลิศประกวดร้องเพลงไทยหมู่ ตัวแทน สพอ.เมืองสุพรรณบุรี ของสพจ.สุพรรณบุรี
- รางวัลครูผู้สอนดนตรีไทยดีเด่น ของสพจ.สุพรรณบุรี
- ได้รับยกย่องเป็นข้าราชการตัวอย่างระดับกลุ่ม ของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่ขวาง
- ได้รับยกย่องเป็นข้าราชการครูผู้มีความรู้ ความสนใจ และศึกษาแผนและนโยบาย เกี่ยวกับการสอนทุกระดับ
- ได้รับยกย่องเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีผลงานดีเด่นในรอบปี ของสพอ.เมืองสุพรรณบุรี
- ได้รับยกย่องเป็นผู้พัฒนาครู ใฝ่รู้ หมั่นศึกษา และพัฒนาตน ของสพจ.สุพรรณบุรี

### สู่เส้นฝันอาจารย์ 3

ด้วยผลงานที่ปรากฏออกมามากมาย ทั้งผลงานที่ปรากฏต่อนักเรียนต่อครูและชุมชน อันเกิดจากความขยัน อดทน เสียสละ และความตั้งใจจริงของครูวนิดา ประกอบกับการสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทบัณฑิต ทำให้ครูภายในโรงเรียนและครูภายในกลุ่มโรงเรียนเดียวกันเริ่มมองว่าครูวนิดาน่าจะทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 และคาดหวังว่าผลงานทางวิชาการของครูวนิดาน่าจะผ่านการอนุมัติได้โดยไม่ยากนักอันเนื่องจากครูวนิดาเป็นผู้ที่มีความพร้อมในด้านต่างๆ ทั้งยังเป็นผู้ที่ไม่มีการหางบ้านมากนัก ด้วยคำพูดและความคาดหวังของเพื่อนร่วมงานดังกล่าว อีกทั้งขณะนั้นในส่วนของจังหวัดสุพรรณบุรีมีการตื่นตัวกันเป็นอันมากเกี่ยวกับการทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ทำให้ครูวนิดารู้สึกว่าตนเองน่าจะเริ่มพัฒนางานในอาชีพ



ของตนให้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้น ซึ่งที่จริงแล้วครูวนิดาเริ่มคิดที่จะทำผลงานทางวิชาการอยู่บ้างแล้วแต่ก็ไม่ถึงขั้นจริงจังมากนักจึงทิ้งไป เพราะช่วงนั้นเงินประจำตำแหน่งยังไม่มี แต่เมื่อรัฐบาลได้เริ่มมีการสนับสนุนข้าราชการให้มีความก้าวหน้าในสายงานอาชีพโดยการทำผลงานทางวิชาการและมีเงินประจำตำแหน่งให้ ทำให้เป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่ครูวนิดาเกิดความสนใจที่จะทำผลงานทางวิชาการอย่างจริงจัง

"เดิมจบมาตั้งแต่ ปี2527 ปริญญาโทนะ พี่มาเริ่มทำ (ผลงานทางวิชาการ) ปี2537 ก็ประมาณ 10 ปี ตอนนั้นก็คล้ายๆ กับว่าจบมาก็คิดจะทำเหมือนกัน แต่ช่วงนั้นไม่ค่อยมีคนทำ และเงินประจำตำแหน่งก็ยังไม่มีการจะจูงใจอะไรแบบนี้ แต่ก็คิดว่าจะทำนะ ไม่ใช่จะไม่คิดจะทำ แต่เนื่องจากเอาเวลาไปทำโน่นทำนี่ เนื่องจากภาระของโรงเรียนมัน ทางบ้านมันอะไรอย่างนี้ ก็ไม่สำเร็จ ช่วงหลังสุพรรณบุรีมามาก เรื่องเกี่ยวกับอาจารย์ 3 ได้กันแยะแยะขึ้นมา เอ้า!...แล้วเราก็จบปริญญาโทมาเราไม่ทำเนียไม่ได้เสียแล้วใช้ไหม เขา (เพื่อนร่วมงาน) ก็บอก เอ้า!... ทำไม่ทำก็จบถึงปริญญาโท ก็เลยทำ ช่วงนั้นก็มีการเงินประจำตำแหน่งเข้ามาเป็นตัวเสริมแรง ถึงได้ทำขึ้นมา อีกอย่างก็คือเราก็ทำบ้างแล้ว แต่ก็ไม่ถึงกับคิดว่า อ้อ... เราต้องส่งเป็นผลงาน"

กรณีศึกษาที่ 1 19/11/41

จากข้อความข้างต้น พอจะสรุปได้ว่าการศึกษาที่ครูวนิดาประสบความสำเร็จในการจัดทำผลงานทางวิชาการและเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ได้ เนื่องจากบุคลิกภาพส่วนตัวเป็นคนขยัน เสียสละ ไม่วางเฉย ชอบศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง สนใจ เอาใจใส่เด็ก และติดตามศึกษาตลอดจนพยายามแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กอยู่เสมอ ทุ่มเทศวิตให้กับการทำงาน เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ซื่อสัตย์ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น อันได้แก่เพื่อนครูผู้ร่วมงาน และชุมชน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นแล้วนำมาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ทั้งยังเป็นผู้มีความมั่นใจในตนเอง กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก เป็นผู้มุ่งมั่น และจริงจังกับการทำงาน ทำให้ครูวนิดาเป็นที่ยอมรับนับถือของเพื่อนครู และผู้ปกครองตลอดจนบุคคลทั่วไป ส่งผลให้มีความประสบผลสำเร็จในตำแหน่งหน้าที่การงานและการทำผลงานทางวิชาการได้เลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ในที่สุด

ส่วนสาเหตุของการทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 นั้น เนื่องมาจากปัจจัยหลายประการได้แก่ ความคาดหวังของเพื่อนร่วมงานและผู้บริหารต่อกรณีศึกษา เนื่องมาจากการไม่มีภาระและจบการศึกษาในระดับสูงกว่าเพื่อนร่วมงานคนอื่นๆ ความคิดในการที่จะพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าในอาชีพ และสิ่งจูงใจเนื่องมาจากการได้รับเงินประจำตำแหน่ง การเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัยและเคยมีประสบการณ์อันเนื่องมาจากเคยทำวิทยานิพนธ์มาก่อน

## สาเหตุการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย

เมื่อครูนิดามีความคิดว่าจะทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 อย่างจริงจัง จึงได้ไปปรึกษากับเพื่อนๆ ที่เรียนระดับปริญญาโทมาด้วยกันและบุคคลที่ครูนับถือ และได้รับคำแนะนำว่าครูนิดาจะทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย อันเนื่องจากครูนิดาเป็นผู้ที่จบปริญญาโทมาและผ่านงานวิจัยคือวิทยานิพนธ์มาบ้างแล้วก็ควรจะได้ใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ ทั้งนี้เนื่องจากผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทจะได้รับความเชื่อถือในผลงานวิจัยที่ทำมากกว่าผู้ที่จบปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรี เพราะถือว่าเป็นผู้ที่เคยผ่านงานวิจัยมาแล้ว และโดยส่วนตัวครูนิดาก็พิจารณาเห็นว่าการทำงานวิจัยเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ สามารถแก้ปัญหาในการเรียนการสอนได้ กอปรกับเล็งเห็นว่าถ้าทำผลงานทางวิชาการประเภทวิจัยแล้ว อย่างน้อยๆ ก็มีบุคคลที่จะสามารถให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางให้ตนเองได้ เพราะมีเพื่อนที่เรียนสมัยปริญญาโทมาด้วยกันซึ่งได้เลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 โดยทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยเช่นเดียวกัน คือทำเป็นบทเรียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ จึงตัดสินใจที่จะทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยเช่นเดียวกับเพื่อนที่ทำสำเร็จมาแล้วนั้น

“วิจัยมันก็มีประโยชน์ในการเรียนการสอน เราทำอันนี้ขึ้นมาเพื่อสำหรับพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วย เพราะปริญญาโทก็ต้องผ่านการทำวิทยานิพนธ์มา เสร็จแล้วพอทำผลงานอาจารย์ 3 ก็เลยมาทำงานวิจัย คล้ายๆ กับว่าจบทางนี้เรามีปริญญารับรองเขาคงเชื่อถือก็น่าจะทำงานทางด้านนี้”

กรณีศึกษาที่ 1 19/11/41

“การที่ทำงานวิจัย ในครั้งแรกก็จะทำอย่างอื่น อย่างที่เล่าให้ฟังว่าจะทำการศึกษาเกี่ยวกับเด็กเป็นรายกรณี เพราะชอบ ชอบเวลาที่สอนเด็กก็อยากจะรู้ว่าการพัฒนาของเด็กเป็นอย่างไร ฐานะเป็นอย่างไร สภาพบ้านเป็นอย่างไร โดยเฉพาะเด็กที่โรงเรียนนี้เป็นเด็กที่มีปัญหาเยอะ ด้านการเรียน นี้พอตอนหลังเนี่ยก็ไปปรึกษากับพวกเพื่อนๆ ในวงการเพื่อนที่เรียนปริญญาโทด้วยกัน เขาก็บอกว่าเราก็เรียนจบปริญญาโทก็ทำไมไม่ทำวิจัยละ น่าจะทำวิจัยก็พอดีเพื่อนคนหนึ่งที่เป็นอาจารย์ 3 เขาก็ทำงานเกี่ยวกับทางด้านนี้เหมือนกันเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาแต่ก็เป็นบทเรียนโปรแกรมเหมือนกัน แต่เป็นบทเรียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ระดับสูงขึ้นไปซึ่งในโรงเรียนสภาพประถมนั้นเราทำไม่ได้ เพราะเราไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ ก็เลยมีแนวคิดที่จะเป็นบทเรียนโปรแกรมแบบเขาแต่ของเขาเป็นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ คล้ายๆ กับว่าเรายัดแนวเขา เขาจะได้เป็นที่ปรึกษาของเราด้วย เป็นที่เลี้ยงให้เราด้วย ดูแลให้เราด้วย ก็เลยกลับมาทางด้านนี้”

กรณีศึกษาที่ 1 24/02/42

เมื่อคิดว่าจะทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย โดยจะทำเป็นบทเรียนแบบโปรแกรม จึงกลับมาพิจารณาผลงานของเด็กที่ผ่านมา และพบว่าในเรื่องศาสนานั้นเด็กยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับที่ไม่ดีนัก อีกทั้งในปัจจุบันศาสนากำลังเสื่อมโทรม คนในสังคมมีการก่ออาชญากรรมมากมาย และเล็งเห็นว่าเนื้อหาเรื่องศาสนา นั้น เด็กนักเรียนจะเรียนได้ในทุกระดับ และเนื้อหาไม่มีการเปลี่ยนแปลงง่ายๆ เหมือนกับเนื้อหาเรื่องอื่นๆ จึงได้ทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ในประเภทบทเรียนแบบโปรแกรมเรื่องศาสนาขึ้นโดยใช้ชื่อว่า "รายงานการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องศาสนา โดยใช้บทเรียนแบบโปรแกรมกับการสอนแบบปกติ"

"เนื่องจากสอนด้าน สปช. เราก็ต้องไปทางด้าน สปช. สำหรับประถมเขาเรียกกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เราก็มาดูเนื้อหาที่มันจะไม่ล้ำสมัย และก็คิดว่ามันใช้ได้เรื่อยๆ แล้วก็คิดว่าประเทศไทย ในด้านนี้มันก็จำเป็น มันมีปัญหาอะไรต่างๆ ขึ้นมาเรื่อยๆ เยอะแยะ ซึ่งเราจะต้อง แก้ไข และเรื่องศาสนา นี่เป็นเรื่องสำคัญที่สามารถจะไปแก้ไขได้ ก็เลยทำเรื่องศาสนา คล้ายๆ กับว่ามันจะได้ไม่ล้ำสมัยใช้ได้เรื่อย ถึงแม้ว่าต่อไปจะมีการเปลี่ยนแปลง หรือปรับหลักสูตรก็แล้วแต่ แต่เรื่องสถาบันศาสนานี้คิดว่าไม่ล้ำสมัย ก็เลยทำเรื่องนี้ขึ้นมา"

กรณีศึกษาที่ 1 19/11/41

"เหตุที่ทำเรื่องศาสนา เพราะว่ามันใช้ได้ตลอด มันไม่มีการเปลี่ยนแปลง และสามารถใช้ได้กับทุกชั้นด้วย ตั้งแต่ชั้นแรกๆ ล้วนแต่เรียนเรื่องนี้ทั้งนั้น เวลาทำก็เลยต้องคำนึงถึงตรงนี้"

กรณีศึกษาที่ 1 17/02/42

"ถ้าทำเรื่องอื่นเหมือนกับมันเปลี่ยนแปลงได้ เหมือนกับประเทศเพื่อนบ้านเนื้อหามันก็อาจจะเปลี่ยนไป เหตุการณ์มันเปลี่ยนแปลงไป เทคโนโลยีมันก็เปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ เราอาจจะไม่ได้เรียนประเทศนี้แล้ว แต่ศาสนายังไงก็แล้วแต่เป็นเรื่องที่ไม่ล้ำสมัยแน่นอน ต้องใช้ได้ตลอดกาล แล้วเพื่อนก็เคยทำมาบ้างแล้ว ก็มีแนว เราทำแบบยึดแนวเขา แล้วพอดิกลับมาดูด้านการเรียนการสอน ว่ามีปัญหาอะไร ปัจจุบันสังคมทางด้านศาสนาเสื่อมโทรม ปัญหาทางด้านอาชญากรรมมากขึ้น ปัญหาเกี่ยวกับความประพฤติอะไรต่างๆ ก็มี ส่วนเราต้องพยายามช่วยกันหลายๆ ด้าน เนี่ยก็มาดูการเรียนการสอนในหน่วยนี้ ค่ะ แน่นมันก็ไม่ดี ค่ะ แน่นมันต่ำด้วย ก็อ้อ .. เข้าทำดูรอบนอกมันเข้าลึบคะ"

กรณีศึกษาที่ 1 24/02/42

อาจกล่าวได้ว่า การที่ครูวินิจฉัยทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 เนื่องมาจากปัจจัยหลายประการได้แก่ การเป็นผู้มีอุปนิสัยในการขบคิดค้น และพัฒนาสิ่งใหม่อยู่เสมอ อันเป็นนิสัยที่สำคัญของนักวิจัยประการหนึ่ง สนใจปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวเด็กเพื่อที่จะหาแนวทางในการแก้ไข เป็นผู้เห็น



คุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อการวิจัย มีผู้ใกล้ชิดที่มีความรู้ความสามารถคอยแนะแนวทางและให้คำปรึกษา และการคิดว่าตนเองเป็นผู้มีการศึกษาในระดับที่พอจะเป็นที่เชื่อถือ ในการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย

#### กระบวนการในการทำผลงานทางวิชาการ ของกรณีศึกษาที่ 1

เมื่อครูวนิดาได้รับคำแนะนำจากเพื่อน และตัดสินใจที่จะทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยในเรื่องศาสนาแล้ว ครูวนิดาก็เริ่มทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งต่างๆ โดยทำการศึกษาค้นคว้าทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด อันได้แก่ สถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาหลายแห่ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความหนักแน่นน่าเชื่อถือ และเนื่องจากขณะที่ครูวนิดาจัดทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยนั้น ชมรมอาจารย์ 3 ยังไม่ได้ก่อตั้งขึ้นขณะเดียวกันทางสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ยังไม่มีอาจารย์ 3 ท่านใดที่ผ่านการเลื่อนตำแหน่งด้วยการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยมาก่อน ทำให้ครูวนิดาขาดแนวทางในการทำผลงาน จึงได้ไปขอคำแนะนำปรึกษาจากศึกษานิเทศก์จังหวัด 2 ท่านในเรื่องการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

"ก็ต้องไปรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องบทเรียนโปรแกรม ไปค้น เพราะบทเรียนโปรแกรมครั้งแรกเราก็ไม่ชัวร์นะจะ ไม่ถนัดว่ามันจะต้องทำอะไรแค่ไหน ก็ต้องไปค้นตามมหาวิทยาลัยต่างๆ ไปถ่ายเอกสารก็ไป ไปเตรียมข้อมูลมาก่อน ถ่ายเกี่ยวกับเอกสารมาอ้างอิง วิธีการทำ ทำยังไง มีใครที่เขาทำเรื่องนี้แล้วประสบความสำเร็จอะไรต่างๆ ก็จะได้นำมาใช้อ้างอิงในบทที่ 2"

กรณีศึกษาที่ 1 19/11/41

"ตอนที่จัดทำผลงาน ตอนนั้นชมรมอาจารย์ 3 ก็ยังไม่มีคนที่ได้อาจารย์ 3 ด้วยการจัดทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย ก็มีเพียงศึกษานิเทศก์ 2 ท่านคอยให้คำแนะนำปรึกษาในเรื่องการใช้สถิติ"

กรณีศึกษาที่ 1 14/02/42

เนื่องจากกระบวนการวิจัยเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วยกระบวนการหลายขั้นตอน ตั้งแต่ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล การเลือกกลุ่มตัวอย่าง การเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล และลักษณะของข้อมูลจะต้องมีความชัดเจนถูกต้อง ดังนั้นในการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยของครูวนิดา จึงต้องศึกษาหาข้อมูลอย่างดียิ่งเพื่อให้งานออกมามีประสิทธิภาพ แม้ว่าครูวนิดาจะมีศึกษานิเทศก์จังหวัดคอยให้คำแนะนำปรึกษาในการทำผลงานทางวิชาการอย่างดี แต่กระนั้นครูวนิดาก็ยังคงประสบปัญหาในเรื่องของข้อมูลและการเลือกใช้สถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล อันเกิดจากความไม่มั่นใจว่าเลือกใช้ได้เหมาะสมหรือไม่ ครูวนิดาจึงต้องไปขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่เคยเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์สมัยที่ศึกษาในระดับปริญญาโท และเพื่อนๆ ที่เคยเรียนรุ่นเดียวกันให้ช่วยเหลือในด้านการให้คำปรึกษา ช่วยตรวจและกลั่นกรองผลงานในเมืองต้นอีกทางหนึ่ง

"ไปหาอาจารย์ที่ปรึกษา ที่มหาวิทยาลัยที่เคยเรียน อาจารย์เขาก็ไล่เลยใช้ไม่ได้ เขียนมาส่งใหม่ไปศึกษาให้ดี การเขียนบทเรียนโปรแกรมเขาเขียนกันยังไง ตอนนั้นยังแวงงไปไม่รู้ว่ามันแบ่งเป็นกี่แบบ แบบไหน ตอนนั้นเราก็อ่านแบบนี้ ดูแนวจากเพื่อนๆ ว่าเขาทำแบบนี้ อาจารย์ก็บอกให้ไปศึกษาค้นคว้า เราก็ใจฝ่อใจเสียเหมือนกันตอนนั้น ก็กลับไปศึกษาใหม่ ก็อ้อ...มันสำคัญจริงๆ ต่อมาก็อาศัยความพยายาม แล้วก็ทำอีกพยายามแก้ไข อีกอย่างก็มีเพื่อนรุ่นน้องที่เคยได้อาจารย์ 3 ก่อน เขาทำงานวิจัย ตอนเรียนปริญญาโทก็เรียนมาด้วยกันก็เป็นกำลังใจให้ บางทีเราก็ไปค้างกับเขา ไปค้างแล้วก็เขียนๆ แล้วก็ให้เขาอ่าน ช่วยตรวจสอบช่วยกลั่นกรอง ส่วนเรื่องสถิติข้อมูลก็ไม่มั่นใจที่จะทำ เนี่ยครั้งเนี่ยก็ใช้การเปรียบเทียบข้อมูลอะไรต่างๆ ทั้งที่เคยทำมาบ้างแล้ว แต่ว่าเราไม่ใช่แบบนี้ ก็ยังต้องวิ่งไปหาผู้รู้ว่ามีกลุ่มประชากรแค่นี้ใช้ตัวไหน ใช้อะไรมาทดสอบ t-test ก็มี F-test ก็มี จะใช้ตัวไหน ไปหาท่านผู้อำนวยการ (ท่านผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี) ผู้อำนวยการวิบูลย์(นามสมมติ) ท่านก็บอกว่าเอามาให้ผมดูหน่อย ท่านงานวิจัยเธอ ดันแต่นมาก ขอให้ผมดูหน่อย เอามาให้ผมตรวจ ผมอยากจะได้ เพราะว่าท่านจบปริญญาโท แล้วไม่มีใครทำเลย ก็เอามาให้ท่านดู ท่านก็ติติงมาว่าทำไมไม่ใช้ ANOVA ละ พอดีก็คุยกันเรื่องประชากร ว่ากลุ่มประชากรก็เล็กนิดเดียว เอาไปหาอาจารย์รำไพ (นามสมมติ) ซิ เขาก็แนะนำก็ไม่ได้ทางสว่างเหมือนกัน ว่าน่าจะใช้ t-test ได้ แต่จำนวนประชากรเราเท่านี้ใช้ได้หรือเปล่า เราไม่มั่นใจวิ่งเข้ากรุงเทพฯ เพื่อนเขาได้อาจารย์ 3 มาก่อนเขาก็มีเพื่อนอีกนั่นแหละ เขาเองก็อาจจะตอบเราไม่ได้ ก็เอาไปหาเพื่อนที่ทางสถิติเขาเก่งอีกราย สองราย"

กรณีศึกษาที่ 1 24/02/42

แม้ว่าในขณะที่ครูวนิดาทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยนั้น ชมรมอาจารย์ 3 ยังไม่มีการจัดตั้งขึ้น เพราะขณะนั้นผู้ที่ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ยังไม่มากนัก แต่ทางสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ก็ได้มีการแต่งตั้งครูมนันยา (นามสมมติ) ให้เป็นผู้ที่คอยให้คำปรึกษาและแนะนำแก่ข้าราชการครู ผู้ต้องการทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 และเนื่องจากการขอเลื่อนตำแหน่งอาจารย์ 3 นั้น ผู้ขอเลื่อนตำแหน่งจะต้องจัดทำแบบเสนอขอ แบบรายงานความชำนาญการ และผลงานทางวิชาการไปเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาความเหมาะสมกับตำแหน่ง ในส่วนของการเขียนรายงานความชำนาญการ และการเขียนแบบเสนอขอเพื่อเลื่อนตำแหน่งนี้เองที่ครูวนิดาได้รับการช่วยเหลือจากครูมนันยา ในการตรวจพิจารณาและกลั่นกรอง ซึ่งต่อมากครูมนันยาและครูวนิดาได้มาร่วมงานกันในฐานะวิทยากรชมรมอาจารย์ 3

"ทางชมรมก็ไม่ได้มีส่วนในการจัดทำเท่าไร ส่วนใหญ่เราก็จะวิ่งหาที่ปรึกษาที่กรุงเทพฯ มากกว่า อาจารย์สุนันทา เขาก็มีส่วนช่วยในเรื่องของการตรวจเกี่ยวกับการเขียนแบบเสนอขอ แล้วก็รายงานความชำนาญการ ก็อาศัยอ้างอิงที่ว่าเขาได้อาจารย์ 3 แล้ว ก็ให้เกียรติเขา ส่วนในเรื่องวิจัยส่วนมากจะเป็นทาง

โน้น คือทางอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยที่เราเคยเรียนสมัยปริญญาโทซะมากกว่าที่สุพรรณก็จะมีอาจารย์รำไพ (นามสมมติ) ศึกษานิเทศก์คอยดูให้บ้างเหมือนกัน”

กรณีศึกษาที่ 1 24/02/42

“อาจารย์สุนันทาเห็นเราทำ (ผลงาน) เขาได้มาแล้ว (อาจารย์ 3) เราก็อาศัยที่ว่าเขาเคยผ่านงานมาแล้วให้ เขาช่วยกลั่นกรองงานให้เราว่าขาดอะไรบ้าง ส่วนมากก็จะเป็นเรื่องรายงาน (รายงานความชำนาญการ) ส่วนมากงานวิจัยเขาไม่ได้มาช่วยเราเท่าไร เพราะเราก็มุ่งไปแบบฟอร์มของเราซึ่งเป็นแบบของม.เกษตร ฉะนั้นเราก็เชื่อมั่นของเรา ไม่ว่าจะเป็นการอ้างอิงต่างๆ ก็จะเป็นอย่างนั้น”

กรณีศึกษาที่ 1 25/02/42

ในการทำผลงานทางวิชาการของครูวนิดา ครูวนิดาต้องใช้เวลาเกือบ 3 ปีในการรวบรวมข้อมูล สร้างเครื่องมือ และการทดลองใช้เครื่องมือ โดยเฉพาะในเรื่องของการสร้างเครื่องมือที่เป็นบทเรียนโปรแกรมที่ใช้สำหรับเด็ก เพื่อให้เด็กเกิดความสนใจอยากเรียนรู้ อยากทำแบบเรียน จึงต้องมีการใส่ภาพให้ดูสวยงาม ซึ่งครูวนิดาต้องอาศัยเพื่อนครูเป็นผู้วาดให้ จึงทำให้เกิดปัญหาอันเนื่องจากเพื่อนครูไม่ค่อยมีเวลา

“ก็มาซ้ำตรงสร้างเครื่องมือ สร้างเครื่องมือก็ใช้เวลาหลายปีนะเก็บข้อมูลต่างๆ 2-3 ปี เพราะมันต้อง ย้อนหลังนะ ต้องทดสอบทำอำนาจจำแนก ทหาความเชื่อมั่น ปีหนึ่งไม่ได้ต้อง 2 ปี หรือ 3 ปี พอเครื่องมือเราเสร็จเนี่ย มันเหมือนเราสลายไปเยอะแล้ว มันใช้แบบเดียว ก็เหลือวิเคราะห์ใช้เวลาที่ไม่ มาก เนี่ยมาซ้ำตรงทำเครื่องมือ ตรงวาดภาพพอๆ พิมพ์เออ การหาประสิทธิภาพเนี่ยมันซ้ำตรงนี้”

กรณีศึกษาที่ 1 19/11/41

นอกจากปัญหาเรื่องการเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลและการวาดภาพประกอบแล้ว ครูวนิดายังประสบ ปัญหาอีกประการหนึ่งคือ การพิมพ์เนื่องจากต้องจ้างพิมพ์ เมื่อพิมพ์ผิดก็ต้องแก้ไข ในขณะเดียวกันทางร้านก็รับพิมพ์ ของบุคคลอื่นด้วย ทำให้กำหนดเวลาส่งผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ต้องเลื่อนออกไป

“มีๆ มีบ้างในเรื่องภาพประกอบ แบบว่าเราต้องอาศัยผู้อื่นนะ อาศัยเพื่อนครูที่มีความสามารถในการ วาดภาพประกอบอะไรอย่างนี้ เพราะบางอย่างเราใช้รูปที่สำเร็จรูปเอามาติดบ้างก็มี แล้วก็ถ่ายเอกสาร มาตกแต่งเพิ่มเติมบ้าง แต่ว่าบางอย่างเราก็ต้องการให้มันมีภาพเร้าใจ อย่างบทเรียนโปรแกรมเนี่ยจะ ต้องมีภาพที่ดูแล้วน่ารักๆ ที่นี้ไปพึ่งพาเขาแล้ว เขาก็ไม่ค่อยมีเวลาให้เราเป็นช่วงจังหวะที่ทำให้งานของเรา ซ้ำไป ที่เราคิดว่ามันน่าจะเสร็จในช่วงนี้ แต่ปรากฏว่างานเราซ้ำไป เอ้า..ต้องเปลี่ยนวิงหากคนช่วย พอตีเขา มีปัญหาทำไม่สำเร็จ ต้องวิ่งไปหาอีกคนอะไรเนี่ย ที่นี้ภาพออกมามันก็เลยเป็นคนละแนว ดีที่ว่ามันแยก เป็นคนละเล่มๆ ไม่เป็นไร เรื่องการพิมพ์ ช่วงพิมพ์เนี่ย เราจะต้องตรวจอย่างดีใช้ใหม่ พอผิดก็วิ่งแก้

วิ่งอะไรต่างๆ แล้วเขาก็ต้องมีคิวของเขา งานเราก็เลยเข้าไปในช่วงนี้ ทำให้คลาดเคลื่อนไปเหมือนกัน ก็กลุ่มใจเหมือนกันว่า เอ... งานของเราจะส่งทันไหม ทำให้ช่วงนั้นเหนื่อยเหมือนกัน"

กรณีศึกษาที่ 1 19/11/41

อาจกล่าวได้ว่า ในการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย ครูวนิดาต้องอาศัยความอดทน และความวิริยะอุตสาหะอย่างมากในการทำ เนื่องจากเป็นผู้ทำผลงานวิจัยแบบเต็มรูปแบบเพียงท่านเดียว เพราะขณะนั้นชมรมอาจารย์ 3 ยังไม่ได้มีการจัดตั้งขึ้น กอปรกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนเกี่ยวกับการทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งอาจารย์ 3 ยังมีน้อย อีกทั้งยังขาดความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยในด้านการใช้สถิติข้อมูล ครูวนิดาจึงต้องศึกษาค้นคว้า และปรับปรุงผลงานเพื่อให้เป็นผลงานที่มีประสิทธิภาพ ต้องปรึกษาผู้ที่มีความรู้และเชี่ยวชาญหลายท่าน ทั้งภายในจังหวัดและต่างจังหวัดเพื่อให้ทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ปัญหาที่พบในการจัดทำผลงานทางวิชาการคือปัญหาเกี่ยวกับการเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมกับข้อมูล และกลุ่มตัวอย่าง ปัญหาเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือ และปัญหาในเรื่องการพิมพ์และการเข้าเล่มผลงาน

อย่างไรก็ตามด้วยความพยายามและความวิริยะอุตสาหะ ทำให้ผลงานทางวิชาการของครูวนิดาสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีและผ่านการอนุมัติจาก ก.ค. ให้เลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ระดับ 8 ในวันที่ 29 ธันวาคม ปี 2537 และเป็นผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยเพียงคนเดียวของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ผ่านการอนุมัติจาก ก.ค.

**กับหน้าที่การช่วยเหลือเพื่อนครู ผู้ทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งอาจารย์ 3**

ครูวนิดาเริ่มทำหน้าที่ช่วยเหลือเพื่อนครูผู้คิดจะทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอเลื่อนตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น ตั้งแต่ยังไม่ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 โดยการทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจกลั่นกรองผลงานให้แก่ข้าราชการครูผู้ทำผลงานเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 2 ระดับ 7 เนื่องจากในสมัยนั้นตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 ยังไม่เลื่อนไหล ก.ค. กำหนดให้ข้าราชการครูที่จะขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 2 ระดับ 7 จะต้องจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อการพิจารณาความเหมาะสมกับตำแหน่ง ประกอบกับช่วงนั้นข้าราชการครูของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรีมีความตื่นตัวในการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 2 ระดับ 7 เป็นจำนวนมาก ในขณะที่ยกเลิกการกลั่นกรองผลงานคือ ผู้ที่ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ยังมีน้อยไม่เพียงพอทาง สปจ. จึงได้เรียกตัวครูวนิดามาช่วยในการกลั่นกรองผลงานให้แก่ข้าราชการครูผู้จัดทำผลงานเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 2 ระดับ 7 เนื่องจากพิจารณาเห็นว่าครูวนิดาเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท และเคยมีประสบการณ์ในการทำวิทยานิพนธ์มาแล้ว โดยทำหน้าที่เป็นผู้กลั่นกรองทั้งภายในจังหวัด และกลั่นกรองในระดับเขตการศึกษา

"ตอนนั้นยังไม่ได้ทำผลงาน คนได้ตำแหน่งอาจารย์ 3 ก็ยังมีน้อย แล้วเรามีวุฒิปริญญาโท สบจ.ก็เลยเรียกให้ไปช่วยตรวจกลั่นกรองผลงานของคนที่จะทำอาจารย์ 2 ระดับ 7 ซึ่งตอนนั้นก็ทำกันเยอะ คือมันยังไม่เลื่อนไหลเหมือนเดี๋ยวนี ช่วงนั้นก็กลั่นกรองทั้งในจังหวัดและของเขต (เขตการศึกษา) ก็ช่วยเขาอยู่พักหนึ่งแล้วจึงมาทำผลงาน"

กรณีศึกษาที่ 1 24/02/42

"มีคนเชิญไปเป็นวิทยากร ส่วนใหญ่ก็จะเชิญ อาจารย์ ..... เป็นการส่วนตัว แต่ก็มีเป็นส่วนรวมบ้าง อย่างเช่น จังหวัดมีหนังสือให้ไปตรวจผลงานหรือไปบรรยายบ้าง ตอนนั้นอาจารย์ 2 ระดับ 7 ก็เคยไปตรวจผลงานทั้งภายในจังหวัดและของเขต (เขตการศึกษา) อยู่เรื่อยๆ ของเขตส่วนมากจะเป็นที่ราชนารีของเขตการศึกษา 5 เขาเรียกการกลั่นกรองเบื้องต้น"

ผู้บริหารโรงเรียนของกรณีศึกษาที่ 1 24/02/42

เมื่อช่วยกลั่นกรองผลงานภายในจังหวัด และในระดับเขตการศึกษาได้ระยะหนึ่ง ครูวนิดาจึงได้นำประสบการณ์ที่ได้จากการเป็นผู้กลั่นกรองผลงานเบื้องต้นมาประกอบกับความรู้ตลอดจนความสนใจของตนเองที่มีอยู่ทำเป็นผลงานทางวิชาการจนได้รับการเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 หลังจากนั้นเมื่อมีการจัดตั้งชมรมอาจารย์ 3 ขึ้นจึงได้เข้าร่วมเป็นวิทยากรกับทางชมรมอาจารย์ 3 โดยรับผิดชอบเกี่ยวกับการให้ความรู้และการช่วยเหลือสมาชิกชมรมในการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย

"บทความเกี่ยวกับการวิจัยก็เคยเขียนไปครั้ง 2 ครั้ง เป็นวารสารของชมรม ก็เป็นการเชิญชวนให้เขาทำวิจัย"

กรณีศึกษาที่ 1 19/11/41

"ช่วงหลังที่ได้อาจารย์ 3 แล้ว เราไปช่วยเขา (ช่วยชมรม) ก็จะได้รับให้เป็นวิทยากรด้านงานวิจัย เพราะมีเราคนเดียวที่ผ่าน เท่าที่ผ่านมาก็ได้รับให้พูดด้านนี้ทั้งด้าน ว่าที่จะทำทางวิจัยทำอะไร เป็นการเชิญชวนก็ไม่ได้พูดอะไรละเอียด"

กรณีศึกษาที่ 1 24/02/42

เนื่องจากขณะนั้นผลงานวิชาการประเภทผลงานวิจัยเป็นผลงานที่ยังไม่แพร่หลาย และยังไม่ได้รับความสนใจจากข้าราชการครูและเพื่อนสมาชิกชมรม เพราะไม่มีข้าราชการครูและเพื่อนสมาชิกท่านใดทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 เลย เนื่องจากเห็นว่างานวิจัยเป็นเรื่องยุ่งยาก และคิดว่าตนเองสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ถ้าหากทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยก็คงไม่ผ่านการพิจารณา เพราะไม่ได้รับความเชื่อถือจาก ก.ค. แต่ถึงกระนั้นครูวนิดาก็พยายามเผยแพร่และให้ความรู้ด้วยการเป็นวิทยากรร่วมกับทางชมรม



โดยในการเผยแพร่ นั้นจะเป็นลักษณะคร่าวๆ ไม่ละเอียด เป็นลักษณะของการเชิญชวนให้ทำวิจัย แต่กระนั้นก็ไม่มีสมาชิกชมรมท่านใดสนใจที่จะจัดทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย

"ตอนไปพูด ก็ไม่ได้พูดอะไรละเอียด เพราะเรารู้ว่าเราพูดไปเขายังไม่กล้าทำใหญ่เลย เราจะไม่พูดเรื่องรายละเอียด ก็จะพูดว่าที่จริงที่เขาทำทั้งหลายนั้นถือเป็นงานวิจัยนะ เหมือนกันเพียงแต่เราไม่พูดคำว่าวิจัย เพราะฉะนั้นก็ให้เขาทำ ก็เห็นว่าน่าจะทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งตอนหลังก็เชิญอาจารย์มาพูดทางด้านนี้ แต่ถ้าจะอธิบายว่าอย่างไร มีส่วนประกอบอะไร อันนั้นเป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลา ถ้าพูดไปมากๆ เขากลับไม่ทำกันละที่นี้ ปรากฏว่าพอเราพูดคำว่าวิจัยในช่วงนั้นจะไม่มีคนทำ ไม่กล้าขนาดที่ว่าช่วงหลังมีการอบรม และบอกว่างานวิจัยใครที่ไม่จบปริญญาโทก็ทำได้ เพียงแต่ทำให้เราทำวิจัยในชั้นเรียน คือการวิจัยเนี่ยปกติมันต้องใช้อยู่แล้ว ในการที่ทำการแก้ปัญหาต่างๆ เนี่ย ก็เรียกว่าการวิจัยแล้ว แต่เขากลับเขาหนี เขาไม่กล้า ไม่กล้าที่จะมาชนในเรื่องนี้ ก็ไปทำในเรื่องแผนการสอนอะไรไป เขากลับ เพราะไม่มีใครมาทำที่จะทำวิจัยในเรื่องนี้ๆ ไม่มีหรอกแล้วทุกคนก็จะห้ามด้วย เราจะมีการว่าไม่ควรด้วยในช่วงแรกๆ นะ ตอนนั้นยังไม่ ฮือฮา พอมาช่วงหลังมีการเอารายงานวิจัยในชั้นเรียนเข้ามา เลยฮือฮาว่าอยากจะให้ทำ แต่ช่วงหลังๆ นี้จะเลื่องลมดว่าอ้อ...คนที่ไม่จบปริญญาโทจะมาวิจัยเนี่ย เขากลับว่าทางโน้น (ก.ค.) จะไม่เชื่อ ถือจะไม่ยอมรับ ไม่มีอะไรรองรับมันสูงเกินไป สถิติที่ใช้มันก็สูงเกินที่ระดับปริญญาตรี หรือคนที่ไม่สูงกว่าปริญญาตรีจะทำอะไรอย่างนี้ กลัวเรื่องสถิติมันจะสูง ก็ไม่มีใครกล้าทำ ในสุพรรณก็ไม่มี มีคนเดียวจริงๆ"

กรณีศึกษาที่ 1 24/02/42

เมื่อไม่มีสมาชิกท่านใดทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย ครูวนิดาซึ่งทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกชมรมด้านนี้โดยตรง จึงต้องเปลี่ยนไปให้ความช่วยเหลือสมาชิกชมรมในการทำผลงานทางวิชาการประเภทอื่นๆ แทน ด้วยการตรวจ แนะนำ และให้คำปรึกษาในการทำผลงาน ถือได้ว่ามีสมาชิกหลายคนที่ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ส่วนหนึ่งเป็นเพราะได้รับความช่วยเหลือจากทางชมรมและครูวนิดา

"คนที่เขาจะให้เป็นผู้ตรวจนั้น ก็ต้องตรงกับผลงานที่เราทำไป อย่างพี่ที่ทำผลงานประเภทวิจัย พี่ก็ต้องช่วยเหลือในด้านการวิจัยในวิชา สบช. อย่างนี้เป็นต้น ซึ่งผลงานวิจัยก็ไม่ค่อยมีใครเขาต้องการทำเท่าไร แต่ก็มีเหมือนกันที่ได้ตรวจของคนที่ทำวิชาอื่นๆ อย่างที่บอกไปแล้วนะ เขาคงเห็นว่าเราผ่าน (ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3) เขาก็เลยเอามาให้ดู ส่วนใหญ่ก็จะมีผู้แนะนำต่อๆ กันมาอย่างรัตนานา (นามสมมติ) เขาก็ทำภาษาไทยเขาก็เอามาให้ตรวจนะ เขาทำเยอะ อย่างนิภา (นามสมมติ) เขาก็ทำภาษาไทยเขาก็เอามาให้ตรวจ เขาคิดจะทำนานแล้วแหละ แต่เพิ่งส่งไปเพิ่งได้รับอนุมัติ เมื่อปีที่แล้วมั้ง ที่โรงเรียนนี้ ก็เคยตรวจและช่วยดูให้ ก็เช่นอาจารย์วิรัช (นามสมมติ) อาจารย์มณี (นามสมมติ)

ที่เกษียณไปแล้ว แต่พอดีอาจารย์มณี กับอาจารย์สำราญ (นามสมมติ) เขากำลังจะเข้าเล่มก็พอดีเขา (ก.ค.) อนุมัติให้ได้รับระดับ 7 เลยโดยไม่ต้องทำผลงาน ก็เลยเวียนๆ ไป คนอื่นก็มีนะ อย่างอาจารย์นิภา เนี่ยก็เคยช่วยเขา อาจารย์ชำนาญ (นามสมมติ) อันนี้เขาทำสำเร็จมาเรียบร้อยแล้วเพราะเขามีพี่เลี้ยง คอยดูแล แต่เขาก็เอามาให้ดูปรากฏว่าก็คิดได้แก่เยอะเหมือนกัน แต่คนนี้เขาทำดีใช้สถิติสูง แต่ก็ยังใช้ รายงานการพัฒนาการเรียนการสอน"

กรณีศึกษาที่ 1 23/12/41

"ช่วงนั้นช่วงบรรณานุกรม แล้วก็ช่วงการใช้กับเด็ก ก็จะไปปรึกษา เพราะอาจารย์เขาจบปริญญาโท แล้วก็เก่ง ก็จะไปปรึกษาเพราะอยู่โรงเรียนใกล้ๆ กัน พอว่างนึบก็ขับมอเตอร์ไซด์ไป ปรึกษาเยอะ ช่วงสถิติช่วงอะไร ก็จะปรึกษาตลอด การใช้สถิติการหาประสิทธิภาพก็จะปรึกษาแกตลอดเลย"

ผู้มาขอคำปรึกษา 9/02/42

เมื่อช่วยงานทางชมรมได้ 2-3 ปี ครูวินดาไม่ค่อยได้มีโอกาสที่จะไปช่วยเหลือทางด้าน การเผยแพร่ความรู้ ผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย ตลอดจนการเป็นวิทยากรให้แก่ชมรม อันเนื่องมาจากภาระกิจ ทางด้านครอบครัวและโรงเรียนที่จะต้องรับผิดชอบมากขึ้นตามลำดับ

"บทความก็เคยเขียนไป เมื่อก่อนนั้นทางชมรมก็เขียนไป ครั้งสองครั้ง แล้วหลังจากนั้นก็ไม่มีเวลาเลย ช่วงพัฒนาโรงเรียนเปลี่ยนโฉมหน้าใหม่เลย จัดแนวถนนใหม่ ก็เลยช่วงนั้นไม่มีเวลา ไม่ค่อยได้ไป ช่วยชมรมเท่าไร"

กรณีศึกษาที่ 1 19/11/41

"ไม่ค่อยมีเวลา อาของพี่ก็เจ็บออกๆ แอดๆ อยู่อย่างนี้ เมื่อเข้าก็ปล้ำถอดเสื้อผ้าจะไม่ยอมให้ถอด เสื้อผ้าก็ติดดี เมื่ออาของพี่เป็นอย่างนี้ก็เลยไม่ได้ไป เมื่อก่อนก็ไปกับเขาบ่อยเหมือนกัน"

กรณีศึกษาที่ 1 23/12/41

"พี่..... เขามีภาระเยอะ อาเขาไม่สบาย แกต้องดูแลตลอด พี่ยังเคยไปเยี่ยมไปอะไร พี่เขามีภาระเยอะ แล้วงานโรงเรียนแกก็เยอะมาก ตัวหลักคือภาระกิจแกเนี่ย ภาระจะต้องเลี้ยงดูอา ไปไหนไม่ได้เลย"

วิทยากรกลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย 9/02/42

"ส่วนมากถ้าทำ (เขียนบทความ) ก็จะเขียนลงในวารสารของโรงเรียนนึ่ง ของกลุ่มนึ่ง ของชมรมนึ่ง แต่ก็เรียกว่าน้อย คือเรื่องของเวลา ก็ภาระดูคนแก่ 2 คน เรื่องของโรงเรียนนึ่ง คือเสาร์-อาทิตย์บางครั้งก็มาโรงเรียน มาดูปลานึ่ง มาดูต้นไม้ที่ปลูกไว้นึ่ง"

กรณีศึกษาที่ 1 24/02/42

แม้ว่าครูวินดาจะไม่ได้เขียนบทความในการให้ความรู้แก่สมาชิกชมรม และไม่ได้เป็นวิทยากรให้แก่ทางชมรม เพื่อให้ความรู้แก่สมาชิกชมรมในการทำผลงานทางวิชาการ แต่ก็ยังทำหน้าที่ตรวจผลงานให้แก่สมาชิกชมรม

และข้าราชการครูที่กำลังทำผลงานทางวิชาการหลายคน ตัวครูวิดาเองก็ยังคงตั้งใจที่จะช่วยเหลือสมาชิกชมรมและ  
ข้าราชการครูผู้สนใจที่จะทำผลงานทางวิชาการอย่างดียิ่ง สิ่งเกิดจากการตรวจผลงาน และการแก้ไขผลงานให้  
อย่างละเอียดเมื่อมีผู้มาขอคำปรึกษาและนำงานมาให้ตรวจ

"ตอนนี้ก็ช่วยดูให้ครูโรงเรียนอนุบาลเมืองอยู่ ชื่อสิริพร (นามสมมติ) กำลังดูบทที่ 3"

กรณีศึกษาที่ 1 23/11/41

"อย่างอาจารย์สิริพร (นามสมมติ) นี้ เขาก็เป็นคนที่เรียกว่า เป็นคนขยันขัน ขยันเขียนอะไรดี แต่ว่า  
ด้านการเขียน เขาบอกเขาไม่มีความสามารถในการที่จะเรียบเรียงอะไรอย่างเนี้ย เพราะฉะนั้นในการจัด  
ทำผลงานทางวิชาการของเขาก็จะเป็นในลักษณะเอามาเรียงๆ กันแค่นั้น โดยที่มันยังไม่สัมพันธ์กัน บางที  
มันไม่ต่อเนื่องกัน ก็ต้องชี้แนะต้องแก้ไข แก้ไปเยอะมากจนกระทั่งเราก็กลัวว่าเขาจะห่อเหมือนกันนะนะ  
ก็พยายามให้กำลังใจเขา บอกเขาอย่าท้อนะจวนแล้ว ได้ตั้งเยอะแล้วอะไรอย่างนี้"

กรณีศึกษาที่ 1 24/02/42

"มีคนเอางานมาให้ตรวจ หรือมาขอคำปรึกษาเป็นประจำ เพราะอาจารย์ .... ก็เป็นคนทีละเอียด ถ้า  
ตรวจละก็ละเอียดยับเลย ละเอียดมาก ก็มาให้ดูตลอด เช่นที่โรงเรียนตอนกลางตอนนั้น อาจารย์  
รัตนา (นามสมมติ) มาเป็นประจำ อย่างโรงเรียนอนุบาลรัฐสีกจะมาหลายคนก็เห็นๆ ก็มีคนมาเรื่อยละอะ"

เพื่อนร่วมงานของกรณีศึกษาที่ 1 25/02/42

ในการสนับสนุนผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย ครูวิดายังคงมีความคิดว่าการทำผลงานทางวิชา  
การประเภทผลงานวิจัยเหมาะกับผู้ที่เคยมีประสบการณ์ผ่านงานวิจัยมาแล้ว หรือการเคยทำวิทยานิพนธ์มาแล้ว  
กล่าวคือ จะให้ความสนับสนุนอย่างเต็มที่ถ้าหากว่าผู้ที่กำลังจัดทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย เป็นผู้สำเร็จ  
การศึกษาในระดับปริญญาโท ซึ่งมีพื้นฐานด้านการวิจัย และสถิติมาบ้างแล้ว ซึ่งจะสามารถให้ความช่วยเหลือและ  
แนะนำในการทำได้อย่างดี เพราะสามารถที่จะเข้าใจเรื่องได้อย่างรวดเร็วและไม่มีปัญหา นอกจากนี้ยังมีความคิดว่า  
ผู้ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาโทยังมีแหล่งศึกษาค้นคว้าได้หลายทาง รู้จักที่ปรึกษาหากเกิดปัญหาขึ้นก็สามารถ  
ที่จะไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ให้คำปรึกษาคนอื่นๆ ได้ทำให้ได้แนวคิดหลายทางแทนที่จะรับฟังเฉพาะความคิดของ  
ที่ปรึกษาคนเดียว โดยเฉพาะตัวครูวิดาเองมีความคิดว่าตนเองยังไม่มีความมั่นใจพอที่จะให้คำปรึกษาทางด้านสถิติ  
ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างเหมาะสม ถ้าหากสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลนั้นมีระดับการวิเคราะห์ที่อยู่ในขั้นสูง

ถ้าเป็นปริญญาโทส่งเสริมแน่นอน แต่ถ้าเป็นแค่ระดับปริญญาตรี เราไม่กล้าที่จะให้เขาเสี่ยงนะถ้าเขา  
พลาดขึ้นมา เราไม่รู้จริง เพราะทางด้านข้อมูลเราไม่กลัว กลัวด้านสถิติ ถ้าอย่าง... ร้อยละมันก็ไม่สมกับ  
งานวิจัย ถ้าเป็นบางอย่างร้อยละเบาๆ ก็อาจจะได้ บางอย่างก็ต้องมีการเปรียบเทียบ ซึ่งใช้สถิติข้อมูล  
ซึ่งอาจจะต้องสูงที่สุด ถ้าเป็นข้อมูลที่เราเคยผ่านมาบ้างแล้วก็คงใช้ได้ แต่ถ้าปริญญาโท ถ้าผ่านมา



มีปริญญารองรับเนี่ยก็ต้องมีที่พึ่งพา อาจารย์เขามิเรากี่สบายใจ ในเมื่อเขาจบปริญญาโทมา เข่าผ่านสถิติข้อมูล ผ่านการทำงานทางด้านการวิจัยมาแล้ว จากนั้นเราก็จะช่วยตรวจความถูกต้องแม่นยำเท่า นั้นเอง เมื่อไม่แน่ใจเอาไปค้นมานะ บอกเขาเขาก็จะมีหลายแหล่ง ถ้าปริญญาตรี เราต้องรับภาระหนัก ที่จะบอก ทุกอย่างมันยาก เขียนเองดีกว่า อย่างที่เขาบอก บางทีบางอย่างเราต้องมั่วหรือหมด เขียนเองกับบางที่ไปรื้อของเขามันยากกว่ากัน"

กรณีศึกษาที่ 1 24/02/42

จากข้อมูลข้างต้น พอสรุปได้ว่าสาเหตุที่กรณีศึกษาหรือครูนิดาทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย เนื่องมาจาก ลักษณะนิสัยส่วนตัวที่ส่งเสริมให้การทำผลงานทางวิชาการประเภทวิจัยประสบผลสำเร็จ ได้แก่ การเป็นผู้ ชยัน อดทน ทุ่มเทชีวิตให้กับการทำงานและมุ่งมั่นในการทำงาน ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนา งานอย่างสม่ำเสมอ เป็นผู้สนใจในตัวเด็กและปัญหาของเด็ก และเป็นผู้ชอบคิดค้นหาคำตอบ

นอกจากนี้สาเหตุของการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยของกรณีศึกษายังเนื่องมาจากปัจจัยอีก หลายประการ ได้แก่ เกิดจากความคาดหวังของเพื่อนร่วมงานและผู้บริหาร การสนับสนุนของเพื่อนร่วมงานและ ผู้บริหารในการจัดทำผลงาน ความคิดที่จะพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าในอาชีพ สิ่งจูงใจอันเนื่องมาจากการเลื่อน ตำแหน่ง และเงินประจำตำแหน่ง การเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการทำวิจัย และการมีที่ปรึกษาในการทำ ผลงานวิจัย

ในด้านการส่งเสริมและช่วยเหลือสมาชิกชมรมในการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย กรณีศึกษามี การส่งเสริมและให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกชมรม และเพื่อนครูที่สนใจในการทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอเลื่อน ตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 โดยเน้นการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลเป็นส่วนใหญ่ ประเภทผลงานทางวิชาการที่ครูนิดา หรือกรณีศึกษาให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 และเพื่อนครูส่วนใหญ่เป็นผลงานทางวิชาการประเภท ผลงานอื่นมากกว่าผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย อันเนื่องมาจากสมาชิกชมรมและเพื่อนครูมีการทำผลงานทาง วิชาการประเภทผลงานวิจัยกันน้อยมาก เพราะไม่มีความรู้ และเกรงจะไม่ผ่านการอนุมัติจาก ก.ค. ประกอบกับกรณี ศึกษายังไม่กล้าที่จะให้การปรึกษาเกี่ยวกับการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยอย่างเต็มที่ อันเนื่องจากไม่มีความมั่นใจในเรื่องการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบใหม่ๆ และถ้าสมาชิกชมรมหรือเพื่อนครูมีความรู้ในระดับ ปริญญาตรีซึ่งไม่มีความรู้เกี่ยวกับการวิจัย และไม่เคยผ่านงานวิจัยมาก่อนเกรงผลงานที่ทำจะไม่ผ่านการอนุมัติจาก ก.ค. เพราะผลงานขาดความเชื่อถือ จึงไม่สนับสนุนในการทำ แต่จะสนับสนุนให้สมาชิกชมรมและเพื่อนครูจัดทำ ผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยถ้าสมาชิกชมรมหรือเพื่อนครูจบการศึกษาในระดับปริญญาโท ซึ่งเป็นผู้ที่มีความ รู้และประสบการณ์ในเรื่องวิจัย และเคยทำวิทยานิพนธ์มาแล้ว เพราะสามารถให้คำปรึกษาได้ง่ายกว่า เข้าใจเร็วกว่า อีกทั้งผลงานที่ทำเป็นที่เชื่อถือของ ก.ค. มากกว่า โอกาสที่ผลงานจะผ่านการอนุมัติมีมากกว่า

จากการศึกษาทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับสาเหตุของการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย ผู้วิจัยสามารถสรุปปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยได้ ตามแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย เพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ของสมาชิกชมรมอาจารย์ 3



จากแผนภูมิที่ 1 จะพบว่า สาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานประเภทวิจัย ของสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 มีสาเหตุมาจากปัจจัย 4 ประการคือ

1. ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนตัว การที่สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 จะทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยหรือไม่ ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนตัวของสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ถือเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ที่มีผลทำให้สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ตัดสินใจที่จะทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย ซึ่งปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนตัวประกอบด้วย

1.1 การเป็นผู้ที่มีนิสัยชอบคิดค้นสิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ ผู้ทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยจะเป็นผู้ที่ชอบคิดค้นหาเทคนิคการเรียนการสอนแบบใหม่ๆ เพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองอยู่เสมอ

1.2 เป็นผู้ที่มีความสนใจในตัวเด็กและปัญหาของเด็ก ผู้ที่ทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยจะเป็นผู้ที่มีความสนใจในตัวเด็ก และปัญหาของเด็ก และมักจะหาทางในการช่วยเหลือหรือแก้ไขปัญหาของเด็กนักเรียนอย่างจริงจัง

1.3 มีความกระตือรือร้นในการทำงาน ผู้ที่ทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยจะเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นในการทำงานเมื่อรับผิดชอบอะไร จะทำอย่างจริงจังจนกระทั่งงานสำเร็จ

1.4 รักความก้าวหน้าในอาชีพ พยายามศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความก้าวหน้าในอาชีพ และมีความสนใจในความก้าวหน้าในอาชีพของตนเอง

1.5 เจตคติที่ดีต่อการวิจัย เช่น เห็นว่าวิจัยเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์ สามารถช่วยแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของตนเองได้ ชอบที่จะทำวิจัย

2. ปัจจัยเกี่ยวกับบุคคลรอบข้าง บุคคลรอบข้างถือเป็นปัจจัยสำคัญในการที่จะทำให้สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย ซึ่งประกอบด้วย

2.1 ความคาดหวังของเพื่อนร่วมงานและผู้บริหาร ถ้าความคาดหวังของเพื่อนร่วมงานและผู้บริหารที่มีต่อสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ค่อนข้างสูง เช่นมองว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถสูงกว่าครูในโรงเรียน ทำให้สมาชิกเกิดความคิดว่าต้องพัฒนาตนเองให้ได้ดังที่ทุกคนคาดหวัง

2.2 การสนับสนุนของผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 จะทำผลงานทางวิชาการได้อย่างประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ การสนับสนุนของผู้บริหาร เพื่อนร่วมงาน ทั้งในด้านกำลังใจ และการสนับสนุนของผู้บริหาร เกี่ยวกับการส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนเกิดความก้าวหน้าในอาชีพ มีนโยบายสนับสนุนให้ครูในโรงเรียนได้เกิดความกระตือรือร้นในการทำผลงาน

2.3 การเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับคุณภาพของผลงานที่ทำ ถ้าหากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัย และยอมรับว่าผลงานที่ทำเป็นผลงานที่มีคุณภาพน่าเชื่อถือ ไม่นับว่าผู้ทำผลงานจะต้องเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทขึ้นไป การยอมรับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับคุณภาพของผลงาน ย่อมส่งผลต่อการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยของสมาชิกชมรมอาจารย์ 3



2.4 การสนับสนุนของชมรมอาจารย์ 3 เท้าที่ผ่านมาในการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย เติมรูปแบบ ทางชมรมจะสนับสนุนเฉพาะผู้ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาโทมาแล้วเท่านั้น เนื่องจากเกรงว่าผลงาน ที่ทำจะไม่ผ่านการอนุมัติ เพราะนั่นหมายถึงการสิ้นเปลืองงบประมาณ เวลา และแรงงาน ตลอดจนถึงใจซึ่งถ้า หากทำผลงานทางวิชาการประเภทอื่นจะมีโอกาสผ่านการอนุมัติมากกว่า การสนับสนุนของชมรมอาจารย์ 3 จึงเป็นสิ่งที่ มีความสำคัญต่อการจัดทำผลงานของสมาชิกชมรมอีกประการหนึ่ง

3. ปัจจัยด้านสิ่งตอบแทนที่ด้ว็บ ถือเป็นตัวกระตุ้นให้สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ทำผลงานทางวิชาการ ประเภทผลงานวิจัยได้อีกปัจจัยหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วย

3.1 ความก้าวหน้าในตำแหน่ง และเงินประจำตำแหน่ง เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้สมาชิกชมรม อาจารย์ 3 ทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย อันเนื่องจากเห็นว่า มีความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน ได้เลื่อนตำแหน่ง และเงินเดือนที่สูงขึ้น ได้อีกทั้งยังได้เงินประจำตำแหน่งอีกด้วย

3.2 การได้พัฒนา และแก้ปัญหาเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอน เมื่อทำผลงานทางวิชาการ ประเภทผลงานวิจัยแล้ว สามารถนำผลที่ได้จากการค้นคว้า ทดลอง ไปช่วยในการแก้ปัญหาในการจัดการเรียน การสอน ตลอดจนสามารถนำไปพัฒนางานในหน้าที่ของตนได้

4. ปัจจัยพื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย ถือเป็นปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนให้ผู้ที่จะทำผลงานทางวิชาการประเภท ผลงานวิจัย ได้ดำเนินการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสำเร็จลุล่วงได้ด้วย ดี ไม่เกิดปัญหาขณะที่มีการทำผลงาน ซึ่งปัจจัยดังกล่าวประกอบด้วย

4.1 การมีแหล่งความรู้และแหล่งศึกษาค้นคว้า เนื่องจากการทำผลงานทางวิชาการ โดยเฉพาะ ผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย ต้องมีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากหลายแหล่ง เพื่อให้ได้ข้อมูลในอันที่จะช่วย ให้ได้แนวทางในการทำวิจัย และเพื่อให้ได้ข้อมูลมายืนยันข้อค้นพบให้เกิดความน่าเชื่อถือ การมีแหล่งศึกษาค้นคว้า จึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนทำให้สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย

4.2 การเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัย การที่สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องเกี่ยวกับการทำวิจัย เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่สนับสนุนให้สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 มีการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย เพราะนอกจากจะทำให้สามารถดำเนินการวิจัยไปได้อย่างต่อเนื่อง แล้ว ยังได้รับการสนับสนุน ส่งเสริม และการเป็นที่ยอมรับของบุคคลที่เกี่ยวข้องอีกด้วย

4.3 การมีที่ปรึกษาในการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย การมีที่ปรึกษาในการทำ ผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย ถือเป็นสิ่งสำคัญในการทำผลงานทางวิชาการประเภทนี้ ของสมาชิกชมรม อาจารย์ 3 เพราะสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 เองยังขาดความรู้ ประสบการณ์ และความมั่นใจในการที่จะทำผลงาน ทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย อีกทั้งภายในชมรมอาจารย์ 3 เอง มีวิทยากรผู้คอยให้ความช่วยเหลือในด้านนี้ ค่อนข้างน้อย การมีที่ปรึกษาที่เพียงพอคอยให้ความช่วยเหลือแนะนำอย่างใกล้ชิดตลอดระยะเวลาในการทำผลงาน จึงน่าจะเป็นแรงดึงดูดใจให้สมาชิกชมรมมีการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยมากขึ้น

4.4 การมีงบประมาณสนับสนุนในการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย เนื่องจากสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ส่วนใหญ่มีการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยโดยการใช้งบประมาณตนเอง ซึ่งต้องเสียค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง การสนับสนุนด้านงบประมาณแก่ผู้ทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยเป็นวิธีการหนึ่งที่สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 เห็นว่ามีความสำคัญ อันจะเป็นการสนับสนุนให้มีการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยมากขึ้น

## ส่วนที่ 2 กระบวนการให้ความช่วยเหลือของชมรมอาจารย์ 3 ที่มีต่อสมาชิกในชมรม

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชมรมอาจารย์ 3 (หน้า 38-40) จะเห็นว่า ชมรมอาจารย์ 3 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นชมรมที่เกิดจากการรวมตัว ของบุคคล 2 กลุ่ม คือ กลุ่มบุคคลที่ประสบผลสำเร็จในการทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 แล้ว และกลุ่มข้าราชการครูผู้กำลังพัฒนาผลงานทางวิชาการ เพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 โดยมีศูนย์การปฏิบัติงาน ชื่อว่า "ศูนย์ผลงานวิชาชีพครู" จุดมุ่งหมายในการจัดตั้งชมรม เพื่อเป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ข่าวสาร และให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือเพื่อพัฒนาผลงานทางด้านวิชาการ เป็นศูนย์กลางในการช่วยเหลือ และพัฒนาประสิทธิภาพข้าราชการครูให้มีตำแหน่งที่สูงขึ้น เป็นศูนย์รวมในการจัดกิจกรรมต่างๆ เป็นที่แลกเปลี่ยนแนวคิดประสบการณ์ เป็นศูนย์กลางเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกชมรม อันจะนำมาซึ่งความสามัคคีกลมเกลียว และเพื่อให้มีการตอบสนองร่วมกันซึ่งเป็นการต้องการอันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษา และสังคม

จากวัตถุประสงค์ของชมรมในอันที่จะเป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ข่าวสาร ให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือเพื่อพัฒนาผลงานทางด้านวิชาการ เป็นศูนย์กลางในการช่วยเหลือ และพัฒนาประสิทธิภาพข้าราชการครูให้มีตำแหน่งที่สูงขึ้นดังกล่าว ทางชมรมอาจารย์ 3 ได้ดำเนินการเพื่อช่วยเหลือสมาชิกชมรมในการจัดทำนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอันเป็นหน้าที่ของครู และการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 โดยใช้รูปแบบ และวิธีการช่วยเหลือหลายวิธี เพื่อให้ข้าราชการครูผู้เป็นสมาชิกชมรมได้เข้าใจขั้นตอน และวิธีการ ตลอดจนประสบผลสำเร็จในการจัดทำผลงานทางวิชาการในการขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 จากการดำเนินการให้ความช่วยเหลือสมาชิกชมรมดังกล่าว ทำให้ข้าราชการครูจำนวนมากทั้งในจังหวัดสุพรรณบุรี และต่างจังหวัดที่มีความสนใจที่จะจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่ง เล็งเห็นความสำคัญในการช่วยเหลือของชมรมอาจารย์ 3 และสมัครเป็นสมาชิกชมรม เป็นจำนวนมาก โดยในเดือนกุมภาพันธ์ 2542 ชมรมอาจารย์ 3 มีสมาชิกชมรมประกอบด้วยสมาชิกภายในจังหวัดสุพรรณบุรีและจังหวัดอื่นๆ รวม 44 จังหวัด จำนวนถึง 1,039 คน



2.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ จากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1.1 ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการให้ความช่วยเหลือสมาชิกชมรม

อาจารย์ 3 ในการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3

ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความรู้ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมของชมรมในการให้ความช่วยเหลือสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ในการจัดทำผลงานทางวิชาการ

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความรู้
<b>ด้านหลักการ</b>			
1. รายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3	4.05	1.02	มาก
2. รายละเอียดเกี่ยวกับคะแนนการประเมินตำแหน่งอาจารย์ 3	3.87	1.03	มาก
3. รายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนการขอกำหนดตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3	3.81	1.05	มาก
4. วิธีการเขียนความชำนาญการในการสอน	3.49	1.19	ปานกลาง
5. วิธีการเขียนผลงานที่ปรากฏในหน้าที่	3.46	1.16	ปานกลาง
6. วิธีการเขียนผลงานในฐานะเป็นวิทยากร	3.35	1.20	ปานกลาง
7. วิธีการเขียนผลงานทางวิชาการ	3.42	1.15	ปานกลาง
8. การเสนอผลงานทางวิชาการ	3.41	1.17	ปานกลาง
<b>ด้านเทคนิคการทำผลงานทางวิชาการ</b>			
1. เอกสารประกอบการสอน			
-แผนการสอน	3.85	1.09	มาก
-ชุดการสอน	3.63	1.18	มาก
-บทเรียนสำเร็จรูป	3.54	1.20	มาก
-แบบฝึกประกอบการเรียนการสอน	3.67	1.16	มาก
10. ตำรา	2.08	1.56	น้อย
11. หนังสือ			
11.1 หนังสือหรือแบบเรียน	2.23	1.61	น้อย
11.2 หนังสือเสริมประสบการณ์			
-หนังสืออ่านนอกเวลา	2.36	1.53	น้อย
-หนังสืออ่านเพิ่มเติม	2.58	1.55	ปานกลาง



ตารางที่ 19 (ต่อ) ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความรู้ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมของชมรมในการให้ความช่วยเหลือสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ในการจัดทำผลงานทางวิชาการ

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความรู้
-หนังสือส่งเสริมการอ่าน	3.37	1.29	ปานกลาง
-หนังสืออ้างอิง	2.18	1.58	น้อย
-หนังสืออื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมา (โปรดระบุ)	1.20	1.59	น้อยที่สุด
12. เอกสารคำสอน	2.38	1.56	น้อย
<b>13. ผลงานวิจัย</b>	<b>1.81</b>	<b>1.46</b>	<b>น้อย</b>
14. รายงานการพัฒนาการเรียนการสอน	3.23	1.33	ปานกลาง
15. อุปกรณ์การเรียนการสอน	2.75	1.56	ปานกลาง
16. บทความทางวิชาการ	1.93	1.52	น้อย
17. งานแปล	1.23	1.39	น้อยที่สุด
18. รายงานการศึกษาค้นคว้า	2.02	1.54	น้อย
19. รายงานผลโครงการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	2.30	1.51	น้อย
20. ผลงานทางวิชาการประเภทอื่นๆ (โปรดระบุ)	1.76	1.69	น้อย
<b>รูปแบบการจัดกิจกรรม</b>			
21. อบรมปฏิบัติการเป็นกลุ่มใหญ่	3.77	1.19	มาก
22. อบรมให้ความรู้เป็นกลุ่มย่อย	3.65	1.21	มาก
23. ประชุมชี้แจงให้ความรู้	3.47	1.29	ปานกลาง
24. ให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล	3.51	1.31	มาก
25. เขียนบทความในรูปวารสาร	2.62	1.37	ปานกลาง
26. เขียนแผนพับเกี่ยวกับการทำผลงานทางวิชาการ	2.63	1.34	ปานกลาง
27. จัดทำหนังสือเพื่อให้ความรู้แก่สมาชิก	2.76	1.44	ปานกลาง
28. จัดเผยแพร่ผลงานที่ผ่านการอนุมัติ	3.20	1.41	ปานกลาง
29. อื่นๆ (โปรดระบุ)	1.83	1.97	น้อย

จากตารางที่ 19 พบว่า ในด้านความรู้เกี่ยวกับหลักการขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 เรื่องที่สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ได้รับความรู้ในระดับมาก คือ เรื่องรายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3

รายละเอียดเกี่ยวกับคะแนนการประเมินตำแหน่งอาจารย์ 3 รายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนการขอกำหนดตำแหน่งอาจารย์ 3 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05, 3.87 และ 3.81 ตามลำดับ

ด้านความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการทำผลงานวิชาการ พบว่า ความรู้ที่สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ได้รับจากเทคนิคการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยอยู่ในระดับน้อย ในขณะที่พบว่า ระดับความรู้ที่สมาชิกชมรมได้รับจากเทคนิคการทำผลงานทางวิชาการประเภทเอกสารประกอบการสอนอยู่ในระดับมากเกือบทุกประเภท ได้แก่ แผนการสอน แบบฝึกประกอบการเรียนการสอน ชุดการสอน และบทเรียนสำเร็จรูป ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85, 3.67, 3.63 และ 3.54 ตามลำดับ

ด้านรูปแบบการจัดกิจกรรม รูปแบบการจัดกิจกรรมที่สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ได้รับความรู้ในระดับมากคือ การอบรมปฏิบัติการเป็นกลุ่มใหญ่ การอบรมให้ความรู้เป็นกลุ่มย่อย และการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77, 3.65 และ 3.51 ตามลำดับ

2.1.2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมให้ความรู้ของชมรมอาจารย์ 3 เพื่อช่วยเหลือสมาชิกชมรมในการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด เนื่องจากสมาชิกชมรมได้เสนอแนวความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในลักษณะที่หลากหลาย ซึ่งผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ และแจกแจงในรูปแบบในรูปความถี่ เกี่ยวกับประเด็นสำคัญๆ ดังเสนอในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 จำนวน ร้อยละ ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการจัดกิจกรรมให้ความรู้ของชมรมอาจารย์ 3 (N=38)

รายการข้อเสนอแนะ	จำนวน
<b>ด้านการจัดอบรมให้ความรู้</b>	
1. เห็นว่ากิจกรรมที่ทางชมรมจัดติดอยู่แล้ว	5
2. จัดให้มีการประชุมกลุ่มย่อยหรือเป็นกลุ่มวิชา	5
3. จัดอบรมให้ความรู้เรื่องการทำ portfolio ของครู และนักเรียน	3
4. ให้มีการจัดอบรมให้ความรู้ในทุกจังหวัด	2
5. จัดเน้นที่มงานทางการศึกษา ให้ความรู้ และแสดงผลงานทางวิชาการที่หลากหลายไม่เน้นเฉพาะวิชาใดวิชาหนึ่ง	2
6. ติดตามผลงานของสมาชิกที่ส่งผลงานแล้ว	2
7. จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการทำผลงานทางวิชาการเกี่ยวกับระเบียบใหม่ๆ ที่ออกมา	2

ตารางที่ 20 (ต่อ) จำนวน ร้อยละ ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการจัดกิจกรรมให้ความรู้ของชมรมอาจารย์ 3 (N=38)

รายการข้อเสนอแนะ	จำนวน
<b>ด้านการประชาสัมพันธ์</b>	
1. ส่งข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ และข่าวสารอื่นๆ ให้สมาชิกชมรมต่างจังหวัดทราบ	6
2. ควรมีการประชุมชี้แจง เขียนบทความให้ความรู้ และความเคลื่อนไหวต่างๆ ในรูปหนังสือ แผ่นพับวารสาร เป็นประจำสม่ำเสมอ	4
3. ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของชมรมให้ทราบโดยกว้างขวาง	4
4. ติดต่อเพื่อนสมาชิกชมรมเป็นประจำสม่ำเสมอ	3

จากตารางที่ 20 พบว่า ด้านการจัดอบรมให้ความรู้ สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 มีความเห็นว่า กิจกรรมที่ชมรมจัดตั้งอยู่แล้ว และเสนอแนะว่าควรจัดให้มีการประชุมเป็นกลุ่มย่อยหรือกลุ่มวิชามากที่สุด รองลงมาคือ จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการทำ portfolio ของนักเรียนและครู นอกจากนี้ยังเสนอแนะในเรื่องการจัดอบรมให้ความรู้ ในทุกจังหวัด จัดเน้นที่งานทางการศึกษาบรรยายให้ความรู้ แสดงผลงานที่หลากหลายไม่เน้นเฉพาะวิชาใดวิชาหนึ่ง ติดตามผลงานของสมาชิกที่ส่งผลงานแล้ว จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบใหม่ๆ ที่ออกมา

ด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่า สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 เสนอแนะเกี่ยวกับการส่งข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ และข่าวสารอื่นๆ ให้แก่เพื่อนสมาชิกต่างจังหวัดทราบ และควรมีการประชุมชี้แจง เขียนบทความให้ความรู้และความเคลื่อนไหวต่างๆ ในรูปของหนังสือ แผ่นพับ วารสาร เป็นประจำสม่ำเสมอ การประชาสัมพันธ์กิจกรรมของชมรมให้ทราบโดยกว้างขวาง และติดต่อเพื่อนสมาชิกชมรมเป็นประจำสม่ำเสมอ นอกจากนี้สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องการจัดให้มีงบประมาณสนับสนุนในการอบรม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนอาจารย์ 3 สัญจรเพื่อเผยแพร่แก่เพื่อนครู อาจารย์ที่สนใจ และควรส่งแบบสำรวจความสนใจเกี่ยวกับประเภทความต้องการการอบรมของสมาชิกชมรมอาจารย์ 3

## 2.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับกระบวนการให้ความช่วยเหลือของชมรมอาจารย์ 3 ที่มีต่อสมาชิกในชมรม

ในการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับกระบวนการให้ความช่วยเหลือของชมรมอาจารย์ 3 ที่มีต่อสมาชิกในชมรมผู้วิจัยทำการศึกษากับกรณีศึกษาที่ 2 ซึ่งมีรายละเอียดของข้อมูลจากการศึกษาดังนี้

## กรณีศึกษาที่ 2

ครูมนันยา (นามสมมติ) เป็นประธานชมรมอาจารย์ 3 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ในช่วงปี พ.ศ. 2538 - 2541 และเป็นข้าราชการครู ตำแหน่งอาจารย์ 3 ระดับ 9 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี โรงเรียนจิรการ (นามสมมติ) ที่ครูมนันยาสอนอยู่ เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ที่สุดของจังหวัด ตั้งอยู่เลขที่ 71 ถนนหมีนหาญ ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอเมือง มีเนื้อที่ทั้งหมด 15 ไร่ ประกอบด้วยอาคารเรียน 7 หลัง มีบุคลากรภายในโรงเรียนจำนวน 150 คน (ข้าราชการครู 116 คน ครูสมทบ 16 คน ครูจ้างสอน 3 คน นักการภารโรง 7 คน แม่ครัว 16 คน) เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 2,876 คน

### ภูมิหลังของกรณีศึกษาที่ 2

ครูมนันยา เป็นครูที่มีถิ่นกำเนิดในจังหวัดสุพรรณบุรี อายุ 48 ปี เกิดในครอบครัวที่มีฐานะปานกลาง มีพี่น้องทั้งหมด 6 คน เป็นหญิงล้วน เป็นลูกคนโตของครอบครัว ครูมนันยามีความใฝ่ฝันและสนใจในอาชีพครู ตั้งแต่ยังเล็ก ๆ

“อยากเป็นครูมาก ชอบจับน้อง ๆ และเด็ก ๆ ช่างบ้านมานั่งเป็นนักเรียน สอนให้เขาทำเลข ให้อ่าน ให้เขียนหนังสือโดยใช้ดินสอพองเขียนข้างฝาแทนกระดานดำ เมื่อจบมศ. 3 จึงอยากเรียนครู เป็นที่สุด”

วิเคราะห์เอกสารกรณีศึกษาที่ 2 31/01/41

ครูมนันยาเรียนเก่งมาตั้งแต่เด็ก โดยเฉพาะวิชาคำนวณประกอบด้วยเป็นคนเรียบร้อยไม่เที่ยวเตร่ มีความเป็นผู้นำ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จึงทำให้ผลการเรียนอยู่ในระดับดีมาโดยตลอด และมักได้รับการยกย่องจากเพื่อน ๆ ให้เป็นผู้นำกลุ่ม และได้รับคำชมเชยจากครูอยู่เสมอๆ

“เขาเป็นคนเรียนดี เรียนเก่ง เก่งมาตั้งแต่ไหนแต่ไรแล้ว แต่เขาจะชอบคำนวณนะ ไม่ชอบวิชาท่อง อย่างวิชาสังคม ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์อย่างนี้เลิกเลย เขาไม่ชอบ ชอบพวกคำนวณ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิชาที่มันเป็นเหตุเป็นผล เขาไม่ชอบดูหนังสือนะ แต่หัวดีมาก ตอนนั้นก็ไม่ใช่คนเที่ยว ไม่ใช่เด็กเที่ยวเป็นเด็กเรียน ชอบนอนกับเรียน 2 อย่าง”

เพื่อนกรณีศึกษาที่ 2 21/01/42

"พี่เขาทำงานดี เขาจะเด่นในห้อง เวลามีรายงานอะไร อาจารย์ก็จะเอามานที่เข้าไปโชว์ เนี่ยดูซิเนี่ย ดูอย่าง.....ซิ แก่ท่ามาดีดี เพลงเพลงก็แต่งเองหมดคนอื่นเอาอย่างมันซิ อาจารย์วิลาวัลย์แกจะดูประจำ เพราะพี่ประเภทเที่ยว"

เพื่อนร่วมห้องสมัยเรียนอบรมครูประจำการ

9/02/42

"เขาจะเป็นผู้นำ เป็นแกนนำ นำกลุ่ม หัวคิดสร้างสรรค์ชาติ มีลิแกเนจะเป็นผู้นำตั้งแต่ไหนแต่ไรแล้ว เขาไม่เสนอตัวก่อนหรอก แต่ว่าเพื่อน ๆ ฐานะ พอเข้ากลุ่มกันก็จะให้เขานำแล้ว"

เพื่อนกรณีศึกษาที่ 2 21/02/42

เมื่อเรียนจบระดับประกาศนียบัตรจึงได้สอบบรรจุครูที่บ้าน และเริ่มงานในอาชีพครู ตั้งแต่วันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2513 เป็นต้นมา ตลอดระยะเวลาของการเป็นครู ครูมนันยาไม่เคยนิ่งเฉย หรือสอนศิษย์ไปวัน ๆ เท่านั้น ด้วยนิสัยการทำงานอันจริงจังและทุ่มเทให้กับการเรียนการสอน ประกอบกับชอบคิดค้น เรียนรู้อะไรใหม่ๆ อยู่เสมอทำให้ครูมนันยาประสบผลสำเร็จในการทำงาน และเป็นที่ยอมรับของครู เพื่อนร่วมงาน ได้รับรางวัลจากหน่วยงานต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นระดับ สปจ. หรือ สปช.

"ชอบอาจารย์.... สอนใจดี และมีนิทานเล่าให้สนุกค่ะ บางทีก็เทป เทปนี้เป็นชุดป่าเพิ่มเสริมการฟัง การเขียนก็มีเป็นชุดการพูด การฟัง การเขียน การอ่านก็มีค่ะ เกมเป็นเกมต่อหางเบ็ด ต่อมะละกอ ต่อรูปดอกไม้ แล้วก็หลายอย่างค่ะ วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่ชอบที่สุดค่ะ"

สุวรรณา นักเรียนชั้นป.6 20/01/42

"ชอบภาษาไทย อาจารย์.....สอน สนุกครบมีเกมให้เล่นบ่อย ๆ "

นิรุต นักเรียนชั้น ป.6 1/02/42

"แล้วด้านอัจฉริยะภาพของความเป็นครู พี่ครีธาเขาตรงนี้ ทำไมเก่งอย่างนี้ พี่มองท่านว่าคนที่ เป็นระดับนี้ คงไม่ธรรมดา แต่ว่าส่วนหนึ่งมาจากความอัจฉริยะของตัวเองด้วย คือพี่เขามาถึงระดับนี้ได้เก่งทุกอย่างเลย ร้องเพลงก็ได้ เล่นเพลงพื้นบ้านเล่นได้ การแสดง แก่แก่มาก เก่งมาตั้งแต่เด็กแล้ว แก่ก็เอาความเก่งมาใช้ประโยชน์กับการเรียนการสอนของแก ดูเพลงดูอะไร แก่แต่งมาตั้งนานตั้งเน เนื้อหาน่าสมัย ทำนองไหนร้องได้ ได้ทุกเพลง ช่วงนั้นพี่เป็นครูต้นแบบ พี่ต้องไปเผยแพร่ความรู้ แก่ (ครูมนันยา) มาช่วยสอน เด็ก ๆ ก็รักแกนะ ใครก็คุมเด็กไม่ได้เท่าแก"

วิทยาการหนังสือส่งเสริมการอ่าน 8/02/42

"เขา (ครูมนันยา) ก็สอนดีนะ มีเกม มีเพลงตลอดนะ เวลาเขาวางเขาก็ไม่อยู่เฉยนะ เขาจะมีเทปมาเปิดฟัง ฝึกร้องเพลง ฝึกอะไรกับแฟนเขา พี่จำได้"

ลูกศิษย์กรณีศึกษาที่ 2 13/02/42

"ความรับผิดชอบสูงมาก จะสอนเมื่อไรเขาก็จะทำสื่อเรื่อนั้น เด็กนี้เรียนด้วยการพูดปาวๆ อย่างเดียว  
นี่ ไม่ใช่ จะมีกิจกรรมอะไรเล่นตลอด เด็กจะชอบมาก สนุก อุปรกรณ์เทียบ"

เพื่อนกรณีศึกษาที่ 2 21/02/42

"..... เขายัน เป็นคนเสียสละ "

ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนของกรณีศึกษาที่ 2

22/02/42

### เส้นทางสู่อาจารย์ 3 คนแรกของจังหวัดสุพรรณบุรี

ครูมนันยาในฐานะครูวิชาการ ได้พยายามทุ่มเทให้กับงานอย่างจริงจัง ทั้งในด้านการเรียนการสอน และการผลิตสื่อ อีกทั้งยังเป็นคนที่ชอบศึกษาหาความรู้ในสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ดังนั้นเมื่อสำนักพิมพ์มีชื่อแห่งหนึ่ง มาจัดอบรมร่วมกับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในการทำหนังสือเด็ก ครูมนันยาจึงได้มีโอกาสเข้าร่วมในการอบรมในครั้งนั้นเพราะเป็นคนชอบแต่งและเขียนหนังสือ จึงได้นำความรู้มาใช้ โดยเริ่มแต่งหนังสือเด็ก และส่งเข้าประกวด ทำให้ได้รับรางวัลสำคัญ ๆ ระดับประเทศ และระดับสภ. ในทุกครั้งที่ส่งเข้าประกวด จนมีชื่อเสียงในด้านการทำหนังสือเด็ก

"เป็นครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ วิชาการรุ่ง เพราะว่าเวลาประกวดอะไรอย่างนี้จะช่วยกัน โดยเขาจะเป็นผู้นำในการฝึกเด็ก เด็กจะได้รับรางวัลเต็มไปหมด ได้รับรางวัลระดับประเทศ"

เพื่อนกรณีศึกษาที่ 2 21/02/42

จากการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างจริงจังจนเป็นที่ยอมรับนี้เองทำให้ ครูมนันยาได้รับเลือกเป็นตัวแทนกลุ่มในการส่งสื่อประเภทชุดการสอน เข้าประกวดระดับจังหวัด ในงานวันประถมศึกษาแห่งชาติ และก็ได้รางวัลถึง 2 ปีซ้อน และหลังจากนั้น ครูมนันยาจึงได้ผลิตชุดการสอนไว้ใช้กับนักเรียนเป็นจำนวนมาก และได้ตัดสินใจส่งผลงานในชุดการสอน เพื่อทำผลงานทางวิชาการขอเป็นอาจารย์ 3 เนื่องจากพิจารณาเห็นว่านอกจากจะได้เลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นแล้วยังได้รับเงินประจำตำแหน่งอีกด้วยจึงได้ศึกษาค้นคว้าเขียนเป็นตำราผลิตชุดการสอนและได้รับอนุมัติให้เป็นอาจารย์ 3 คนแรกของ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

"ในปี 2529 โรงเรียนกรรณสูตรได้จัดอบรมครูครึ่งวัน เพื่อทำผลงานทางวิชาการขอเป็น อาจารย์ 3 ดันลงไปฟัง จำได้ติดหูว่า ใครมีผลงานอะไรดีเด่นก็ส่งไป จะได้เป็นอาจารย์ 3 และยังได้รับพอก



เงินเดือนอีกด้วย ฉันจึงกลับมาพิจารณาสิ่งที่ห้องเรียน ปรากฏว่ามีชุดการสอนมากมายหลายชุด จึงตัดสินใจว่าจะส่งเรื่องชุดการสอน และเริ่มลงมือศึกษาค้นคว้าเขียนเป็นตำราผลิตชุดการสอน"

เอกสารของกรณีศึกษาที่ 2 ก่อนก้าวสู่ 9

31/10/41

เนื่องจากตำราของครูมนัทยาเป็นตำราที่มีคุณภาพ และเป็นตำราที่ผู้อ่านสามารถนำไปศึกษา หรือจัดทำชุดการสอนได้ด้วยตนเอง เพราะตำรามีการบอกขั้นตอนวิธีการทำไว้หมด ทำให้บุคคลหลาย ๆ ฝ่ายเห็นคุณค่าของตำราเล่มนี้ หลายสำนักพิมพ์พยายามมาขอซื้อลิขสิทธิ์ เพื่อพิมพ์จำหน่าย แต่ครูมนัทยาไม่ขายโดยเสียสละ และอนุญาตให้ ก.ค. ไปพิมพ์เผยแพร่แก่เพื่อนครูทั่วประเทศ ครูมนัทยามีความภาคภูมิใจในผลงานนี้มาก

"ในหนังสือนี้ ความจริงสำนักพิมพ์ เขามาขอซื้อลิขสิทธิ์เล่มละ 50,000 บาท (2 เล่ม) แต่ ก.ค. เขามาขอซื้อลิขสิทธิ์ เขาไม่ให้เงินเลยนะ เราเสียสละ แล้วเขาก็ให้วัสดุต่างหน้า 20 เล่ม เรียกว่า เราทิ้งเงินเป็นแสน แต่มันก็คุ้มกันนะ ตรง ก.ค. การันตีให้เรา"

กรณีศึกษาที่ 2 ที่ สปอ. บางปلام้า 6/02/42

### บทบาทการเป็นผู้นำเพื่อนครูสู่อาจารย์ 3

ในการปฏิบัติงานทางด้านการเรียนการสอน เนื่องจากก่อนที่ครูมนัทยาจะได้เลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 นั้น ครูมนัทยามีปัญหาเกี่ยวกับผู้บริหารโรงเรียนเดิมที่ครูมนัทยาเคยสอนอยู่ เกี่ยวกับเรื่องการศึกษาความดีความชอบที่ไม่เป็นธรรม ทำให้ครูมนัทยาไม่ต้องการที่จะปฏิบัติงานสอนอยู่ในโรงเรียนเดิมอีก หลังจากที่ครูมนัทยาได้เลื่อนตำแหน่ง อาจารย์ 3 ซึ่งถือว่าเป็นอาจารย์ 3 คนแรกของ สปจ.สุพรรณบุรี ประจวบกับขณะนั้นทาง สปจ. ได้เล็งเห็นความสำคัญในอันที่จะพัฒนาข้าราชการครูให้มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน จึงได้เรียกตัวครูมนัทยา มาช่วยราชการที่ฝ่ายพัฒนาบุคคล โดยมอบหมายให้ทำหน้าที่พัฒนาครูให้ได้เป็นอาจารย์ 3 ให้มากที่สุดในประเทศ ถึงแม้ขณะนั้นจะมีเพียงคนเดียว แต่ครูมนัทยาก็มีได้ข้อแก้ต่างกลับพยายามทำหน้าที่พัฒนาข้าราชการครูอย่างดีที่สุด โดยใช้วิธีการหลายรูปแบบ โดยเริ่มจัดอบรมโครงการ "นำเพื่อนครู สู่อาจารย์ 3" มีการเชิญวิทยากรมาจากสำนักงาน ก.ค. มาให้ความรู้ และมีการพบกลุ่มเป็นระยะ ๆ พยายามค้นคว้าถ่ายเอกสารผลงานวิชาการจากสำนักงาน ก.ค. มาให้เพื่อนครูได้ศึกษาเป็นตัวอย่าง ตลอดจนจัดทำเอกสารแผ่นพับแจกทุกโรงเรียน ซึ่งในขณะนั้นมีผู้สนใจที่จะทำผลงานวิชาการจำนวนมาก ในแต่ละวันราวกับคนไข้มานั่งรอปรึกษาหมอ ครูมนัทยาไม่เคยได้หยุดพักตั้งแต่เช้าจนเย็น แม้จะเหน็ดเหนื่อย แต่ก็รู้สึกภาคภูมิใจ แม้ว่าตลอดระยะเวลาที่อยู่ที่สปจ. ครูมนัทยา จะไม่ได้รับเงินประจำตำแหน่ง อันเนื่องจากไม่มีชั่วโมงสอนก็ตาม แสดงให้เห็นถึงความเสียสละอันยากที่หลายคน จะทำได้ โดยเฉพาะคนในยุคปัจจุบัน

"ฉันเหน็ดเหนื่อย วันทั้งวันมีแต่คนมางับปรึกษา คนแล้วคนเล่า เอามามาให้ตรวจบ้าง มาขอแนะแนวทางบ้าง คนที่มางับปรึกษาคิวยาวเหยียด จนเพื่อนครูบอกว่า เหมือนมานั่งรอหมอตรวจคนไข้ บางวันตั้งแต่เช้าจนเย็น ยังไม่ได้หยุดอ่าน หยุดพูดเลย"

เอกสารกรณีศึกษาที่ 2 ก่อนก้าวเข้าสู่ ซี 9

31/10/41

"เมื่อก่อนที่สอนอยู่วัดประชา (นามสมมติ) อยู่โรงเรียนเดียวกับสิริมา (นามสมมติ) แฟนพี่ด้วย จะว่าไปก็มีปัญหาติดหน่อย คือตอนนั้นครูใหญ่ จริงๆ แล้วตำแหน่งเขาอาจารย์ใหญ่แต่ที่เรียกติดปากเขาไม่ค่อยจะถูกกับพี่ ตอนนั้นเขาพูดในที่ประชุมว่าถ้าปีนี้ใครมีผลงานดีเด่นระดับจังหวัดนะใครทำได้จะให้เลย 2 ชั้น เขาบอกเขาสัญญาด้วยลูกผู้ชาย ทุกคนได้อินหมด พี่ก็ไม่ได้คิดอะไรหรอกนะ พี่ก็สอนๆ แล้วให้เด็กทำหนังสือส่งประกวด ปรากฏว่าได้รับรางวัลของ สปช. เป็นอันว่าดีระดับประเทศ ครูที่โรงเรียนก็พากันพูดว่าปีนี้พี่ต้องได้ 2 ชั้นแน่เลย แต่พี่ก็ไม่ได้คิดอะไรหรอกนะ พี่นี่ปรากฏว่าพอประกาศออกมาพี่ไม่ได้ 2 ชั้น แต่คนที่ได้ 2 ชั้นเป็นครูคนหนึ่ง เล่ากันว่าคนๆ นั้น เขามาขอเปลี่ยนตัว เพราะเขาสามารถทำให้ครูใหญ่ได้ 2 ชั้นได้ ถ้าหากครูใหญ่เปลี่ยนชื่อจากชื่อที่เป็นชื่อเขา พอพี่รู้พี่ก็เลยไปถามครูใหญ่ว่าครูใหญ่เปลี่ยนชื่อจากหนูเป็นเขาใช่ไหม แกบอกว่ใช่ พี่เสียใจมาก พี่เลยสิ้นศรัทธาเลย พอพี่ได้อาจารย์ 3 พี่ ก็ไปเล่าให้คนที่ สปช. ฟัง เขาก็เลยเรียกตัวไปช่วยราชการไม่ได้ เงินพี่ก็ยอม ขอให้พ้นจากโรงเรียนนี้ เขาเรียกตัวไปช่วยราชการที่ สปช. ตั้งแต่ปี 2534 มั้ง เพราะตอนนั้นพี่ได้อาจารย์ 3 คนแรกของ สปช. พี่ได้ไม่ถึงปีมั้งเขาเรียกตัวไป พี่ทำหน้าที่ตรวจงานเพื่อนครู ที่นั่นพี่ทำเป็นสิบ ๆ ปีนะอยู่ สปช. โดย ไม่ได้เงินประจำตำแหน่งเลย แต่คนทั้งประเทศรู้จักยกย่องเรา ให้เกียรติเรานะ พี่ไม่มีชั่วโมงสอน ก็เลยไม่ได้เงินประจำตำแหน่ง เรียกว่าพี่ทิ้งเงินตรงนั้นไปเลย หลายแสนบาท ทีเดียว อยู่ที่นั่นไม่ได้สอน แต่ตรวจงาน วัน ๆ ไม่ได้ยหน้าหยอก คนก็เยอะ นั่งรอให้เราตรวจ ผลงานยังกะนั่งรอหมอยังไงยังงั้น พอถึงคิวคนนี่คนต่อไปก็ขยับขึ้นมาเรื่อย ๆ "

กรณีศึกษาที่ 2 18/01/42

จากการทำหน้าที่ฝ่ายพัฒนาบุคคล คอยให้คำปรึกษา ช่วยเหลือข้าราชการครูในการทำผลงานทางวิชาการ อยู่ที่ สปช. โดยไม่สนใจว่าใครเป็นใคร ไม่เคยหวังผลตอบแทน มีความจริงใจ มีน้ำใจให้กับทุก ๆ คน ทำให้ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ประสบความสำเร็จในการทำผลงานทางวิชาการเป็นอันมาก มีทั้งที่ได้รับเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 2 ระดับ 7 และได้รับเลื่อนตำแหน่งเป็น อาจารย์ 3 ซึ่งเทียบเท่ากับตำแหน่งของครูมณีนยาเอง และมีโอกาสดีกว่า คือ ข้าราชการครูที่ได้อาจารย์ 3 เหล่านั้นล้วนแต่ได้เงินประจำตำแหน่งกันทั้งสิ้น ในทางตรงกันข้ามครูมณีนยา ซึ่งทำงานเหน็ดเหนื่อย และเป็นผู้ได้อาจารย์ 3 คนแรกกลับไม่ได้เงินประจำตำแหน่งเลย แต่ครูมณีนยาก็มีความสุขที่ได้ช่วยเหลือเพื่อนครูให้ประสบความสำเร็จมากกว่าที่จะมีความสุขกับการที่ได้เป็นอาจารย์ 3 เพียงคนเดียวของจังหวัด โดยถือคติที่ว่า "จงเป็นผู้ให้ ก่อนที่จะเป็นผู้รับ"

"มีเจ้าหน้าที่บางคนที่สปลง. ได้ถามฉันว่า ฉันคิดอย่างไรที่ต่อมาเหนื่อยเพื่อคนอื่น ทำไมต้องดึงคนอื่นมาให้เทียบเท่าตัวเอง สู้เป็นอาจารย์ 3 คนเดียวไม่ดีกว่าหรือ พิจารณาหรือเปล่า ฉันได้นำคำพูดนั้นมาพิจารณาอย่างถี่ถ้วน แต่คำตอบที่ได้รับก็คือ ฉันมีความสุขที่ได้ช่วยเหลือเพื่อนครูให้ประสบผลสำเร็จมากกว่าที่จะมีความสุขกับการได้เป็นอาจารย์ 3 คนเดียว ฉันมั่นใจว่าคิดไม่ผิด ฉันช่วยทุกคน ไม่เลือกว่าใครเป็นใคร ไม่เคยหวังสิ่งตอบแทน ฉันมีน้ำใจ มีความจริงใจให้กับทุกคนเสมอมา "

เอกสารกรณีศึกษาที่ 2 ก่อนก้าวเข้าสู่ ซี 9

31/01/41

เมื่อครูมนันยาได้ทำหน้าที่ช่วยเหลือข้าราชการครูจนประสบความสำเร็จในการทำผลงานทางวิชาการมากที่สุดในประเทศ ซึ่งมีจำนวนอาจารย์ 3 ทั้งสิ้น 24 คนแล้ว นั้นหมายถึง งานทุกอย่างสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ที่ สปลง. ได้ตั้งไว้ ครูมนันยาจึงได้ขอกลับมาทำหน้าที่สอนดังเดิม โดยมาอยู่ที่โรงเรียนจิรการ (นามสมมติ) และยังคงทำหน้าที่ตรวจผลงานให้แก่เพื่อนครู และสอนเด็กไปพร้อมกัน ซึ่งนับว่าเป็นงานหนัก และต้องอาศัยความ อุตุน และเสียสละเป็นอันมาก แต่ครูมนันยาก็ทำหน้าที่ได้โดยไม่มีข้อบกพร่อง

"งานสอนที่โรงเรียนก็มาก ไหนจะตรวจงานเด็ก ไหนจะตรวจงานครู แต่ฉันก็พยายามทำทุกอย่างให้ดีที่สุด"

เอกสารกรณีศึกษาที่ 2 ก่อนก้าวเข้าสู่ ซี 9

31/10/41

"ห่วงสุขภาพเขามาก ความรับผิดชอบเยอะ แล้วพอรับผิดชอบอะไร แล้วก็ทุ่มสุดตัว คือไม่เสร็จไม่ได้ เสร็จแล้วต้องให้ได้ดีด้วย ผมมอดหลับมอดนอน ไม่ยอมพักเพื่อให้งานเสร็จ ให้งานมันดี เขาจะทำงานในเวลาเดียวกันได้หลายๆ เรื่องหลายๆ ด้าน เช่น งานโรงเรียน งานรับผิดชอบในวิชาที่สอนก็ไม่เสีย ในเวลาเดียวกัน เพื่อนๆ ครูมาขอความช่วยเหลือในเรื่องการทำผลงาน ก็ทำได้ทุกเรื่อง ทุกด้านไม่เสีย"

เพื่อนกรณีศึกษา 2 21/02/42

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าในระยะแรกที่ครูมนันยาทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือข้าราชการครูผู้สนใจในการจัดทำผลงานทางวิชาการเป็นไปโดยสถานการณ์และตำแหน่งหน้าที่การงานบังคับ กล่าวคือในระยะแรกครูมนันยามาทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือข้าราชการครูในการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพราะต้องการที่จะให้พ้นจากโรงเรียนที่เคยปฏิบัติงานสอนอยู่ อันเนื่องจากมีปัญหาขัดแย้งกับผู้บริหารโรงเรียน แต่เมื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือข้าราชการครูได้ในระยะหนึ่ง ก็รู้สึกภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนช่วยเหลือข้าราชการครูเหล่านั้นให้ประสบความสำเร็จใน

การพัฒนาความก้าวหน้าในสายงานอาชีพได้เช่นเดียวกับตน แม้ว่าจะเหนื่อยและไม่ได้รับผลตอบแทนอันใดในรูปของแก้วแหวนเงินทองแต่ก็เต็มใจที่จะช่วย เพราะสิ่งที่ครูมนัทยาได้รับมีค่ามากกว่าแก้วแหวนเงินทอง นั่นคือ ได้รับการยกย่องนับถือจากเพื่อนครูทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด ประการสำคัญคือครูมนัทยามีความรู้สึกว่าการเป็นผู้ให้ นั้นเป็นความสุข ซึ่งจากความรู้สึกดังกล่าวน่าจะเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ครูมนัทยาเป็นผู้คิดริเริ่มที่จะตั้งชมรมเพื่อช่วยเหลือเพื่อนครูในโอกาสต่อมา

### ผลของการพัฒนานำพาสู่อาจารย์ 3 ระดับ 9

เมื่อครูมนัทยากลับมาทำหน้าที่สอนที่โรงเรียนจิกรการแล้วนั้นแม้ว่างานต่างๆ จะมากมายทั้งหน้าที่การช่วยเหลือข้าราชการครูผู้ทำผลงานทางวิชาการ และงานสอนจะหนักสักเพียงใดก็ตาม กระนั้นตลอดระยะเวลา 5 ปี ครูมนัทยาก็ไม่เคยหยุดนิ่ง ยังคงพัฒนางานในหน้าที่ของตนให้มีความก้าวหน้าอยู่เสมอๆ นอกจากนี้ยังส่งผลงานเข้าประกวดในระดับต่างๆ จนเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป และได้รับรางวัลต่างๆ มากมาย พอสรุปได้ดังนี้

- รางวัลครูผู้สอนภาษาไทยดีเด่น ของ สปจ.สุพรรณบุรี
- รางวัลครูผู้สอนภาษาไทยดีเด่น ของกระทรวงศึกษาธิการ
- รางวัลครูผู้สอนภาษาไทยดีเด่น ของคุรุสภาจังหวัดสุพรรณบุรี
- รางวัลครูผู้สอนภาษาไทยดีเด่น ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
- รางวัลบุคคลดีเด่น ของกระทรวงศึกษาธิการ
- รางวัลข้าราชการดีเด่น ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
- รางวัลการผลิตสื่อการสอนดีเด่น ของ สปจ.สุพรรณบุรี
- รางวัลการผลิตสื่อการสอนดีเด่น ของคุรุสภาจังหวัดสุพรรณบุรี
- รางวัลครูผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการผลิตสื่อการสอน ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
- รางวัลครูผู้สอนเพลงพื้นบ้านดีเด่น จากผู้ว่าราชการจังหวัด
- ผลงานทางวิชาการชุดการสอนเรื่อง "คำพ้องและมาตราตัวสะกด" ได้รับการคัดเลือกจากสำนักงาน ก.ค. ให้พิมพ์เผยแพร่ทั่วประเทศ
- ได้รับการคัดเลือกให้เป็นตัวแทนของครูผู้สอนทั่วประเทศ เข้าร่วมวางแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8
- ได้รับมอบหมายจากกองวิชาการ ให้เป็นผู้เขียนบทวิดิทัศน์เพื่อการศึกษาในวิชาภาษาไทย และเป็นผู้กำกับการทำร่วมกับองค์การการค้าของคุรุสภา
- ทีวีสีช่อง 11 รายการ "ไม่เรียนไม่รู้ ครูทำได้" ได้มาถ่ายทอดวิธีการสอนโดยใช้ชุดการสอนแบบ ศูนย์การเรียนรู้ นำไปออกอากาศทั่วประเทศ
- ได้เขียนชุดวิชาภาษาไทยระดับ 3-4 ของกองการศึกษาออกโรงเรียนพิมพ์โดยองค์การค้าของคุรุสภา

- ได้รับเลือกเป็นประธานชมรมอาจารย์ 3 ถึง 2 สมัย (4ปี) ติดต่อกัน
- ได้รับยกย่องให้เป็นข้าราชการดีเด่น ผู้เสียสละและอุทิศตน ของกระทรวงศึกษาธิการ

นอกจากนี้ยังได้ถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนอย่างต่อเนื่อง จนทำให้นักเรียนได้รับโล่รางวัลต่างๆ มากมาย เช่น รางวัลจากการผลิตหนังสือเด็ก การประกวดคำขวัญ การแต่งบทร้อยกรอง การเรียงความ การได้วาท และการแสดงเพลงพื้นบ้าน เป็นต้น

จากรางวัลมากมายที่ได้รับ ก่อปรกับการได้รับความไว้วางใจในความสามารถให้เป็นผู้ร่วมปฏิบัติงานกับหน่วยงานทางการศึกษาในระดับต่างๆ ทั้ง ระดับสภ. และสพข. อันแสดงถึงการยอมรับเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน อันเต็มไปด้วยความสามารถ และเต็มศักยภาพ ทั้งทางด้านร่างกายและมันสมองที่ยากจะหาผู้ใดเทียบได้ แต่ถึงกระนั้นक्रमันยากก็ได้ละเลยหรือหยุดความสามารถของตนเองไว้แต่เพียงเท่านั้น ยังพยายามคิดค้น ทดลองสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ อันเป็นการพัฒนางานในหน้าที่ของตนเองอยู่เสมอ จนได้สื่อที่มีคุณภาพจำนวนมากหลายชนิดที่เกิดจากการปรับปรุงครั้งแล้วครั้งเล่าจนกระทั่งคิดว่าเป็นสื่อที่มีคุณภาพมากที่สุด

ปี 2538 ต้นจึงเริ่มพัฒนานวัตกรรมประกอบการสอนโดยการพัฒนาคุณภาพชุดการสอน มาเป็นชุดพัฒนาทักษะภาษาไทย เพื่อแก้ปัญหาการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนของนักเรียน ส่วนในด้านหลักเกณฑ์ทางภาษาได้ใช้บทร้อยกรองเนื้อหาหลักภาษาเป็นเรื่องๆ ไป ได้ทดลองใช้แล้วนำมาปรับปรุงรูปแบบให้ดีขึ้น ปี 2539 พัฒนาเพิ่มเติมเพื่อความเหมาะสมอีกหลายประการโดยใช้กิจกรรมเสริมทักษะประกอบการสอน ใช้สัตว์น้อยนำสนุกมาเป็นตัวนำเรื่องให้ดูน่าสนใจขึ้น ทดลองใช้เพื่อหาแนวทางการพัฒนาอย่างต่อเนื่องปี 2540 ได้พัฒนาแผนการสอนแก่สู่แผนการสอนแนวใหม่ พัฒนากิจกรรมเสริมทักษะให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ พัฒนาชุดทักษะภาษาไทย โดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง และปรับปรุงเอกสารประกอบการเรียนชุด "สัตว์น้อยนำสนุก" ให้มีรูปแบบน่าสนใจ

เอกสารของกรณีศึกษาที่ 2 31/10/41

"ที่เคยทดลองแล้วเห็นว่าสื่อที่นักเรียนเขาสนใจมากที่สุด คือ เกม เพลง ชุดการสอน แล้วก็นิทาน"

กรณีศึกษาที่ 2 14/12/41

จากผลการปฏิบัติหน้าที่ที่ปรากฏ และการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ทำให้ครวมันย่ามีความมั่นใจว่าความชำนาญการคงจะมากพอที่จะสามารถส่งผลงานเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นได้ จึงได้ตัดสินใจส่งสื่อที่มีคุณภาพที่ได้พัฒนาขึ้นเหล่านั้น เพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ระดับ 9 โดยสื่อที่ส่งไปขออนุมัติการเลื่อนตำแหน่งประกอบด้วย

1. แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 6 เล่ม
2. กิจกรรมเสริมทักษะประกอบแผนการสอนภาษาไทย จำนวน 248 กิจกรรม



3. บทเรียนด้วยตนเองชุด "สัตว์น้อยน่ารัก" จำนวน 10 เล่ม
4. ชุดพัฒนาทักษะภาษาไทยจำนวน 39 ชุด ซึ่งประกอบด้วยแถบบันทึกเสียง 39 ตอน บัตรงานจำนวน 156 บัตรงาน
5. คู่มือการใช้สื่อพัฒนาทักษะภาษาไทย 1 เล่ม
6. วิดีทัศน์เพื่อการศึกษา ชุดการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนจำนวน 45 เรื่อง

อาจกล่าวได้ว่า เพราะลักษณะของครูหมั่นยาอันประกอบด้วย การเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบสูง ขยัน อดทน เสียสละ สนใจที่จะพัฒนาตนเองและพัฒนางานอยู่เสมอ มีความเป็นผู้นำสูง อีกทั้งยังเป็นผู้ที่มีความสามารถเฉพาะตัวหลายๆ ด้าน เป็นผลทำให้ครูหมั่นยาประสบความสำเร็จในการทำงาน และนำมาซึ่งการทำผลงานทางวิชาการและได้เลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ระดับ 9 ในที่สุด และจากลักษณะของการเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ขยัน อดทน เสียสละ และมีความเป็นผู้นำนี้เอง ที่ทำให้ครูหมั่นยาได้เป็นผู้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งประธานชมรมอาจารย์ 3 ในเวลาต่อมา ถึง 2 สมัย (4 ปี) ติดต่อกัน

แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าผลงานทางวิชาการที่ครูหมั่นยาทำเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งอาจารย์ 3 ในครั้งแรกและการขอเลื่อนตำแหน่งครั้งที่ 2 คือ การขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ระดับ 9 เป็นการจัดทำผลงานทางวิชาการในวิชาภาษาไทย และผลงานที่จัดทำส่วนใหญ่เป็นผลงานทางวิชาการประเภทเอกสารประกอบการสอน ซึ่งได้แก่ แผนการสอน ชุดการสอน บทเรียนสำเร็จรูป และ ผลงานทางวิชาการประเภทอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ซึ่งเป็นผลให้เกิดการส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือสมาชิกชมรมในรูปแบบของการจัดอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกชมรมด้วยผลงานทางวิชาการประเภทดังกล่าวในเวลาต่อมา จนเป็นที่ยอมรับของสมาชิกชมรม

#### กระบวนการในการจัดทำผลงานทางวิชาการของกรณีศึกษาที่ 2

เนื่องจากการเสนอขอเพื่อเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 นั้น นอกจากจะต้องทำผลงานทางวิชาการแล้วยังจะต้องส่งแบบเสนอขอและรายงานความชำนาญการด้วย แต่เนื่องจากครูหมั่นยาเป็นผู้ที่มีความสามารถจึงได้รับความไว้วางใจจากหน่วยงานทางการศึกษาให้เป็นผู้ประเมินผลงานต่างๆ หลายระดับ ทำให้ช่วงนั้นครูหมั่นยาแทบไม่มีเวลาว่างในการที่จะจัดทำรายงานดังกล่าว และทางเจ้าหน้าที่ สปจ. ที่ครูหมั่นยาสังกัดอยู่กำหนดให้ส่งผลงานเพื่อที่จะขอเลื่อนตำแหน่งอาจารย์ 3 ระดับ 9 ในวันที่ 27 เมษายน 2541 ครูหมั่นยาจึงเร่งจัดทำผลงานเพื่อที่จะให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด โดยมีสมาชิกอาจารย์ 3 หลายท่านไปร่วมแรงร่วมใจในการจัดทำจนกระทั่งผลงานเสร็จส่งทันเวลา

"ในเดือนธันวาคมทั้งเดือน ฉันต้องไปเป็นผู้ประเมิน ผอ.ยุ่งยากทีนทพริจึงคิดว่าคงไม่ทันแน่เพราะรายงานฉันยังไม่ได้เขียนเลย แต่พอเดือนมกราคมเป็นต้นมา เพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ หลายคนได้มาลง



แรงช่วยกัน ตรวจทาน ตกแต่ง เรียงเอกสาร ตัดแปะคำผิด จัดรูปเล่ม อัดพลาสติก จนเสร็จ  
เรียบร้อย ด้วยพลังสามัคคีโดยแท้ ถ้าทำคนเดียวอีก 3 เดือนก็ยังไม่เสร็จ”

เอกสารกรณีศึกษาที่ 2 ก่อนเข้าสู่ ซี 9

31/10/41

“งานของแก อย่างกับเขียนรายงานตอนซี 9 นี่แกก็ไม่ร่างหรอก แกทำในคอมฯ เลยคิดไปทำไป เรา  
ตามไม่ทันหรอก แต่จะช่วยดูว่าถูกผิดยังไง แล้วก็ดูในส่วนของรายละเอียดเล็กๆ น้อยๆ”

สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 9/02/42

“ช่วงที่คุณแม่ทำผลงาน มีคนมาช่วยหลายคนคะ บางคนก็ช่วยเลือกภาพ บางคนก็ช่วยตรวจบางคนที่  
ช่วยตัดแปะ ช่วยกันเกือบเป็นเดือน”

ลูกสาวของกรณีศึกษาที่ 2 22/02/42

“ส่วนมากเขา(ครูมนันยา) จะวางแผนไว้ทั้งหมดว่าเขาจะทำได้ไหนไหนนี่ เพียงแต่เรามีส่วนช่วยตรงที่ว่า  
จะพิมพ์ก็พิมพ์ให้ พิมพ์เสร็จก็มีคนตรวจให้ ตรงนี้จะติดรูปอะไรๆ ตรงนี้ส่วนมากเขาจะทำให้หมด  
ในความคิดตรงนั้นเขาใช้สมองเขา ของเรานี้แค่ใช้แรงเข้าไปช่วยแค่นั้นเอง ก็ทำกันเรียกว่าก็สามัคคี  
กันดีมาก จะเห็นได้ว่าพอพิมพ์เสร็จก็มีคนตรวจให้ อะไรอย่างนี้มันบอกถึงความสามัคคี”

สามีกรณีศึกษาที่ 2 28/02/42

ในที่สุดผลงานที่เกิดจากความทุ่มเททั้งแรงกายแรงใจ และพลังสามัคคีของครูมนันยาและสมาชิก  
ชมรมตลอดจนผู้ร่วมงานก็ส่งผลทำให้ผลงานที่ครูมนันยาส่งไปเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ระดับ 9  
ผ่านการอนุมัติในเดือนกันยายน ปี พ.ศ.2541 ซึ่งสร้างความยินดีให้แก่ครูมนันยาและบุคคลใกล้ชิด ตลอดจน  
ผู้ร่วมงานเป็นอย่างยิ่ง

“ผลงานของฉันผ่านตลอดมาวันเดียวจบ ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ระดับ 9 สมความปรารถนา  
ฉันดีใจสุดแสน นอนไม่หลับเลย กลัวตื่นขึ้นมาแล้วจะกลายเป็นความฝัน สัมผัสขึ้นมาครั้งใดก็คิดว่า  
ฝันไปหรือเปล่า กว่าจะปรับตัวได้ก็อีกหลายวัน หลายคนร่วมแสดงความดีใจกับฉันด้วยความจริงใจ  
แม่ดีใจและปลื้มใจกับฉันเป็นที่สุด คุยให้คนโน้นฟังให้คนนี้ฟังด้วยความภาคภูมิใจ”

เอกสารกรณีศึกษาที่ 2 ก่อนเข้าสู่ ซี 9

31/10/41

จากการทำผลงานทางวิชาการดังกล่าว จะเห็นได้ว่าครูมนัทยาได้มีการวางแผนงานในการจัดทำผลงานเป็นอย่างดี แม้จะมีอุปสรรคในเรื่องของเวลาในการจัดทำผลงานน้อย แต่เพราะพลังความสามัคคีของเพื่อนๆ พี่น้อง ตลอดจนเพื่อนร่วมงาน ประกอบกับความมุ่งมั่นในการทำงานไม่ทอดทิ้ง ทำให้ครูมนัทยาประสบความสำเร็จในการทำผลงานทางวิชาการได้ในที่สุด

### ร่วมอุดมการณ์สานฝันสู่อาจารย์ 3

เมื่อครูมนัทยากลับมาทำหน้าที่สอนที่โรงเรียนจิกรการแล้ว คณะครูผู้เป็นอาจารย์ 3 จำนวนทั้งสิ้น 24 คน ก็มีความคิดที่จะรวมตัวกัน เพื่อช่วยเหลือข้าราชการครูในจังหวัดสุพรรณบุรีให้มีความประสบผลสำเร็จในการทำผลงานทางวิชาการ ดังเช่นที่ตนประสบความสำเร็จมาแล้วโดยถือเอาวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2538 เป็นวันก่อตั้งชมรม มีที่ปรึกษาชมรมเป็นศึกษานิเทศก์ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี และมีการประชุมร่างระเบียบการครั้งแรกที่โรงแรมคุ้มสุพรรณ โดยอาจารย์ 3 ท่านหนึ่งเป็นผู้ร่าง ประธานคนแรกของชมรมก็คือครูมนัทยาและสมาชิกสามัญทั้ง 24 คน ก็ทำหน้าที่เป็นวิทยากรให้ความรู้และความช่วยเหลือแก่ผู้ที่จะทำผลงานตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา และหนึ่งในจำนวนนั้นก็คือครูนิดา

“สมัยนั้นคนได้อาจารย์ 3 ประมาณ 23-24 คน ก็คิดที่จะรวมตัวกันเป็นชมรมเพื่อช่วยเหลือครูผู้สนใจที่จะทำผลงานฯ โดยมีศึกษานิเทศก์ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดท่านหนึ่ง ทำหน้าที่คอยให้คำปรึกษา แนะนำ และเราก็ถือว่าอาจารย์ 3 ทั้งหมดเป็นสมาชิกประเภทสามัญ และครั้งแรกจะมีการประชุมร่างระเบียบการกันที่โรงแรมคุ้มสุพรรณ แล้วสมาชิกทั้ง 24 คนก็ทำหน้าที่เป็นวิทยากรให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ทำผลงาน”

สมาชิกผู้ร่วมก่อตั้งชมรม 22/02/42

ด้วยวัตถุประสงค์ประการหนึ่งของการจัดตั้งชมรมอาจารย์ 3 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ที่ว่าจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นการเผยแพร่ข่าวสาร ให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยเหลือพัฒนาคุณภาพผลงานทางด้านวิชาการ ตลอดจนเป็นศูนย์กลางในการช่วยเหลือ และพัฒนาประสิทธิภาพข้าราชการครูให้มีตำแหน่งอันสูงขึ้น ด้วยการพัฒนาผลงานทางด้านการสอน และการทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จึงมีการดำเนินการช่วยเหลือข้าราชการครูด้วยวิธีการอันหลากหลายและมีขั้นตอนที่เป็นระบบ

### ชมรมอาจารย์ 3 : ศูนย์ผลงานวิชาชีพครู

ชมรมอาจารย์ 3 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี เกิดขึ้นจากการรวมตัวกันของบุคคลสองกลุ่มคือ กลุ่มข้าราชการครูผู้ประสบความสำเร็จในการทำผลงานทางวิชาการและได้เลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 แล้ว และกลุ่มข้าราชการครูที่กำลังทำผลงานทางวิชาการ โดยมีศูนย์กลางการปฏิบัติงานอยู่ที่โรงเรียนจิรากร ตั้งอยู่เลขที่ 71 ถนนหมื่นหาญ ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยอยู่ชั้นล่างของอาคาร 3 เป็นห้องรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดความกว้างประมาณ 4.5 เมตร ยาว 6.5 เมตร ด้านทิศตะวันตกติดกับห้องประชุมวิชาการ ด้านทิศตะวันออกติดกับห้องซาวด์แลบ ทิศใต้ติดกับห้องสมุด และด้านหน้าของศูนย์ผลงานวิชาชีพครูอยู่ติดถนนทางออกของโรงเรียน ห้องศูนย์ผลงานวิชาชีพครูเป็นห้องติดเครื่องปรับอากาศ ประตูทางเข้าเป็น 2 ชั้น ประตูชั้นแรกเป็นไม้ ชั้นที่ 2 เป็นกระจกทึบ พื้นปูด้วยกระเบื้อง ภายในห้องมีการจัดตกแต่งอย่างเป็นระเบียบและสวยงาม ฝ้าเพดานเป็นรูปดาว และผ้าม่านสีฟ้าอ่อน อุปกรณ์ภายในห้องประกอบด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์ และเครื่องพิมพ์อย่างละ 1 เครื่อง มีโต๊ะทำงานของเจ้าหน้าที่ คือประธานชมรม และสามีมซึ่งเป็นนายทะเบียน จำนวน 2 ตัวตั้งอยู่ข้างหลังห้อง ตรงกลางเป็นโต๊ะตัวยาวขนาด 2 เมตร 2 ตัวต่อกัน และมีเก้าอี้ 6 ตัว สำหรับให้ผู้มาเยี่ยมใช้นั่งพักและศึกษา ค้นคว้าข้อมูล รอบๆ ห้องทั้ง 4 ด้านจัดเป็นตู้กระจกสำหรับเก็บผลงานทางวิชาการของข้าราชการครูผู้ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 แล้ว โดยจัดแยกตามกลุ่มวิชา และมีการเขียนชื่อผู้ทำไว้ให้เห็นอย่างชัดเจนเพื่อสะดวกแก่การค้นคว้า นอกจากนี้ยังมีเอกสารประเภทอื่นๆ เช่น เอกสารประกอบการอบรมแต่ละครั้ง วารสารทางวิชาการของโรงเรียน สื่อต้นแบบประเภทต่างๆ เช่น แบบฝึกหัดประกอบการเรียนการสอน เอกสารประกอบการสอน บทเรียนสำเร็จรูป ไว้ให้ผู้สนใจได้ศึกษาค้นคว้าตามความพอใจ ด้วยความพร้อมพร้อมในด้านเอกสาร ประกอบกับการมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการในด้านต่างๆ ทั้งในการค้นเอกสาร และบริการให้คำปรึกษาเมื่อมีข้อสงสัยในการทำผลงานทางวิชาการ ทำให้มีข้าราชการครูผู้เป็นสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 และผู้สนใจในการจัดทำผลงานทางวิชาการทั้งในจังหวัดสุพรรณบุรีและจังหวัดอื่นๆ มาเยี่ยมชมศูนย์ผลงานวิชาชีพครูซึ่งเป็นศูนย์ปฏิบัติการของชมรมอาจารย์ 3 ในแต่ละวันเป็นจำนวนมาก ทั้งในวันธรรมดา ในช่วงวันหยุด และช่วงปิดภาคเรียน

#### คณะวิทยากรผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือสมาชิกของชมรม

แต่เดิมวิทยากรที่ทำหน้าที่ในการจัดการอบรมร่วมกับทางชมรมนั้นจะประกอบด้วยคณะครูผู้ซึ่งเป็นอาจารย์ 3 แล้ว ทั้งหมดแต่เนื่องจากวิทยากรบางท่านอาจมีภาระกิจบางประการจึงไม่สามารถเดินทางไปร่วมงานในการจัดการอบรมกับทางชมรมได้ แต่ในปัจจุบันจากการสังเกตเท่าที่ผ่านมา ผู้วิจัยพบว่าจะมีคณะวิทยากรที่ร่วมเดินทางไปในการอบรมประมาณ 10-15 คน ซึ่งคณะวิทยากรเหล่านี้ประกอบด้วยอาจารย์ 3 และบุคคลที่เป็นสมาชิกของชมรมที่กำลังทำผลงานทางวิชาการที่มีความสมัครใจที่จะเข้าร่วมทำงานกับชมรม แต่จะมีจำนวนน้อยไม่กี่คน ส่วนใหญ่จะประกอบด้วยคณะครูผู้ได้ตำแหน่ง 3 โดยเมื่อมีการเชิญทางชมรมมาอบรมให้ความรู้ในสถานที่ต่างๆ ประธานชมรมก็

จะทำหน้าที่เป็นผู้ติดต่อคนหรือวิทยากรแต่ละท่านให้มาเป็นวิทยากร เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือสมาชิกชมรมและผู้สนใจที่จะเข้ารับการอบรม โดยพิจารณาเลือกจากบุคคลที่สมัครใจและสามารถที่จะไปร่วมงานกับทางชมรมได้ ซึ่งถ้าวิทยากรท่านใดไม่ว่างหรือติดธุระก็สามารถที่จะปฏิเสธมาได้ทางชมรมจะไม่มีการบังคับ

"มันไม่ตายตัวหรอก แล้วแต่ว่าใครจะมีเวลาร่างมากน้อยแค่ไหน ไม่ได้พิศขยตายตัว เหมือนกับว่ามาช่วยๆ กันนะ แต่ที่อื่นๆ เลยก็คือ อาจารย์...(ประธานชมรม) นอกนั้นก็มาช่วยตามโอกาส"

วิทยากรกลุ่มวิชาทักษะภาษาไทย 15/11/42

"ต้องเข้าใจว่าอาจารย์ 3 นะ มีหลายคนแต่ที่จะมาเป็นวิทยากรนั้นมันไม่ใช่่ง่ายๆ ต้องใช้เวลา ต้องเสียสละตรงนี้ด้วยหลายๆ อย่าง แล้วเรามาเป็นวิทยากรไม่ได้อะไรเป็นสิ่งตอบแทน อย่างมากก็อาหารมื้อกลางวันหรือมื่อเย็น และในเวลาเดียวกันภาระหน้าที่ส่วนตัว ภาระหน้าที่การงานมันบังคับอยู่ บางคนจึงไม่สามารถมาได้ แล้วบางคนอยู่ไกลเกินไป เราจะมารวมกันซึ่งบางครั้งมันอาจซ้ำเพราะบางที่การเดินทางต้องใช้ระยะเวลา ถ้าระยะเวลาเป็น 100 กิโลเมตร ก็ยากลำบาก ทีนี้ก็อาศัยว่าเรายุ่งใกล้ๆ เรามีเวลาให้กับเขาตรงนี้" "เราใช้กระบวนการที่ว่าบุคคลใดที่สละได้ในเรื่องเวลา สละได้ในเรื่องของส่วนตัว พอที่จะมาร่วมกันได้ เราก็มาร่วมกัน ทีนี้พอมาร่วมกันได้ แต่ละคนต้องเข้าใจว่าความถนัดย่อมไม่เหมือนกัน โดยเฉพาะอาจารย์.....(ประธานชมรม) เขาก็จะรู้ว่าวิชาใดที่ไหนดมาก วิชาใดที่มีใจใฝ่รู้อย่างนี้ เขาก็จะเชิญทุกคนที่เคยได้ตรงนี้นำเอามาเป็นแนวทาง"

วิทยากรกลุ่มวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัย

31/01/42

"..... (ประธานชมรม) เขาจะไปด้วย จะเป็นแรงงานใหญ่ และจะเป็นตัวหลัก"

วิทยากรกลุ่มวิชาทักษะภาษาไทย 06/02/42

"ส่วนมากก็จะเป็นอาจารย์ 3 ทั้งหมดนั้นแหละโดยที่เขาจะเชิญมา คนไหนก็ได้แล้วนั้นจะไปพูด แต่ถ้าคนไหนไม่ว่างเขาก็จะปฏิเสธมา ส่วนมากก็จะเป็นคนที่อยู่ใกล้ๆ ยังงี้เขาจะรับ เขาไปก็ไป แต่ถ้าคนไกลๆ เขาเดินทางไกลเขาก็จะไม่มา บางทีก็มีธุระส่วนตัวบ้างอะไรบ้าง ส่วนมากก็จะเป็นกลุ่มที่เคยๆ นั้นแหละจะช่วยกันก็เท่าที่เห็นนั้นแหละ"

วิทยากรกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์พิเศษ

(ภาษาอังกฤษ) 15/02/42

"อันดับแรกก็ต้องสมัครใจนะ ถ้าเขาสมัครใจเนี่ย แม้ว่าเขาอาจจะไม่ชำนาญในเรื่องนั้นก็อาจจะไปเป็นที่เลี้ยงก่อนได้ บางทีเขาอาจจะไม่มั่นใจที่จะพูดในเรื่องนั้น เขายังไม่เข้าใจชัดเจนก็ต้องให้เขาไปฟัง เมื่อเขาเป็นที่เลี้ยงเนี่ยเหมือนเขาก็เรียนรู้ไปโดยปริยายนะ แล้วถ้าเกิดมั่นใจ เมื่อเขามั่นใจก็ให้เขาพูด แต่ที่ว่าความสมัครใจเนี่ยต้องมาก่อนเป็นอันดับหนึ่ง ความสามารถมันสร้างกันได้"

กรณีศึกษาที่ 2 23/02/42

จากการติดตามคณะวิทยากรไปอบรมยังที่ต่างๆ ผู้วิจัยพบว่า คณะวิทยากรที่เดินทางไปจัดอบรมแต่ละครั้ง ประกอบด้วยบุคคล 2 กลุ่ม ได้แก่

1. วิทยากรกลุ่มผู้ที่ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 แล้ว วิทยากรในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะทำหน้าที่เป็นวิทยากรให้แก่ชมรม และทำหน้าที่ในการตรวจผลงานของสมาชิกผู้เข้ารับการอบรม คอยช่วยเหลือแนะนำสมาชิกผู้เข้ารับการอบรมเมื่อเกิดปัญหาหรือความไม่แน่ใจ และจากการสัมภาษณ์พบว่า วิทยากรกลุ่มนี้บางคนเป็นผู้เชี่ยวชาญในการจัดทำผลงานทางวิชาการจนได้รับการคัดเลือกจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นผู้ประเมินผลงานทางวิชาการของข้าราชการครูที่ส่งไปเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นในระดับจังหวัด ระดับเขตการศึกษา และระดับสพช.

“งาน ก.ค. เขาส่งมาให้ตรวจ ส่งมาเรื่อยแหละ เดือนนี้ก็ได้ 4 ชุดแนะนำภาษาอังกฤษ พิรุจิวา (นามสมมติ) ได้ 2 ชุด เขาให้เราตรวจให้คะแนน นี่ต้องรีบอ่านแล้วส่งไปให้เขา(ก.ค.) เขาห้ามเปิดเผยนะ ให้ปกปิดเขากลัวจะไม่ยุติธรรม เขาแต่งตั้งจาก สพช. แต่งตั้งจากผู้ผ่านอาจารย์ 3 แล้ว”

วิทยากรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์พิเศษ

(ภาษาอังกฤษ) 26/11/41

“ที่จะเป็นคนกลั่นกรองผลงานในระดับจังหวัด ส่วนใหญ่จะกลั่นกรองวิชา สพช. เป็นส่วนมาก แต่วิชาอื่นที่ไม่มีคนประเมินหรือคนตรวจจังหวัดก็จะให้ตรวจ วิชาที่กลั่นกรองก็มี กพอ. งานเกษตร งานบ้าน อย่างนี้ที่เคยกลั่นกรองและประเมินไปให้ จริยะ แล้วก็กลุ่ม สลน. คณิตศาสตร์ก็ดูเหมือนจะมีมาเมื่อวันขึ้นรายหนึ่ง ก็จะกลั่นกรองเฉพาะจังหวัด ของ ก.ค. ยังไม่เคย ระดับเขตก็ยังไม่เคย”

วิทยากรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

28/02/42

2. วิทยากรกลุ่มผู้ที่กำลังทำผลงาน ประกอบด้วยบุคคล 3 ประเภท คือ

2.1 วิทยากรผู้ที่กำลังทำผลงาน เป็นผู้มีความสามารถหรือเชี่ยวชาญในการทำผลงานทางวิชาการเฉพาะด้านและเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป มีผลงานดีเด่นในระดับประเทศแต่อยู่ในช่วงกำลังทำผลงานทางวิชาการ เช่นวิทยากรหนังสือส่งเสริมการอ่าน ซึ่งจะมาร่วมกับชมรมในการอบรมให้ความรู้ ตรวจผลงาน และจัดกิจกรรม ให้ความรู้ให้แก่สมาชิกชมรมผู้เข้าอบรมเฉพาะประเภทผลงานที่ตนเองมีความเชี่ยวชาญ

2.2 วิทยากรผู้กำลังทำผลงานทางวิชาการ ทำหน้าที่เป็นวิทยากรเสริมในบางครั้งที่จัดการอบรม เช่น เป็นผู้เกริ่นนำก่อนที่คณะวิทยากรจะทำการอบรมให้ความรู้ ช่วยเสริมขณะที่มีการร้องเพลงประกอบการอบรม และทำหน้าที่ในการตรวจประเมินผลงานของผู้เข้ารับการอบรมเช่นเดียวกับคณะวิทยากรที่ได้ตำแหน่งอาจารย์ 3 แล้ว และวิทยากรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ถือเป็นกรเก็บเกี่ยวประสบการณ์และความชำนาญเพื่อก้าวขึ้นสู่วิทยาการผู้มีความชำนาญการต่อไป ในขณะที่เดียวกันก็เป็นการเก็บรวบรวมผลงานความชำนาญการด้านวิทยากร เพื่อนำไป



ประกอบการจัดทำผลงานทางวิชาการอีกทางหนึ่ง โดยจะติดตามคณะวิทยากรไปในการอบรมตามจุดต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเท่าที่ผู้วิจัยสังเกตจะมีเพียง 1 ท่านเท่านั้น

2.3 วิทยากรผู้กำลังจัดทำผลงานทางวิชาการผู้ทำหน้าที่เป็นวิทยากรติดตามชมรมไปเผยแพร่สื่อที่ตนเองกำลังจัดทำอยู่โดยไม่มีหน้าที่ในการตรวจประเมินผลงานของสมาชิกผู้ได้รับการอบรม จุดมุ่งหมายเพื่อเก็บรวบรวมผลงานความชำนาญการด้านการเป็นวิทยากร เพื่อใช้ประกอบในการจัดทำผลงานทางวิชาการในขอเลื่อนตำแหน่งเป็น อาจารย์ 3 ต่อไป วิทยากรกลุ่มนี้จะร่วมเดินทางไปกับคณะวิทยากรชมรมไม่ต่อเนื่อง ขึ้นอยู่กับเวลาและโอกาส

"พี่เป็นอาจารย์ 2 ระดับ 7 อยู่เลยคะยังไม่ได้อาจารย์ 3 ยังไม่สำเร็จสักที เขาชวนไป พี่พูดเรื่องแบบ ผิก อยุธยาพี่ก็ไปนะ บางปลาม้าก็ไป แต่อยุธยาคราวที่แล้วพี่ไม่ได้ไป เขาไปกันเยอะพี่ก็เลยไม่ไป"

สมาชิกชมรมและเพื่อนร่วมงานกรณีศึกษาที่ 2

27/11/41

"น้องที่ยังไม่ได้อาจารย์ 3 ก็ดึงมาเพื่อจะให้ทำผลงานอาจารย์ 3 และให้มีการผลักดันในส่วนนี้ คือแกไม่สกัดกันใครจะมาร่วมก็มา"

วิทยากรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

28/02/42

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนวิทยากรผู้ให้การอบรมความรู้แก่สมาชิกผู้ได้รับการอบรม

วิทยากร	เพศ	ตำแหน่ง	วุฒิการศึกษา	วิชาเอกที่สำเร็จการศึกษา	ประเภทผลงานที่ผ่านการอนุมัติให้เลื่อนตำแหน่ง	วิทยากรประจำวิชา
A	หญิง	อ.3 ระดับ 9	ปริญญาตรี	ภาษาไทย	-ชุดการสอนภาษาไทยเรื่องคำพ้อง -ชุดการสอนเรื่องมาตราตัวสะกด	ทุกกลุ่มประสบการณ์
B	ชาย	อ.3 ระดับ 8	ปริญญาตรี	เกษตร	-แผนการสอน -รายงานการจัดกิจกรรมเสริมทักษะ ประกอบการสอนภาษาไทย	กลุ่มทักษะภาษาไทย



ตารางที่ 21 (ต่อ) แสดงจำนวนวิทยากรผู้ให้การอบรมความรู้แก่สมาชิกผู้เข้ารับการอบรม

วิทยากร	เพศ	ตำแหน่ง	วุฒิการศึกษา	วิชาเอกที่สำเร็จการศึกษา	ประเภทผลงานที่ผ่านการอนุมัติให้เลื่อนตำแหน่ง	วิทยากรประจำวิชา
C	ชาย	อ.3 ระดับ 8	ปริญญาตรี	สังคมศึกษา	-เอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตย -รายงานผลการดำเนินโครงการประชาธิปไตย	กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
D	หญิง	อ.3 ระดับ 8	ปริญญาตรี	ประถมศึกษา	-แผนการสอนกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ -บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องการทำความสะอาดบ้าน การจัดตกแต่งบ้าน ความรู้เกี่ยวกับอาหาร หนูดวงเดือนช่วยเลี้ยงน้อง -ใบความรู้ ใบงาน ประกอบแผนการสอน -รายงานการพัฒนาการเรียนการสอน	กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ
E	ชาย	อ.2 ระดับ 6	ปริญญาตรี	พลศึกษา	-	วิทยากรเสริม
F	หญิง	อ.3 ระดับ 7	ปริญญาตรี	ภาษาไทย	-แผนการสอนกลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย -หนังสืออ่านเพิ่มเติม -หนังสือส่งเสริมการอ่าน -แบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน การเขียน -คู่มือการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน การเขียน -บทร้อยกรองของนักเรียนชั้นป.2 -รายงานการพัฒนาการเรียนการสอน	กลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย
G	ชาย	อ.1 ระดับ 5	ปริญญาตรี	ศิลปศึกษา	-	หนังสือส่งเสริมการอ่าน

ตารางที่ 21 (ต่อ) แสดงจำนวนวิทยากรผู้ให้การอบรมความรู้แก่สมาชิกผู้เข้ารับการอบรม

วิทยากร	เพศ	ตำแหน่ง	วุฒิการศึกษา	วิชาเอกที่สำเร็จการศึกษา	ประเภทผลงานที่ผ่านการอนุมัติให้เลื่อนตำแหน่ง	วิทยากรประจำวิชา
H	หญิง	อ.2 ระดับ 7	ปริญญาโท	หลักสูตรและการนิเทศ	-	หนังสือส่งเสริมการอ่าน
I	หญิง	อ.3 ระดับ 8	ปริญญาตรี	ประถมศึกษา	-บทเรียนสำเร็จรูปพัฒนาภาษาอังกฤษ -รายงานผลการใช้บทเรียนสำเร็จรูป	กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ)
J	ชาย	อ.3 ระดับ 8	ปริญญาตรี	ภาษาไทย	-แผนการสอนแบบเน้นกระบวนการวิชาภาษาไทย (ท.503) -เอกสารประกอบการสอน -รายงานการใช้เอกสารประกอบการสอน	กลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย
K	ชาย	อ.3 ระดับ 8	ปริญญาตรี	พลศึกษา	-แผนการสอนวิชาพลศึกษา -รายงานการใช้แผนการสอน	สร้างเสริมลักษณะนิสัย
L	หญิง	อ.3 ระดับ 8	ปริญญาตรี	สังคมศึกษา	-แผนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย -บทเรียนสำเร็จรูป -รายงานการพัฒนาการเรียนการสอน -กิจกรรมเสริมทักษะประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย	กลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย

จากตารางที่ 21 พบว่า วิทยากรประจำชมรมประกอบด้วยวิทยากรที่เป็นเพศหญิงและเพศชายจำนวนเท่ากัน ส่วนใหญ่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 ระดับ 8 มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี และทำผลงานทางวิชาการประเภทเอกสารประกอบการสอน ได้แก่ แผนการสอน บทเรียนสำเร็จรูป เอกสารประกอบการสอน ชุดการสอน แบบฝึกประกอบการสอน และส่วนใหญ่จะเป็นผู้ให้คำปรึกษาในกลุ่มวิชาภาษาไทย

และจากการสังเกตความสัมพันธ์ภายในกลุ่มคณะวิทยากร พบว่า ภายในกลุ่มคณะวิทยากรมีความสัมพันธ์หลายรูปแบบ คือ

1. ความสัมพันธ์แบบเป็นสามภรรยา เช่น A เป็นภรรยาของ B , D เป็นภรรยาของ C, E เป็นภรรยาของ F และ H เป็นภรรยาของ G
2. ความสัมพันธ์แบบเพื่อน และเพื่อนร่วมงานที่ค่อนข้างสนิทชิดเชื้อกัน เช่น L เป็นวิทยากรที่เป็นเพื่อนกับ A ซึ่งเป็นประธานชมรมตั้งแต่สมัยเรียน และเป็นอดีตเพื่อนร่วมงานของ A และ B มาก่อน ส่วน I เป็นวิทยากรที่เป็นเพื่อนร่วมงานของ A และ B ที่ค่อนข้างสนิทชิดเชื้อและเป็นหัวใจของ A และ B ในเกือบทุกเรื่อง
3. เป็นกลุ่มวิทยากรผู้ร่วมงานภายในชมรม วิทยากรกลุ่มนี้จะเป็นวิทยากรที่ประจำกลุ่มวิชาที่มีผู้ได้เลื่อนตำแหน่งน้อย หรือเป็นวิทยากรต่างสังกัด แต่มีอุดมการณ์คล้ายคลึงกัน อีกทั้งมีอุปนิสัยที่เข้ากันได้ดี เช่นไม่ดื่มเหล้า หรือสูบบุหรี่ เช่นเดียวกับวิทยากรท่านอื่นๆ ของชมรม เช่น J เป็นวิทยากรมาจากสังกัดกรมสามัญ และ K เป็นวิทยากรกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และทั้งสองท่านเป็นครูที่ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในการสอนอยู่ในอำเภอเมือง เช่นเดียวกับคณะวิทยากรท่านอื่นๆ

นอกจากนี้ยังพบว่า วิทยากรในข้อ 1 และ 2 จะมีความสนิทและใกล้ชิดกันค่อนข้างสูง มีการพบปะสังสรรค์กัน และไปมาหาสู่กันบ่อยๆ มีการช่วยเหลือกันทางด้านวิชาการ การจัดทำผลงาน และในเรื่องส่วนตัวหรือครอบครัว เมื่อชมรมมีการจัดงานจะรวมตัวกันเพื่อปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างรวดเร็ว

จากข้อมูลดังกล่าว ทำให้ได้ข้อสรุปว่า ในการปฏิบัติงานของคณะวิทยากรชมรมนั้น สิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญในการที่จะทำให้การปฏิบัติงานสัมฤทธิ์ผลได้ด้วยดีคือ องค์ประกอบของกลุ่มที่จะต้องประกอบด้วยบุคคลที่เป็นผู้ที่มีอุดมการณ์เดียวกัน อุปนิสัยที่คล้ายคลึงกันและเข้ากันได้ และการทำงานจะมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นหากภายในกลุ่มมีความสัมพันธ์กันแนบแน่น สัมผัสสามัคคีกัน อันจะทำให้เกิดความคล่องตัวในการทำงานไม่เกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน

### ในฐานะประธานชมรม

ครุมนันยา ผู้ได้ตำแหน่งอาจารย์ 3 คนแรกของ สปจ.สุพรรณบุรี และเป็นคนแรกที่ทำหน้าที่ในการช่วยเหลือเพื่อนครูในการทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ตลอดมา ซึ่งถือว่าเป็นผู้ที่มีความชำนาญการและเชี่ยวชาญในการทำผลงานทางวิชาการ ตลอดจนกระทั่งเป็นผู้ที่มีความสามารถรอบตัวหลายอย่าง และมักจะได้รับเชิญเป็นผู้ร่วมทำงานกับบุคคลในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากมาย อันได้แก่ การร่วมงานทางวิชาการเกี่ยวกับบุคคลใน สปจ.สุพรรณบุรี เช่น เป็นผู้เขียนบทวิดิทัศน์ให้แก่ สปจ. บุคคลใน ก.ค. เป็นผู้ตรวจผลงานทางวิชาการของข้าราชการครูสายผู้สอนในระดับ สปช. และสายผู้บริหารในระดับเขตการศึกษา ตลอดจนการเป็นวิทยากรในการเผยแพร่ความรู้ให้แก่ข้าราชการครูเกี่ยวกับการจัดทำผลงานทางวิชาการทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด ประกอบกับอุปนิสัยส่วนตัวเป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักคนเป็นจำนวนมาก ชอบช่วยเหลือผู้อื่น จึงเป็นที่ชื่นชมของคนทั่วไป และด้วยลักษณะเป็นผู้ที่ชอบศึกษาค้นคว้าไม่อยู่นิ่ง ทำให้ครุมนันยาเป็นคนมีความรู้กว้างขวางทันเหตุการณ์ โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับ กฎ ระเบียบต่างๆ อันเกี่ยวกับความก้าวหน้าในวิชาชีพครู ทำให้ครุมนันยา

สามารถที่จะนำความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดให้แก่ผู้ใกล้ชิด สมาชิกชมรม ตลอดจนนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับสมาชิกผู้มาขอคำปรึกษาในการจัดทำผลงานทางวิชาการ

“เดือนธันวาคมทั้งเดือน ฉันต้องไปประเมิน ผอ.ยุ่งยาก ที่นนทบุรี”

เอกสารก่อนเข้าสู่เวทีของกรณีศึกษาที่ 2

31/10/41

“พี่เขาเก่งรอบรู้ และรู้สึก ความจริงเรื่องการเป็นวิทยากรท่านจะทำเองก็ได้ เพราะท่านทำเรื่องนี้ตลอด ตั้งแต่ระดับ สปอ. ไปจนถึงระดับจังหวัด ระดับกรม แต่เนื่องจากท่านต้องการที่จะเทรนคน ฉะนั้นท่านจะวางแนวทางไว้ให้แต่ละคนๆ ยอมรับว่าพี่สุนันทาเป็นคนที่เก่งมาก”

วิทยากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์พิเศษ

(ภาษาอังกฤษ) 20/11/41

“พี่เขารู้กว้าง รู้สึก อะไรมาใหม่ๆ เขารู้หมด อย่างมีหนังสืออะไรมา พี่ไม่ค่อยอ่านหรอก ให้พี่เขาอ่าน แล้วก็ถามพี่เขาเอา บางทีพี่เขาก็เล่าให้ฟังเราก็ได้รู้ไปด้วย พี่....(ประธานชมรม) ก็ได้ตรวจงานเหมือนกัน (ตรวจผลงานทางวิชาการของผู้ที่ส่งมาขอเลื่อนตำแหน่ง จาก ก.ค.)”

วิทยากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์พิเศษ

(ภาษาอังกฤษ) 26/11/41

“อาจารย์เก็บเอกสารอันนี้ไว้เป็นความลับด้วย เดี่ยวจะหาว่านี่ไอ้โฮ! .... เอาความลับของทางราชการ มาเปิดเผยนะ แต่ว่า.. เพื่อพวกเราเนอะ ก็ยอมเสี่ยง ที่จริงมันไม่ถูกนะอะ แต่ว่าเพื่อพวกเรา ก็จุดนี้คือ จุดแรกนะอะที่เอามาให้”

กรณีศึกษาที่ 2 ขณะอบรมการทำรายงานการ

พัฒนาการเรียนการสอน ณ โรงเรียนจิรากร

“โดยเฉพาะอาจารย์ .....(ประธานชมรม) ผมบอกแล้วว่าเขาค่อนข้างจะมีพรรคพวกอยู่ใน ก.ค. เยอะ เราก็จะมีการติดต่อ เออ..นะ ผลงานตรงนี้ไปถึงไหนแล้ว ลักษณะอย่างนั้นะครับ คือไม่ใช่ไปช่วยเหลือ แต่ลักษณะที่ว่าถามว่างานของนาย ก. นาย ข. มันไปถึงไหนแล้ว ในขณะเดียวกัน ก.ค. เขาก็จะดีมากกว่าครับ เขาจะบอกเรามาตลอดเลยนะว่าของคนๆ นั้นถึงตรงนั้นถึงตรงนั้นแล้วนะ ก็เท่ากับเป็นการได้รับความอนุเคราะห์จากทางเจ้าหน้าที่เป็นส่วนใหญ่ เขาจะบอกโดยไม่มีปิดบัง”

วิทยากรชมรม 31/01/42

จากข้อมูลดังกล่าว พอสรุปได้ว่า ผู้ที่เป็นประธานชมรมอาจารย์ 3 ซึ่งทำหน้าที่ในการช่วยเหลือสมาชิกชมรมในการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ได้นั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญ และมีประสบการณ์ในเรื่องการจัดทำผลงานทางวิชาการเป็นอย่างดี และต้องเป็นผู้ที่รู้จักบุคคลในวงการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

อย่างกว้างขวาง เป็นบุคคลที่สนใจข่าวคราว ติดตามความเคลื่อนไหวของ ก.ค. เสมอๆ จึงจะทำให้การทำหน้าที่ในการช่วยเหลือสมาชิกชมรมได้อย่างประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ

#### การมอบหมายงานแก่วิทยากร

คณะวิทยากรที่เดินทางไปเพื่อทำการอบรมความรู้ให้แก่สมาชิกรุ่นนั้น เนื่องจากในการจัดอบรมแต่ละครั้งเป็นการอบรมที่เน้นในทางปฏิบัติ ดังนั้นคณะวิทยากรดังกล่าวจึงมีการทำหน้าที่ของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกันออกไป เช่น วิทยากรที่ทำหน้าที่บรรยายให้ความรู้แก่ผู้เข้าอบรม วิทยากรที่ทำหน้าที่ในการดูแลและคอยให้คำปรึกษาแก่ผู้เข้าอบรมตามกลุ่มวิชาที่ตนทำผลงานผ่านการอนุมัติจาก ก.ค. วิทยากรที่ทำหน้าที่ในการตรวจผลงานของสมาชิกผู้เข้ารับการอบรมในแต่ละครั้งที่จัดการอบรม แต่ทั้งนี้จะมีประธานชมรม คือครูมนันยาเป็นตัวหลักสำคัญในการอบรม และทำหน้าที่มอบหมายงานให้แก่วิทยากรแต่ละท่านให้ร่วมเดินทางไปจัดการอบรมกับทางชมรม โดยในการมอบหมายงานนั้นอาจจะมีการประชุมมอบหมายงานในครั้งแรกๆ แต่เมื่อเริ่มมีความชำนาญการ และเริ่มคล่องตัวแล้วก็จะมีการมอบหมายงานกันทางโทรศัพท์ เดินทางไปมอบหมายงานด้วยตนเอง หรือในบางครั้งก็ร่วมกันโดยอัตโนมัติโดยไม่ต้องมีการสั่งหรือมอบหมายงาน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเรื่องที่จะต้องจัดการอบรม

"ก็จะดูตามความถนัดนะว่า สมมุติว่าไปพูดวันนี้ จะอบรมวันนี้ จะไปเสนอเรื่องอะไร ก็สมมุติว่าเสนอแบบฝึก ก็ดูว่าใครทำผลงานแบบฝึกแล้วผ่านการอนุมัติจาก ก.ค. ก็จะแบ่งงานให้คนนั้นพูดแบบฝึก อย่างผมนี่เอกสารประกอบการสอน ผมก็จะพูดเรื่องเอกสารประกอบการสอน คือแบ่งตามผลงานที่ปรากฏ เพราะคิดว่ามันน่าจะดีที่สุด เพราะทำแล้วผ่าน การมอบหมายงานแรกๆ ก็จะประชุมกันบ้างแต่ก็น้อยครั้ง เพราะส่วนใหญ่ก็จะรู้ใครถนัดอะไร ตรงไหน แล้วก็เคยไปเจอกันบ่อยๆ แล้วครั้งแรกๆ บางทีช่วงเช้าเราต้องมาเจอกันก่อน ก่อนขึ้นเวที คือมาแบ่งงานกันก่อน ว่าใครจะพูดตอนไหนช่วงไหน ตอนนี่เรียกว่าชำนาญการขึ้น ก็เลยรู้ว่าคนนี้พูดเรื่องนี้ได้ ตอนหลังก็ไม่ได้ประชุมแบ่งงาน"

วิทยากรกลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย 6/02/42

"วิทยากรที่ไปนี่ส่วนใหญ่ ก็จะดูจากหัวข้อ ใครถนัดในด้านใดก็จะไปในด้านนั้น อย่างพื้นที่ทำแบบฝึกชุดหนึ่ง พอช่วงอบรมแบบฝึกก็ไปเป็นวิทยากรช่วงนั้น ใครทำเอกสารประกอบการสอนก็ไปเอกสารประกอบการสอน ใครทำบทเรียนสำเร็จรูป ก็ไปบทเรียนสำเร็จรูป คืองานใครงานมัน แต่เวลาตรวจนี่จะช่วยกัน รวมกันหมด"

วิทยากรกลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย 9/02/42

"เราก็จะมีหลักสูตรของเราเนาะว่าจะมีการดำเนินตามขั้นตอนอย่างไร แล้วก็แบ่งกันว่าใครจะรับผิดชอบตรงไหน ใหม่ๆ ก็พูดคนเดียวหนักๆ เข้าพอเขาแทนได้ก็จะแบ่งตามความถนัดของแต่ละคนว่า



เขาจะรับผิดชอบที่ตรงไหน แล้วเราก็จะช่วยสรุปในตอนท้าย คือพอจะเข้าใจแล้ว ก็ทำงานที่เขาทำอยู่ คือในเอกสารในด้านนั้นๆ มันจะเป็นสื่อ การผลิตสื่อในแต่ละคนที่เขาทำมา เขาก็จะพูดในเรื่องที่เขาทำมาได้ดีกว่า มุ่งตรงนี่ก่อน"

กรณีศึกษา 2 23/02/42

"อันนี้ทางชมรมจะประสานงานกับสมาชิก หลังจากเขามีหนังสือเชิญมา ก็จะประสานงานติดต่อกับสมาชิกด้วยวิธีการโทรศัพท์เป็นส่วนใหญ่ เพราะว่าอยู่ไกลๆ กันโอกาสที่จะเจอกันก็น้อย เวลาวางก็ไม่ค่อยจะตรงกัน ก็จะถามว่าใครว่างพอจะไปช่วยกันได้ไหมวันนี้ มีเรื่องจะให้พูด พูดได้ไหมเอาข้อไหน เลือกตามหัวข้อที่ตนถนัด"

วิทยากรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

28/02/42

### สมาชิกผู้เข้ารับการอบรม ผู้ซึ่งต้องการพัฒนาตน

การอบรมความรู้ให้แก่ข้าราชการครูที่สนใจที่จะพัฒนาการเรียนการสอนของตนให้มีความก้าวหน้า จนกระทั่งสามารถทำเป็นผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ได้นั้น ทางชมรมอันประกอบด้วย ประธานชมรม และคณะวิทยากร มิได้เป็นผู้เสนอให้มีการจัดการอบรม หากแต่ถ้าข้าราชการครูผู้ใดสนใจที่จะทำผลงานทางวิชาการ ก็จะรวมตัวกันเป็นกลุ่มซึ่งในที่นี้ต้องไม่ต่ำกว่า 10 คนขึ้นไป แล้วทำหนังสือมาที่ชมรมอาจารย์ 3 ในกรณีนี้ทางสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ หรือสำนักงานการประถมศึกษาของจังหวัดใดมีความสนใจที่จะพัฒนาข้าราชการครูของตน ให้มีความรู้ความสามารถในอาชีพ ก็จะเป็นสื่อกลางให้แก่ข้าราชการครูผู้สนใจด้วยการทำหนังสือแจ้งให้ข้าราชการครู ในสังกัดทราบว่ามีการจัดอบรมขึ้นจะมีข้าราชการครูท่านใดบ้างสนใจที่จะเข้าร่วมในการอบรมจำนวนเท่าไร และถ้าข้าราชการครูเหล่านั้นสนใจก็จะลงชื่อเข้าร่วมในการอบรม ต่อจากนั้นก็ดำเนินการทำหนังสือเชิญคณะวิทยากรของชมรมอาจารย์ 3 ไปให้ความรู้

"ทางสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอนั้นจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานกับบุคลากรในสังกัดว่าถ้ามีการฝึกอบรมการทำผลงานอาจารย์ 3 ขึ้นนี้จะมีสมาชิกเท่าไร และต้องการที่จะอบรมเรื่องอะไรบ้าง ก็จะมีการวางแผนโดยการติดต่อให้ท่าน (ประธานชมรม) ได้มาชี้แจงกับสมาชิกที่จะเข้าทำการอบรม"

สมาชิกชมรมและผู้ประสานงานจังหวัด

พระนครหรืออยุธยา 7/02/41



ทางสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ นั้นจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานกับบุคลากรในสังกัดว่าถ้ามีการฝึกอบรมการทำผลงานอาจารย์ 3 ชั้นนี้จะมีสมาชิกเท่าไร และต้องการที่จะอบรมเรื่องอะไรบ้าง ก็จะมีการวางแผนโดยการติดต่อให้ท่าน (ประธานชมรม) ได้มาชี้แจงกับสมาชิกที่จะเข้าทำการอบรม"

สมาชิกชมรมและผู้ประสานงานจังหวัด

พระนครศรีอยุธยา 7/02/41

"ที่ทราบว่าการจัดอบรมเพราะ สปอ. มีหนังสือแจ้งไปที่โรงเรียน"

สมาชิกผู้เข้าอบรม 21/02/42

สมาชิกที่เข้าอบรมนั้น เมื่อทราบว่าจะมีการจัดอบรมให้ความรู้แล้วก็จะลงชื่อเพื่อที่จะเข้ารับการอบรม ซึ่งการจัดอบรมนั้นจะจัดขึ้นในวันเสาร์-อาทิตย์ หรือวันหยุด เพื่อความสะดวกของผู้เข้าอบรมและคณะวิทยากร ในการจัดอบรมแต่ละครั้งนั้นนอกจากผู้เข้ารับการอบรมจะเป็นข้าราชการครูในพื้นที่ที่จัดอบรมแล้ว ยังมีข้าราชการครูผู้สนใจจากที่อื่นๆ หรือจังหวัดอื่นๆ มาเข้ารับการอบรมด้วย เท่าที่ผู้วิจัยสังเกตพบ จะมีผู้เข้าอบรมจากหลายๆ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดอ่างทอง จังหวัดอุทัยธานี ซึ่งข้าราชการครูเหล่านี้จะทราบข่าวอันเนื่องมาจากได้ติดตามข่าวสารของชมรมอยู่เสมอ โดยการส่งข่าวของทางชมรม ทราบเพราะการมาขอคำปรึกษากับประธานชมรม หรือคณะวิทยากรเป็นการส่วนตัว แล้วประธานชมรมหรือคณะวิทยากรแนะนำว่าขณะนี้ทางชมรมมีการจัดอบรมก็จุด เรื่องอะไร ที่ไหนบ้าง แต่ผู้เข้ารับการอบรมบางคนก็ทราบจากเพื่อนครูในจังหวัดนั้น และเพื่อนครูที่เป็นสมาชิกชมรม บอกเล่าและชักชวนให้มาอบรม เมื่อสนใจก็จะเข้ารับการอบรมตามจุดต่างๆ ที่เห็นว่าใกล้และการเดินทางสะดวกที่สุด

"พี่เคยมาอบรมกับแก แล้วพี่ก็มาขอคำปรึกษา แกก็แนะนำว่ามีการจัดอบรมที่พี่ก็เลยมา"

สมาชิกชมรมจังหวัดอุทัยธานี 21/02/42

"พี่ไปนะ ไปอบรมหลายครั้ง ที่สุพรรณฯ ก็เคยไป เพื่อนเขาดึงไป"

สมาชิกชมรมจังหวัดสระบุรี 15/03/42

ข้าราชการครูที่เดินทางมาจากต่างจังหวัดเพื่อเข้ารับการอบรมนั้น ส่วนใหญ่แล้วจะเดินทางมาด้วยกันหลายวิธี เช่น มาโดยรถส่วนตัว มาเป็นหมู่คณะ หรือบางรายจะเดินทางมาโดยการเหมารถมาเป็นหมู่คณะ หรือมาเพียงคนเดียวซึ่งขึ้นอยู่กับว่าโรงเรียนของตน และโรงเรียนใกล้เคียงจะมีครูท่านอื่นสนใจที่จะเข้ารับการอบรมด้วยหรือไม่

"พี่จำรถคนข้างบ้านมาเขาคิดวันละพัน ความจริงเขาก็ไม่ได้เรียกหรือว่าเท่าไร แต่พี่ก็ให้เขาครึ่งละพัน เมื่อก่อนครูที่โรงเรียนเขาเคยมาด้วย มากันหลายคน เดี่ยวนี้ก็เปลวๆ กันไป"

สมาชิกชมรมจังหวัดอุทัยธานี 21/02/42

การเข้าอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้กับทางชมรมนั้นผู้เข้ารับการอบรมจะต้องเสียค่าสมัครเข้าอบรม ซึ่งเรียกว่าค่าลงทะเบียน คนละประมาณ 200 บาทโดยอาจเก็บทุกครั้งที่เข้ารับการอบรม หรือเก็บครั้งเว้นครั้งแล้วแต่ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสมาชิกที่เข้าอบรมแต่ละจุดที่จัดอบรม ทั้งนี้เจ้าหน้าที่สำนักงานการประมงอำเภอ ผู้ประสานงาน หรือผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้เข้ารับการอบรมจะเป็นผู้เก็บ และจะมีการรายงานการใช้เงินให้ผู้เข้ารับการอบรมทราบเป็นระยะๆ โดยเงินที่เก็บจากผู้เข้ารับการอบรมนั้น จะใช้เป็นค่าใช้จ่ายในด้านต่างๆ อันได้แก่ ค่าวิทยากร ค่าอุปกรณ์ในการฝึกอบรม ค่าอาหารว่าง และค่าเอกสารในการฝึกอบรม ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่เต็มใจที่จะเสีย และคิดว่าเป็นเงินเพียงเล็กน้อย เมื่อเทียบกับการอบรมที่เคยเข้าอบรมในที่อื่นๆ ซึ่งเสียค่าใช้จ่ายสูงกว่า

"ก็คิดว่าประหยัดนะเนาะ คือมันถูกแล้วนะ เราก็รู้อยู่ค่าเอกสาร ค่ากระดาษมันแพง ก็คุ้มนะ ไม่มากหรอก"

สมาชิกชมรม 22/11/41

"พี่ว่าถูกนะ พี่เคยไปอบรม portfolio ที่จังหวัดเขาจัด เขาเชิญวิทยากรจากที่อื่นมา เก็บแพงกว่านี้ตั้งเยอะแถมยังไม่ค่อยรู้เรื่องอีก"

สมาชิกชมรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

17/01/42

"ในการอบรมแต่ละครั้งสมาชิกจะต้องเสียค่าอบรมประมาณคนละ 200 บาท ก็ถามสมาชิกว่า พอไหม ในแต่ละครั้ง มากน้อยเพียงใด สมาชิกก็บอกว่าน้อยถ้าเทียบกับการได้รับความรู้ตรงนี้ ส่วนตัวผมเองคิดว่า 200 บาทนั้นไม่มากสำหรับผู้ที่มีความพร้อมในการที่จะทำผลงาน สำหรับค่าลงทะเบียนนั้น เรามีการใช้จ่ายจำแนกไปได้เป็น 2-3 ทง คือ ค่าใช้จ่ายในการอบรม ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ค่าเอกสารในการอบรมแต่ละครั้ง และค่าตอบแทนวิทยากร"

ผู้ประสานงานและสมาชิกชมรมจังหวัด

พระนครศรีอยุธยา 7/02/42

### กระบวนการช่วยเหลือข้าราชการครูในการพัฒนาตนเอง เพื่อทำผลงานอาจารย์ 3

ในการช่วยเหลือสมาชิกชมรมผู้กำลังทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ทางชมรมคือคณะวิทยากร ได้ใช้วิธีการในการช่วยเหลือสมาชิกชมรมหลายรูปแบบ จากการที่ผู้วิจัยได้สังเกตและติดตามคณะวิทยากรไปยังสถานที่ในการอบรมตามจุดต่างๆ ผู้วิจัยได้สรุปวิธีการให้ความช่วยเหลือสมาชิกของชมรมอาจารย์ 3 เป็นยุทธวิธีในการช่วยเหลือแก่สมาชิกชมรมเป็น 4 ยุทธวิธี ดังนี้

## ยุทธวิธีที่ 1 การอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกและผู้สนใจในรูปของการอบรมเชิงปฏิบัติการ

เนื่องจากในการข้อกำหนดตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 นั้น ผู้ที่จะขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ได้จะต้องมีความชำนาญการในการสอน มีผลงานที่ปรากฏทั้งต่อนักเรียน ต่อครู และต่อชุมชน ดังนั้นเพื่อเป็นการช่วยเหลือแนะนำแนวทางให้สมาชิก และข้าราชการครูผู้สนใจที่จะทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ได้พัฒนาตนเองจนสามารถเป็นผู้ชำนาญการในการสอน มีผลงานปรากฏทั้งต่อนักเรียน ต่อครู และต่อชุมชน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเริ่มต้นด้วยการแนะนำแนวทางให้เขาเหล่านั้น ได้มีการพัฒนาการสอนอย่างถูกแนวทาง ส่งผลถึงนักเรียนอย่างมีคุณภาพและนำผลนั้นมาพัฒนาเป็นผลงานทางวิชาการ เพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ได้ในที่สุดโดยวัตถุประสงค์ของการจัดอบรมในแต่ละครั้ง จึงมิได้มุ่งเน้นที่จะให้สมาชิกที่เข้าอบรมเหล่านั้นมุ่งเฉพาะที่จะเข้ารับการอบรมเพื่อทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 เท่านั้น แต่มุ่งเน้นให้สมาชิกสามารถผลิตสื่อการสอนที่มีคุณภาพและสามารถนำสื่อการสอนนั้นไปใช้กับเด็กได้จริง อันจะนำมาซึ่งการพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองในที่สุด

"ถ้าในฐานะเป็นวิทยากร ที่จะตั้งวัตถุประสงค์ไว้เหมือนที่พี่สอนเด็ก คือคนที่คิดว่าจะทำ อยากจะทำอย่างเรา เราต้องพยายามเต็มที่ที่จะให้เขาทำได้ นี่คือความรู้สึกของพี่จริงๆ อยากให้ทุกคนทำเป็น เพื่อจะได้นำความรู้เนี้ยไปใช้ แม้ว่าจะได้อาจารย์ 3 หรือไม่ก็ตามเมื่อกลับไปแล้วเขาสามารถจะทำหนังสือเด็กเป็น"

วิทยากรหนังสือส่งเสริมการอ่าน 8/02/42

"เพื่อให้เขาได้รับสิ่งนั้นๆ ได้อย่างถ่องแท้ และให้เขานำไปใช้พัฒนา จุดมุ่งหมายก็คือให้เขานำไปใช้กับเด็กได้อย่างไร เด็กเขาจะได้เรียนรู้และพัฒนาขึ้น แล้วสิ่งที่มันตามมาก็คือผลที่จะเอามาทำผลงานได้ เราจะไม่มุ่งว่าจะต้องทำผลงาน"

วิทยากรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์พิเศษ

(ภาษาอังกฤษ) 15/02/42

"จุดมุ่งหมายก็คือให้ครูเขาผลิตสื่อได้ เอาไปสอนนักเรียนไม่เน้นว่าจะต้องทำผลงานฯ ไรตัวนั้นจะตามมาทีหลัง ถ้าเขาได้สื่อไปสอนเด็กแล้ว ถ้าเด็กเกิดการพัฒนา ตัวนั้นแหละจึงจะนำมาพัฒนาเป็นผลงานทางวิชาการได้ ไม่ใช่ทำเพื่อส่งทำเพื่อไปใช้สอนนักเรียนใช้กับเด็กก่อนให้เห็นว่ามีคุณภาพจริงแล้ว เด็กมีการพัฒนาขึ้นถึงจะให้ส่งเป็นผลงาน"

กรณีศึกษาที่ 2 23/02/42

"การอบรมของเรานี้ เราไม่เน้นว่าถ้ามาอบรมเนี้ย จะต้องอบรมให้เป็นอาจารย์ 3 ไม่ได้บอกว่าเป็นการจัดอบรมแล้วเนี้ย เป็นการอบรมเพื่ออาจารย์ 3 ไม่ได้เน้นตรงนี้ แต่เราจะให้หลักการกับเขาก่อน เป็นอาจารย์ 3 เขาควรจะทำเรื่องอะไร ต้องผลิตสื่อเป็นหลายๆ อย่าง ทำแผนการสอนเป็นก่อน ให้

เขามาทำตัวนี้ก่อน เช่น บทเรียนสำเร็จรูป ทำหนังสืออ่านประกอบอะไรอย่างนี้ ถ้าเกิดเขาสามารถ  
อบรมตรงนี้ได้แล้วสามารถไปพัฒนาตัวนี้ แล้วเอาไปสอนเด็กได้ ได้ตัวนี้คือผล ผลอยู่กับเขา แล้วเขา  
สามารถที่จะเอาผลตัวนี้ ไปประกอบในการจัดทำอาจารย์ 3 ในอันดับต่อไป

วิทยาการกลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย 28/02/42

การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการที่ชมรมอาจารย์ 3 จัดขึ้นนั้นจะจัดขึ้นในลักษณะของหลักสูตรการอบรม ซึ่งมี  
คอร์สอบรมที่ชื่อว่า "บันได 7 ขั้นสู่อาจารย์ 3" ซึ่งได้แก่ 7 หลักเกณฑ์และวิธีการวางแผนงานในการพัฒนา  
ศึกษาแผนการสอนให้กระจ่าง ผูกสร้างนวัตกรรม จัดทำแบบเสนอขอ เสริมต่อความชำนาญการ เขียนรายงาน  
ก่อนส่ง โดยแต่ละขั้นมีรายละเอียดดังนี้

**บันไดขั้นที่ 1** 7 หลักเกณฑ์และวิธีการ ผู้เข้ารับการอบรมจะต้องทราบหลักเกณฑ์และวิธีการในการ  
ขอตำแหน่งให้สูงขึ้นทั้งในแบบเดิม และการใช้เพิ่มสะสมงาน เพื่อเป็นการเตรียมงาน

**บันไดขั้นที่ 2** วางแผนงานในการพัฒนา ต้องวางแผนงานในการพัฒนาการเรียนการสอนเสียก่อน  
โดยกำหนดแนวทาง และวิธีการในการพัฒนาว่าจะทำอะไรบ้าง

**บันไดขั้นที่ 3** ศึกษาแผนการสอนให้กระจ่าง โดยศึกษาแนวทางในการเขียนแผนการสอน และฝึก  
การเขียนแผนการสอนโดยการปฏิบัติจริง ให้สามารถนำไปใช้ได้โดยมีประสิทธิภาพ

**บันไดขั้นที่ 4** ผูกสร้างนวัตกรรม โดยการผลิตสื่อการสอนเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน  
เช่น เอกสารประกอบการสอน แบบฝึก บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการสอน หนังสือสำหรับเด็ก วิดีทัศน์เพื่อการศึกษา  
โดยเน้นการปฏิบัติจริงให้สมาชิกสามารถผลิตสื่อการสอนต่างๆ ได้ทุกคน

**บันไดขั้นที่ 5** จัดทำแบบเสนอขอตามรูปแบบที่ ก.ค. กำหนด โดยฝึกการเขียนรายงานการปฏิบัติงาน  
ย้อนหลัง (1,000 คะแนน)

**บันไดขั้นที่ 6** เสริมต่อความชำนาญการ โดยการเสนอแนะแนวทางในการสร้างความชำนาญการ  
(70 คะแนน) ฝึกเขียนรายงานความชำนาญการให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์

**บันไดขั้นที่ 7** เขียนรายงานก่อนส่ง ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการอบรม คือการเขียนรายงานผลการ  
พัฒนาการเรียนการสอน จำนวน 5 บท หลังจากที่ได้ดำเนินการพัฒนาตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้เรียบร้อยแล้ว

#### ระยะเวลาในการอบรม

ในการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการตามหลักสูตรนั้น ในคอร์สหนึ่งๆ จะใช้เวลาประมาณ 10-15 ครั้ง  
โดยในการจัดอบรมในระหว่างระยะบันไดขั้นที่ 1-2 จะใช้เวลาประมาณ 1 วัน ในหนึ่งครั้ง เท่าที่ผู้วิจัยสังเกตพบ เช่น  
ที่จุดอบรม สปอ. หนองหญ้าไซนั้น คุรุมนัทยาซึ่งเป็นประธานชมรมกับวิทยากรท่านหนึ่งคือสามีของคุรุมนัทยา  
จะเดินทางไปให้ความรู้ก่อน จากนั้นในระยะบันไดขั้นที่ 3 คือการเขียนแผนการสอน และในบันไดขั้นต่อไป

คณะวิทยากรท่านอื่นๆ จึงจะเดินทางไปร่วมดำเนินการอบรมด้วย แต่ถ้ามีผู้สนใจหรือสมาชิกต่างจังหวัดสนใจที่จะอบรมโดยการเรียกร้องมาให้ทางชมรมจัดอบรมให้ทางชมรมก็อาจจะรวบรวมนัดขึ้นที่ 1-3 ไว้ด้วยกันโดยอบรมในครั้งเดียวแต่ใช้ระยะเวลา 2 วัน

นัดขึ้นที่ 4 คือการสร้างนวัตกรรมจะใช้เวลาประมาณ 5 ครั้ง ตามประเภทของการจัดทำสื่อ ซึ่งจากการไปร่วมสังเกตในการจัดอบรมทั้ง 3 จุด คือ ที่สปอ. หนองหญ้าไซ สปอ. บางปلام้า ในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี และในต่างจังหวัดคือที่ สปอ. มหาสาร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นั้น ทางชมรมได้จัดอบรมสื่อการเรียนการสอน 5 ประเภท ในแต่ละจุดอบรม ได้แก่

บทเรียนสำเร็จรูป	ใช้เวลา 1 วัน จำนวน 1 ครั้ง
แบบฝึกประกอบการเรียนการสอน	ใช้เวลา 1 วัน จำนวน 1 ครั้ง
เอกสารประกอบการสอน	ใช้เวลา 1 วัน จำนวน 1 ครั้ง
หนังสือส่งเสริมการอ่าน	ใช้เวลา 1 วัน จำนวน 1 ครั้ง
ชุดการสอน	ใช้เวลา 2 วัน จำนวน 1 ครั้ง

รวมแต่ละจุดอบรมเฉพาะนัดขึ้นที่ 4 คือการสร้างนวัตกรรม จะใช้เวลาประมาณ 5 ครั้ง ภายในระยะเวลา 6 วัน

นัดขึ้นที่ 5 คือการจัดทำแบบเสนอขอ มีการฝึกเขียนรายงานผลการปฏิบัติงานย้อนหลัง 1 ครั้ง ใช้ระยะเวลา 1 วัน

นัดขึ้นที่ 6 คือการเสริมต่อความชำนาญการ มีการฝึกเขียนความชำนาญการให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ 1 ครั้ง ใช้ระยะเวลา 1 วัน

นัดขึ้นที่ 7 คือการเขียนรายงานก่อนส่ง ซึ่งเป็นขั้นสุดท้ายของการอบรม เป็นการเขียนรายงานการพัฒนาการเรียนการสอน จำนวน 5 บท ระยะเวลาในการอบรมขึ้นอยู่กับความพร้อมของสมาชิกบางจุดอบรม อาจใช้เวลา 1-2 วันต่อการอบรม 1 ครั้ง ซึ่งเนื้อหาในแต่ละบทประกอบด้วย

- บทที่ 1 ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน
- บทที่ 2 แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน
- บทที่ 3 รูปแบบและการดำเนินการจัดทำนวัตกรรม
- บทที่ 4 การดำเนินการพัฒนาการเรียนการสอนและผลของการพัฒนา
- บทที่ 5 สรุปผลการพัฒนาและข้อเสนอแนะ

ดังนั้นในการอบรมคอร์สหนึ่งๆ ใช้เวลาประมาณ 10-14 ครั้ง จึงจะจบหลักสูตร แต่ในการอบรมนั้น ผู้เข้าอบรมบางคนอาจจะไม่จำเป็นต้องเข้าอบรมกับทางชมรมทุกครั้ง โดยอาจจะเลือกเข้าอบรมเฉพาะช่วงที่ตนเองสนใจ ในส่วนของการอบรมต่างจังหวัดนั้น จะขึ้นอยู่กับสมาชิกว่ามีความต้องการที่จะอบรมอะไรโดยสมาชิกจะระดมมา เพราะต่างจังหวัดโดยทั่วไปจะไม่จัดแบบเป็นคอร์สยกเว้นที่ สปอ.มหาสาร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่จัดแบบเป็นคอร์สเต็มรูปแบบ



"ส่วนใหญ่อาจารย์...(ประธานชมรม) ท่านจะเป็นผู้ให้แนวทางในการอบรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะมีการชี้แจงเรียกว่าบันได 7 ชั้น บันได 7 ชั้นก็คือ เป็นการสร้างนวัตกรรม 7 ขั้นตอนด้วยกันจนถึงการเขียนรายงานการใช้แผน หรือรายงานการใช้สื่อต่างๆ ตลอดจนแบบการขอ และการดำเนินเรื่องแบบการจัดทำคำขอส่งไปยังหน่วยงานต่างๆ จนครบขั้นตอน"

สมาชิกชมรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

7/12/41

"เริ่มจากเขียนแผนก็ 1 ครั้งพอเขียนแผนฉบับก็ไปสื่อ สื่อนี้ก็แล้วแต่สื่อว่าจะตกลงกันเอาอะไรบ้างเอามากหรือน้อย สื่อก็ครั้งละชนิดๆ เอกสารประกอบการสอน บทเรียนสำเร็จรูป แบบฝึก หนังสือประกอบ ก็แล้วแต่คณะว่าจะเอาอะไรบ้าง พอครบสื่อฉบับก็ไปแบบเสนอขอ พอแบบเสนอขอก็จะไปรายงานการพัฒนาการเรียนการสอน เป็นอันจบคอร์ส อย่างที่นี้เข้าเป็นปี ที่นี้เข้าทุกคอร์สไม่ขาดตั้งแต่เริ่ม"

วิทยากรกลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย 9/02/42

"ตามหลักสูตรของเรา เราก็เริ่มด้วยเกณฑ์ก่อนว่าจะทำผลงานนี้ มันจะต้องมีอะไรบ้างจะได้จัดเตรียม แล้วพอเขา (สมาชิกผู้เข้ารับการอบรม) รู้เกณฑ์ก็จะได้พัฒนาสื่อการเรียนการสอนว่าเขาจะพัฒนาไปจุดไหน ถ้าไม่อย่างนั้นเขาจะไม่รู้ว่าตัวเขาควรจะเริ่มจากจุดไหน แล้วเราก็เริ่มให้เขาเขียนแผนการสอน อย่างแผนการสอนมันก็ต้องเป็นตัวหลักนะ ถ้าเขียนแผนการสอนได้เดี่ยวเขาก็จะทำอย่างอื่นได้ ซึ่งใกล้ตัวที่สุด แล้วก็มาถึงทำสื่อประกอบการทำแผนแต่ละอย่าง ก็แล้วแต่สมาชิกว่าพร้อมจะทำสื่อประเภทไหน แต่ถ้าเขาไม่เลือก ฟ้าก็จะเลือกให้ ก็คือเริ่มจากเอกสารประกอบการสอนก่อน เพราะมันคลุมทั้งหมด หัวใจหลักก็จะเริ่มจากเอกสารประกอบการสอน แล้วก็ไล่ลึกเจาะลงไป โดยอาจจะไปที่แบบฝึก ไปที่บทเรียนสำเร็จรูป ไปหนังสืออ่านประกอบ และชุดการสอนเรื่อยๆ อย่างนี้ จนกว่าเขาจะพอใจว่าเขาทำสื่อเป็นแล้ว แล้วค่อยไปแบบเป็นแผนการสอน หรือว่าจะนำไปส่งเป็นผลงานได้"

กรณีศึกษาที่ 2 23/02/42

ในการจัดการอบรมนั้น เพื่อให้สมาชิกผู้เข้ารับการอบรมได้เข้าใจในเนื้อหาตลอดจนสามารถปฏิบัติในสิ่งที่คณะวิทยากรอบรมได้อย่างแท้จริง อีกทั้งเพื่อให้รู้และเข้าใจในการที่จะนำเรื่องทีอบรมไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและสามารถที่จะจัดทำผลงานทางวิชาการได้ ไม่ว่าจะเป็นการเขียนรายงานความชำนาญการ การเขียนแบบเสนอขอ การเขียนรายงานการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน การเขียนแผนการสอน และการจัดทำสื่อประกอบการเรียนการสอน ทางชมรมจึงมีการจัดขั้นตอนในการอบรมดังนี้

การอบรมให้ความรู้เป็นกลุ่มใหญ่ ในระยะแรกของการจัดการอบรมเริ่มตั้งแต่มันไดขั้นที่ 1 จนกระทั่งถึงบันไดขั้นสุดท้ายของการอบรม คือบันไดขั้นที่ 7 นั้น ทางชมรมอันได้แก่คณะวิทยากรโดยการนำของประธานชมรม



หรือครูมนัสนยา จะเริ่มทำการอบรมความรู้ในภาคทฤษฎีให้แก่ผู้เข้าอบรมทั้งหมดก่อน เพื่อให้ทราบถึงหลักการ วิธีการจัดทำ ตลอดจนเกณฑ์ต่างๆ ในเรื่องการจัดอบรมอย่างแท้จริง โดยทั้งนี้ในภาคทฤษฎีนี้ทางชมรมจะมีเอกสารต่างๆ ประกอบการอบรมให้ เพื่อนำไปศึกษาในรายละเอียดเพิ่มเติมเพื่อให้เข้าใจลึกซึ้งยิ่งขึ้น

**การปฏิบัติงานเป็นกลุ่มย่อย** หลังจากที่สมาชิกชมรมได้รับความรู้ในภาคทฤษฎีแล้ว จากนั้นสมาชิกผู้เข้ารับการอบรมจะเข้ากลุ่มตามวิชาที่ตนเองสนใจ โดยมากจะยึดตามกลุ่มวิชาที่ตนเองสอนอยู่ มีผลงานที่ค่อนข้างเด่น และเป็นวิชาที่ตนเองมีความถนัดเป็นพิเศษ ก็จะเลือกกลุ่มวิชานั้น โดยกลุ่มวิชาจะแยกเป็น กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ กลุ่มทักษะภาษาไทย กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์พิเศษ และกลุ่มก่อนประถมศึกษา เมื่อสมาชิกเลือกกลุ่มได้ตามที่ต้องการแล้วแต่ละกลุ่มจะเริ่มปรึกษาและลงมือทำในเรื่องที่กลุ่มสนใจตามหลักความรู้ภาคทฤษฎีที่ได้อบรมมาแล้ว โดยแต่ละกลุ่มจะมีวิทยากรที่เชี่ยวชาญในกลุ่มวิชานั้นคอยให้คำปรึกษาดูแลและคอยแนะนำอย่างใกล้ชิด ในขั้นนี้อาจเป็นการลงมือจัดทำในรูปแบบของโครงร่างแบบคร่าวๆ หรืออย่างละเอียดก็ได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละกลุ่ม แล้วนำไปเสนอบนเวทีเพื่อให้คณะวิทยากร และสมาชิกผู้เข้ารับการอบรมทั้งหมดได้ช่วยกันพิจารณาถึงความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง หลังจากนั้นคณะวิทยากรจะได้เสนอแนะในสิ่งที่จะต้องปรับปรุงให้แต่ละกลุ่มทราบเพื่อนำไปแก้ไขโดยทำเป็นการบ้านส่งในการอบรมในคราวต่อไป

**การทบทวนความรู้ในการจัดทำเป็นรายบุคคล** เมื่อการอบรมแบบเป็นกลุ่มใหญ่หรือภาคทฤษฎีและการอบรมภาคปฏิบัติในกลุ่มย่อยเสร็จสิ้นลงแล้ว สมาชิกจะมีงานที่จะต้องทำในลักษณะของการบ้านมาส่ง โดยอาจจะส่งในรูปแบบของการรวมกันทำเป็นกลุ่มใหญ่หลายคน กลุ่มสองคน หรือทำเป็นรายบุคคล เพื่อเป็นการทบทวนความรู้ที่ได้จากการอบรม มาส่งคณะวิทยากรประจำกลุ่มเพื่อประเมินผลงานที่ได้ปฏิบัติไปว่าถูกต้องหรือไม่ และโดยเฉพาะการอบรมทำสื่อการเรียนการสอนจะมีการจัดประกวดผลงานที่ทำด้วย ทำให้สมาชิกชมรมมีการตื่นตัวในการทำมาก และถ้าเกิดข้อสงสัยไม่แน่ใจในการทำ สมาชิกผู้เข้ารับการอบรมจะตามไปค้นคว้าศึกษารายละเอียดจากผลงานทางวิชาการที่มีผู้ทำไว้ในประเภทนั้นๆ และบางคนจะนำผลงานที่ทำขึ้นนั้นไปปรึกษาวิทยากรประจำกลุ่มวิชา หรือวิทยากรที่มีความรู้ในเรื่องนั้นๆ ให้ช่วยเหลือนำเสนอในการจัดทำว่ามีความถูกต้องหรือไม่ และควรจะปรับปรุงอย่างไร ซึ่งในการทำผลงานมาส่งวิทยากรนี้ ผู้วิจัยสังเกตพบว่า ผลงานแต่ละชิ้นที่ผู้เข้าอบรมจัดทำนั้นล้วนแต่สวยงามมาก และผู้เข้าอบรมคนหนึ่งๆ จะส่งผลงานที่เป็นการทำมากกว่าคนละ 1 ชิ้น ทั้งเป็นกลุ่มและทำเป็นรายบุคคลการอบรมในลักษณะดังกล่าวทำให้สมาชิกผู้เข้ารับการอบรมมีความพอใจเป็นอันมากเนื่องจากได้ปฏิบัติจริง และมีการประเมินผลงาน และตรวจผลงานอย่างละเอียด ทำให้สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปปฏิบัติได้จริง และเป็นรูปธรรม

"สมมุติเราแบ่งกลุ่มให้เขาทำเนี่ย ถ้ามันสำเร็จในวันนั้นเลย เราก็จะ present งานกันวันนั้นเลย ที่เลี้ยง แต่ละกลุ่มก็จะไปประเมินผลงานของสมาชิกแต่ละกลุ่ม ถ้าเราให้งานเขาเป็นการบ้านพอเราจัดอบรม ครั้งต่อไป ก็จะทำให้เอางานเก่ามาส่ง ก็จะมีคณะกรรมการตรวจและจัดลำดับผลงาน"

วิทยากรกลุ่มวิชาทักษะภาษาไทย 8/12/41

"ทางชมรมเรามีการบรรยายชี้แจงให้ความรู้ในการจัดทำผลงานและให้คำปรึกษาแก่เราทั้งเป็นกลุ่มและรายบุคคล"

สมาชิกชมรมจังหวัดสุพรรณบุรี 13/12/41

"ในการอบรมแต่ละครั้งคณะวิทยากรได้เน้นที่จะให้ผู้เข้ารับการอบรมได้มีการฝึกอบรมในแต่ละครั้ง โดยจะมีการให้ส่งเป็นผลงานเพื่อเป็นการดูว่าผลงานที่ผู้เข้าอบรมทำไปนั้นถูกต้องหรือไม่ หรือมีแนวทางในการจัดทำอย่างไร และการตรวจผลงานนั้นคณะวิทยากรได้มีการตรวจประเมินว่า ผลงานที่ทำมาถูกหรือไม่ พอที่จะเป็นแนวทางในการอบรมครั้งต่อไปได้หรือไม่ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นที่พอใจของผู้เข้ารับการอบรมเป็นอันมาก ซึ่งบางคนก็ทำเป็นแล้วแต่ยังไม่มีแนวทางในการที่จะปรับปรุงผลงานของตนเองให้ดีขึ้นกว่าเดิม การประเมินและการตรวจสอบเป็นระยะนั้นถือว่าดี และสมาชิกมีความพอใจเป็นอย่างสูง"

สมาชิกชมรมและผู้ประสานงานจังหวัด

พระนครศรีอยุธยา 7/02/42

"ในขณะที่อบรม คณะวิทยากรหรือผู้ติดตามจะมีการช่วยเหลือสมาชิกหรือผู้เข้ารับการอบรมโดยการช่วยดู ถ้าแบ่งวิชาที่วิทยากรประจำกลุ่มจะช่วยดู อย่างกับภาษาไทยที่ก็จะช่วยดูภาษาไทย จะไปดูและเป็นพี่เลี้ยงให้ สงสัยตรงไหนก็ถาม ถ้าเกิดนำไปทำเป็นการบ้านแล้วเกิดข้อผิดพลาดเราก็จะแนะนำให้"

วิทยากรกลุ่มวิชาทักษะภาษาไทย 9/02/42

"บางทีเนี่ยเขา (สมาชิกผู้เข้าอบรม) อาจจะมีแต่เขายังไม่ได้ลงมือปฏิบัติ เขาเคยไปอบรมที่อื่น มันจะเป็นลักษณะที่ว่ามาบอกว่าทำยังไงแค่นั้น แต่ว่าเขาจะไม่ได้ทำ แต่ว่าเราไม่อย่างนั้น เราจะให้ลงมือทำต้องให้ได้ขึ้นมา เพราะถ้าไม่ขึ้นก็จะไม่ผ่านการอบรม ต้องไขว่คว้าตรงนี้ เขาต้องลงมือทำ ถ้าเกิดว่าใครเขาไม่ถนัด ก็ให้ทำเป็นกลุ่ม จะร่วมกัน 2 คน หรือ 3 คนก็แล้วแต่ ถ้าใครจะไขว่คว้าก็ได้"

กรณีศึกษาที่ 2 23/02/42

"เอางานไปให้เขาตรวจก็หลายครั้ง จากตรงนั้นทำให้เราได้เยอะเหมือนกันคือเขียนแผนเป็น (แผนการสอน) จากที่เราไม่เคยเขียนแผนเลยนะ เราก็สามารถเขียนได้พอเราเขียนไปส่งวิทยากรเขาตรวจให้ เขามองว่าแผนเราใช้ได้ เพื่อนที่เขาไปอบรมหลายครั้งทำไปส่งเขาก็แก้ให้ แก้แล้วแก้อีกจนเพื่อน ๆ พวกนั้นเขารู้ว่าเขาแก้ให้จนชี้แจงจะแก้แล้ว"

สมาชิกชมรมจังหวัดสุพรรณบุรี 15/03/42

## ยุทธวิธีที่ 2 การให้บริการตัวอย่างผลงานทางวิชาการที่ผ่านการอนุมัติเลื่อนตำแหน่ง

ศูนย์ผลงานวิชาชีพครูเป็นที่ทำการของชมรมอาจารย์ 3 เป็นแหล่งรวบรวมผลงานทางวิชาการของผู้ที่ผ่านการทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่ง ของอาจารย์ 2 ระดับ 7 และผลงานของอาจารย์ 3 จาก .ก.ค. แล้ว และยังเป็นสถานที่ที่รวบรวมสื่อที่มีคุณภาพของทางชมรมที่ได้จากการชนะการประกวดของสมาชิกผู้เข้าอบรมตามจุดต่างๆ ที่เคยจัดอบรม ตลอดจนเป็นแหล่งรวบรวมหนังสือที่ใช้ในการประกอบการเรียนการสอนบางชนิดของครูอีกด้วย ศูนย์วิชาชีพจึงเป็นแหล่งบริการความรู้แก่สมาชิกชมรม และข้าราชการครูหรือผู้ที่สนใจที่ต้องการที่จะศึกษาค้นคว้าเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน และการทำผลงานทางวิชาการอันเป็นการพัฒนางานในอาชีพของตนให้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้น หากสมาชิกหรือผู้สนใจได้ศึกษาค้นคว้าผลงานทางวิชาการแล้วเกิดความสนใจต้องการจะถ่ายเอกสารไว้เป็นแนวทางในการทำผลงาน ทางชมรมและผู้ดูแลศูนย์จะบริการรับถ่ายเอกสารตามที่สมาชิกและผู้สนใจต้องการ โดยจะจัดส่งทางไปรษณีย์ ส่งด้วยตนเองให้ตามจุดอบรมต่างๆ หรือหากสมาชิกสะดวกจะมารับเอกสารด้วยตนเองก็ได้ ตามปกติผลงานทางวิชาการดังกล่าวในบางส่วน คณะวิทยากรจะนำไปเผยแพร่ตามจุดต่างๆ เพื่อให้สมาชิกได้ดูเป็นตัวอย่างประกอบการอบรม และใช้เป็นแนวทางในการทำผลงานในภาคปฏิบัติเพื่อส่งคณะวิทยากร หากสมาชิกและผู้เข้ารับการอบรมต้องการจะดู หรือศึกษาผลงานตามประเภทของผลงานที่ตนเองต้องการจะทำก็จะต้องมาศึกษาที่ศูนย์ผลงานวิชาชีพครู ซึ่งจะทำให้ได้รับความรู้ และแนวทางในการทำผลงานเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากได้ศึกษาจากผลงานทางวิชาการประเภทนั้นๆ ได้โดยตรง และหากเกิดข้อสงสัยก็สามารถที่จะซักถามคณะวิทยากรซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ที่ศูนย์ผลงานวิชาชีพครูนั้นได้ ซึ่งคณะวิทยากรเหล่านั้นจะคอยให้คำปรึกษาตลอดเวลาหากสมาชิกต้องการจากการให้บริการของศูนย์ผลงานวิชาชีพครูดังกล่าวทำให้มีสมาชิกผู้สนใจและเห็นคุณค่าของศูนย์ผลงานวิชาชีพครูมาศึกษาค้นคว้าและเยี่ยมชมศูนย์ผลงานวิชาชีพครูดังกล่าวเป็นจำนวนมาก ทั้งสมาชิกและผู้สนใจต่างจังหวัดและในจังหวัดสุพรรณบุรี

"มันเป็นเหมือนโรงเรียน เป็นสถานที่หรือแหล่งที่เราจะมาหาข้อมูลจากตรงนี้ด้วยตนเองได้เลย แหล่งความรู้ทุกอย่างมันอยู่ตรงนี้หมด ทั้งเอกสาร เอกสารที่เขาทำสำเร็จเรียบร้อยแล้ว แล้วยังมีตัวบุคคลที่คอยให้ความรู้ สามารถที่จะบอกเราได้ ทุกสิ่งทุกอย่างอยู่ที่นี้หมด"

สมาชิกชมรม 23/02/42

"แล้วแต่ความสนใจของเขา (สมาชิกหรือผู้สนใจ) เขาต้องการตัวอย่างแบบไหน ถ้าเขามาดูแล้วเขาสามารถที่จะเอาไปประกอบความรู้เพื่อพัฒนางานตรงนั้นต่อไป เอาไปสัมพันธ์กับงานที่เขาทำ เขาไปเป็นตัวอย่าง เราจะบริการว่าให้เขาถ่ายเอกสารไปในส่วนที่เขาต้องการ บางครั้งก็ส่งไปทางไปรษณีย์ บางครั้งก็มารับเองแบบนี้ คือเขาส่งมาเราก็จะถ่าย"

วิทยากรและผู้มีหน้าที่ดูแลศูนย์ผลงานวิชาชีพครู

28/02/42

### ยุทธวิธีที่ 3 การให้ข่าวสารและสร้างความชำนาญการ

เนื่องจากการอบรมนั้นเกิดจากการที่สมาชิกผู้เข้าอบรมรวมตัวกันจำนวนตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป แล้วทำหนังสือถึงชมรมให้มาทำหน้าที่เป็นวิทยากรเผยแพร่ความรู้ให้แก่สมาชิกผู้เข้าอบรมเหล่านั้น ดังนั้นสมาชิกผู้เข้ารับการอบรมจึงมีทั้งผู้ที่เป็นสมาชิกชมรมอาจารย์แล้ว และยังไม่ได้เป็นสมาชิกชมรม เพียงแต่มีความสนใจอยากจะเข้าร่วมอบรมเพื่อนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาการเรียนการสอนของตนเท่านั้น เมื่อเข้าอบรมกับทางชมรมแล้วทางชมรมเชิญชวนให้สมาชิกผู้เข้ารับการอบรมสมัครเป็นสมาชิกชมรม โดยการชี้แจงให้เห็นถึงความสำคัญของการเป็นสมาชิกชมรม และประโยชน์ที่ผู้เป็นสมาชิกชมรมจะได้รับ ซึ่งทางชมรมจะไม่บังคับถ้าหากสมาชิกไม่ต้องการสมัครเป็นสมาชิกชมรม แต่จะไม่ได้รับสิทธิอันพึงได้ ในระยะแรกๆ ของการอบรมสมาชิกผู้เข้าอบรมมักจะยังไม่สมัครเป็นสมาชิกชมรม แต่เมื่ออบรมไปสักระยะ เมื่อเห็นว่าการสมัครเป็นสมาชิกเป็นสิ่งที่ดีมีประโยชน์ต่อตนเอง ในการทำงานที่จำเป็นได้ก้าวไปสู่การทำผลงานทางวิชาการ ก็จะสมัครเป็นสมาชิกของชมรมในที่สุด บริการต่างๆ ที่ได้รับ เช่น ทำให้ทราบข่าวสารของชมรม รู้ถึงความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการจัดทำผลงานทางวิชาการ เนื่องจากทางชมรมจะมีการส่งข่าวสารให้สมาชิกทราบเสมอๆ ในรูปของแผ่นพับ วารสาร และในการประชุมประจำปีทางชมรมจะมีการเชิญวิทยากรจาก ก.ค. ไปให้ความรู้เกี่ยวกับการทำผลงานโดยตรง

"ที่เป็นสมาชิกมาแล้ว 3 ปี ที่เข้ามาเป็นสมาชิกชมรมเพราะทางชมรมเขาให้ความรู้ ได้รับประโยชน์จากการอบรม สามารถนำไปใช้ได้"

สมาชิกชมรม 13/12/41

"ถ้าเราไม่ได้เป็นสมาชิกชมรม เราจะค้นหาตัวเองไม่เจอ คือไม่รู้ว่าจะทำอะไร ถ้าเข้าชมรมแล้วเราจะรู้ เพราะจะมีผู้เชี่ยวชาญคอยแนะนำ ว่าเออ.. ค้นหยาบขึ้นมาตรงนี้ จะค้นหาตัวเองเจอ"

สมาชิกชมรม 13/12/41

"ก็คือว่า ไม่ใช่ทุกคนจะต้องมาเป็นอาจารย์ 3 เท่านั้น จึงจะเข้าชมรมนี้ได้ จริงๆ แล้วผู้ที่สนใจสามารถเข้าชมรมนี้ได้ ถ้าพูดถึงที่เข้าไปตอนแรก พี่ก็เข้าไปในลักษณะผู้ที่สนใจมากกว่า ยังไม่ทำเต็มรูปแบบ เขาก็มีเอกสารบอกไปว่าตอนนี้จัดอบรมเรื่องนี้ จะเชิญคนไหนหลายคนเ็นมา ซึ่งถ้าใครที่สนใจถึงแม้ไม่ได้เป็นสมาชิก ก็สามารถเข้าฟังได้ ถ้าคนที่ เป็นสมาชิก ก็คือถ้าสมัครนะ จะมีค่าลงทะเบียนค่าสมัครเป็นสมาชิกรวม 100 บาท โดยจะมีเอกสารเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการส่งมาเสมอ ส่วนคนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกจะรู้ข่าวเหล่านี้จากผู้ที่เป็นสมาชิกอีกทีหนึ่ง เขาจะไม่ได้รับโดยตรง ที่เป็นสมาชิกเพราะอยากจะได้ การทำงานทางด้านการสร้างผลงานทางวิชาการที่เป็นระบบที่คิดว่า จะส่งเพื่อขอ



กำหนดตำแหน่งอาจารย์ 3 ได้ มันมีระบบยังไง ทำอย่างไร เพราะว่าเรายังไม่เคยทำตรงนี้ ทางชมรมเรามีการให้ความรู้ที่เป็นระบบสมบูรณ์"

สมาชิกชมรม 8/02/42

"ส่วนใหญ่เขาก็ยังไม่เป็นสมาชิกหรอก เขาก็จะไปฟังดูก่อนว่ามันเข้าท่า มันดียังไงตรงไหน แต่พอเข้าไป อบรมไปๆ ก็จะเป็นสมาชิกทุกคนนั่นแหละ ส่วนใหญ่จะยังงั้น คือเขาอาจจะมาดูลาดเลาก่อนนะ พอเห็นแนวทางว่า เออ... เราน่าจะช่วยเขาได้ ก็สมัคร ส่วนใหญ่ก็จะเป็นอย่างนั้น"

กรณีศึกษาที่ 2 23/02/42

"ที่เป็นสมาชิกเพราะอยากรู้ว่าอาจารย์ 3 เขาทำกันยังไง แนวทางเขาเขียนกันยังไง เมื่อก่อนที่พวกผมเขียนไปนี่ มีแต่พวกอาจารย์วิทยาลัยครูแล้วก็ศึกษานิเทศก์เป็นที่เลี้ยงให้ณะ รู้สึกมาอบรมเขาให้ความรู้ทางโน้นกับทางนี้ไม่ตรงกัน แบบทางนี้มันละเอียดกว่าตามขั้นตอน อย่างขั้นตอนวันนี้ (28 ก.พ.2542 การเขียน แบบเสนอขอ) ค่อนข้างละเอียด"

สมาชิกชมรมจังหวัดอ่างทอง 28/02/42

นอกจากผู้สมัครเป็นสมาชิกชมรมจะได้รับทราบข่าวสารต่างๆ ของทางชมรม และ ก.ค. แล้ว สมาชิกชมรมยังจะได้รับการช่วยเหลือและสนับสนุนในเรื่องของการสร้างความชำนาญการในการปฏิบัติหน้าที่ของตนให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งความชำนาญการนี้สามารถที่จะนำไปใช้ประกอบการเสนอขอเพื่อเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 อันเป็นการยืนยันว่าสมาชิกผู้นั้นมีความชำนาญการเพียงพอที่จะเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ได้ โดยทางชมรมมีการช่วยเหลือสมาชิกในการสร้างความชำนาญการดังนี้

3.1 ความชำนาญการด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่สอนในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง ทางชมรมจะมีการช่วยเหลือสมาชิกชมรมโดยการมอบหมายงานให้สมาชิกชมรมได้ทำผลงานส่งเมื่อเสร็จสิ้นการอบรม ในแต่ละครั้ง โดยอาจจะส่งเป็นกลุ่ม เป็นรายบุคคล จำนวนคนละกี่ชิ้นก็ได้ จากนั้นทางชมรมโดยคณบดีวิทยาการจะมีการนำผลงานเหล่านั้นมาตรวจประเมินและจัดอันดับคุณภาพของผลงานโดยพิจารณาจากโครงสร้างของผลงาน 5 ประการ คือ ความถูกต้องของรูปแบบโครงสร้าง ความถูกต้องของเนื้อหา ความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ความสอดคล้องและรับกันระหว่างเนื้อหา กับจุดประสงค์ โดยจะมีแบบประเมินการให้คะแนนอย่างเป็นระบบ และในการตรวจประเมินให้คะแนนนี้จะมีการจัดแบ่งตามประเภทรางวัลโดยแบ่งรางวัลออกเป็น 4 รางวัล คือ รางวัลที่ 1 รางวัลที่ 2 รางวัลที่ 3 และรางวัลชมเชย ซึ่งผู้ส่งผลงานทุกคนจะได้รับรางวัลทุกคน โดยพิจารณาตามคุณภาพของงานที่ทำ คือถ้าผลงานดีที่สุดถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนดจะได้รับรางวัลที่ 1 ถ้ามีดีดน้อยก็จะได้รางวัลที่ 2 ที่ 3 และรางวัลชมเชย ซึ่งเป็นผลงานที่ยังต้องปรับปรุง โดยรางวัลที่ทางชมรมจัดให้เพื่อเป็นการเสริมแรงก็คือวุฒิบัตร ซึ่งสามารถนำไปสร้างเป็นผลงานด้านความชำนาญการได้ โดยทั้งนี้ผลงานที่ได้รับรางวัลที่ 1 ทางชมรมจะนำไปเป็นสื่อต้นแบบเพื่อเผยแพร่ที่ศูนย์ผลงานวิชาชีพครู และทางชมรมจะออกเกียรติบัตรให้อีก 1 ใบ รวมเป็น 2 ใบ ทั้งนี้วุฒิบัตรจากการประกวดผลงานจะออกให้เฉพาะผู้ที่ เป็นสมาชิกของชมรมเท่านั้น

"เวลาประเมินนี้ ก็จะดูตามแบบประเมิน 5 หัวข้อ คือรูปแบบ โครงสร้าง เนื้อหา ความเหมาะสมกับวัย และความสอดคล้อง โดยจะแบ่งรางวัลเป็น รางวัลที่ 1, 2, 3 และรางวัลชมเชย"

วิทยาการวิทาทักษะภาษาไทย 9/02/42

"ก็มีเสริมแรงคือการประกวดกัน เขา (สมาชิกชมรม) จะได้วุฒิบัตรจากตรงนี้ ตอนนี้เขากำลังทำเพิ่ม สะสมงานกันอยู่ ทุกโรงเรียนก็จะทำกัน ทีนี้ครูเขาก็จะไม่มีตัวนี้ไปรองรับการอบรมของเขา อบรมเขาก็ไม่เคยอบ (อบรม) วุฒิบัตรเขาก็ไม่เคยมี แต่เรามีตรงนี้ให้ เขาก็จะได้ตัวนี้ไป เท่ากับเป็นการเสริมแรงว่า เออ... เขามีแล้ว แล้วถ้าใครที่ผลิตสื่อที่มีคุณภาพ เขาก็จะขอมาเป็นสื่อต้นแบบของชมรม แล้วก็จะออกวุฒิบัตรให้ ตัวนี้ก็ถือว่าเป็นตัวการันตี แต่เราก็จะดูว่าสื่อนั้นเป็นสื่อที่มีคุณภาพจริงไหม ต้องผ่านการกลั่นกรองจากคณะกรรมการกับวิทยากรที่ไปด้วยกันก็จะช่วยกันดู ก็อาจจะแบ่งกันเป็นวิชา หรือ ยังไงก็แล้วแต่จะตกลงกัน ถ้าเยอะก็ต้องแบ่งเป็นวิชา แต่ถ้าน้อย ก็ช่วยกันดูแล้วก็ออกวุฒิบัตรให้ที่ 1 ที่ 2 ที่ 3 แล้วก็ชมเชย"

กรณีศึกษาที่ 2 23/02/42

จากการสังเกตพบว่า ผู้เข้ารับการอบรมที่ไม่ได้เป็นสมาชิกชมรมจะได้รับเพียงวุฒิบัตรในฐานะผู้เข้ารับการอบรมในเรื่องนั้นๆ จากหน่วยงานที่จัด เช่น จากสปอ. เพียง 1 ใบ ต่อการอบรม 1 ครั้ง ในขณะที่สมาชิกชมรมจะได้รับวุฒิบัตรอย่างน้อย 2 ใบ ต่อการอบรม 1 ครั้ง และถ้าหากผลงานที่จัดทำได้รับรางวัลที่ 1 ก็จะได้รับเลือกเป็นสื่อต้นแบบของทางชมรม ทางชมรมก็จะมอบวุฒิบัตรให้เป็นพิเศษอีก 1 ใบ นั่นหมายถึงสมาชิกชมรมผู้นั้นจะได้รับวุฒิบัตรจากการอบรมรวมเป็น 3 ใบ ต่อการอบรมเพียง 1 ครั้ง ซึ่งเท่าที่ผู้วิจัยสังเกตส่วนใหญ่จะเป็นการอบรมเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรม ซึ่งเป็นบันไดขั้นที่ 4

วุฒิบัตรจากการร่วมกิจกรรมชมรม ไม่ว่าจะเป็นการอบรม วุฒิบัตรจากการจัดประกวดผลงาน ตลอดจนวุฒิบัตรทางด้านความเป็นวิทยากร ถือว่าเป็นสิ่งหนึ่งที่สมาชิกผู้เข้ารับการอบรมเห็นว่ามีค่าสำคัญต่อการเสริมสร้างความชำนาญการของผู้ทำผลงานทางวิชาการได้เป็นอย่างดี ในอันที่จะทำให้เกิดความหนักแน่นและเชื่อถือได้ว่าผู้ส่งผลงานมีความชำนาญการเพียงพอหรือไม่ วุฒิบัตรจึงเป็นสิ่งที่สมาชิกผู้เข้ารับการอบรมต้องการไม่น้อยไปกว่าความรู้และเทคนิควิธีในการทำผลงานทางวิชาการในแต่ละประเภท

"ครูไม่รวยนะฮะ ครูจน ทำอย่างไรที่จะเซฟที่สุดส่วนใหญ่ผมจะแนะนำให้เขา (ชมรม) เรื่องวุฒิบัตร ซึ่งชมรมก็เห็นด้วยตรงนี้ ก็พยายามช่วยเขาโดยการแจกวุฒิบัตร มันราคาไม่แพงแต่มันก็คุ้มค่า เป็น การันตีแล้วการันตีตัวนี้เป็นการันตีที่เขา (ก.ค.) ยอมรับ"

วิทยากรกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย 31/01/42



"ที่ว่าครูส่วนใหญ่จะมองเห็นว่ามันสำคัญ คือคนที่ทำผลงานทางวิชาการแบบเก่าๆ เพราะมันจะเป็นตัวแสดงว่าเรามีความชำนาญการมากแค่ไหนอะไรอย่างนี้ เขามอบบรมเขาก็มุ่งอยากจะได้ตรงนั้นๆ คือมันเป็นตัวเสริม ถ้าไม่มีตัวนี้เขาคงจะไม่มาอบรมหรอกพี่ว่า"

สมาชิกชมรม 13/02/42

"คิดว่าสำคัญมาก เพราะตัวนี้สามารถใช้เป็นตัวรับรองในเรื่องความชำนาญการของเราได้"

สมาชิกชมรม 14/02/42

แต่ในการตรวจผลงานของคณะวิทยากรนั้น คณะวิทยากรจะมีการตรวจผลงานที่ส่งไปอย่างละเอียด และจะให้ข้อเสนอแนะโดยจะเรียกไปอธิบายเป็นรายบุคคล หรือเขียนข้อเสนอแนะไว้ให้อย่างละเอียดแล้วแนบไว้ในส่วนที่ผิดนั้นๆ เพื่อให้ผู้ทำรู้ถึงข้อผิดพลาดและนำไปแก้ไขต่อไป และหลังจากการประเมินผลงานแล้วคณะวิทยากรจะสรุปผลงานโดยภาพรวมๆ ให้สมาชิกผู้เข้ารับการอบรมให้ทราบอีกครั้งหนึ่งว่าผลงานที่สมาชิกทำมานั้นควรจะปรับปรุงส่วนไหนบ้าง เพื่อเป็นข้อคิดให้สมาชิกนำไปใช้ในการจัดทำเป็นผลงาน เพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอนจนสามารถนำไปเป็นผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งอาจารย์ 3 ได้ในที่สุด

"เวลาตรวจ ก็จะต้องอธิบาย โดยส่วนใหญ่จะเขียนเหมือนคอมเมนต์เสียไว้ในงานเลย เพื่อแจ้งให้เจ้าตัวรู้ด้วย บางทีเราก็ไม่กล้าที่จะเขียนลงไปในงานของเขาเพราะในงานเขาจะทำมาดี พอเกิดเราเขียนตำหนิลงไปในงานเขาเลยงานเขาก็อาจจะเสีย ส่วนใหญ่ก็จะเขียนลงในแผ่นกระดาษอีกแผ่นหนึ่งแทรกไว้แต่ละเล่ม เพื่อให้เจ้าตัวรู้ว่าตรงไหนบกพร่อง"

วิทยากรกลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย 6/02/42

การตรวจและการประเมินผลงานทางวิชาการซึ่งเป็นวัฏจักรที่สมาชิกผู้เข้ารับการอบรมทำขึ้น ถือเป็นการตรวจประเมินเพื่อจัดอันดับคุณภาพของผลงาน ว่าผลงานที่สมาชิกจัดทำนั้นอยู่ในอันดับใด ควรจะได้รับรางวัลใดใน 4 รางวัลที่กำหนดขึ้น พร้อมทั้งมีการเสนอแนะในสิ่งที่ยังคงบกพร่อง และทำการแจกวุฒิบัตรให้แก่ผู้ทำนั้น เนื่องจากผลงานของสมาชิกผู้เข้ารับการอบรมนั้นมีความหลากหลาย และบางคนส่งเป็นจำนวนหลายชิ้นเพื่อมุ่งหวัง วุฒิบัตร ดังนั้นในการตรวจแต่ละครั้งจะต้องใช้เวลา และแม้ว่าคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ตรวจคือคณะวิทยากรจะมีการตรวจอย่างละเอียดรอบครอบที่สุดตามลักษณะโครงสร้างที่กำหนดไว้เป็นอย่างดีแล้วก็ตาม บางครั้งผลการตรวจที่ประกาศออกมาก็มีทั้งผู้ที่ไม่เห็นด้วยและผู้ที่ไม่เห็นด้วย กล่าวคือ สมาชิกที่ได้รับรางวัลตามที่ตนเองปรารถนาก็คิดว่า การตัดสินยุติธรรม ส่วนสมาชิกผู้เข้ารับการอบรมที่ผลงานไม่ได้รับรางวัลที่ตนเองต้องการบางคนก็คิดว่า การตัดสินของคณะกรรมการขาดความยุติธรรม

"พี่ว่าก็ยุติธรรมดีนะ เพราะคณะกรรมการที่ตรวจหลายคน แล้วเอากะแนนมาเฉลี่ยกัน แล้วเขาก็มีเกณฑ์การตรวจที่ชัดเจน"

สมาชิกชมรม 14/12/41

"วิทยากรทุกท่านได้ถ่ายทอดความรู้ต่างๆ ให้ผู้เข้ารับการอบรมดีมาก แต่การตรวจผลงานของวิทยากรแต่ละครั้ง บางครั้งไม่ยุติธรรม ควรปรับปรุง"

จากข้อเสนอแนะในการจัดอบรมของสมาชิกชมรม  
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 28/02/42

จากข้อมูลดังกล่าว ชี้ให้เห็นว่าการเสริมสร้างความชำนาญการของชมรมอาจารย์ 3 ด้วยการแจกคู่มือบัตรให้แก่สมาชิกผู้เข้ารับการอบรมเป็นการช่วยเหลือสมาชิกชมรมในการที่จะใช้ประกอบการทำผลงานทางวิชาการได้ประการหนึ่ง แต่ในขณะเดียวกันบางครั้งสมาชิกผู้เข้ารับการอบรมก็มุ่งหวังที่จะได้คู่มือที่มากจนลืมนำมาซึ่งความถูกต้อง และคุณภาพ ตลอดจนคุณค่าของนวัตกรรมที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างแท้จริง

3.2 ความชำนาญการในด้านการเป็นวิทยากร ชมรมอาจารย์ 3 มีวิธีการที่จะช่วยเหลือสมาชิกที่จะทำผลงานทางวิชาการ ในเรื่องของความชำนาญการด้านการเป็นวิทยากร ซึ่งเป็นเรื่องที่ยากประการหนึ่งของข้าราชการครู เนื่องจากบางคนไม่เคยจะทำหน้าที่ในการเป็นวิทยากรในการเผยแพร่ความรู้ให้แก่เพื่อนครู หรือแม้กระทั่งการเป็นวิทยากรในชุมชน แต่เนื่องจาก ก.ค. ได้กำหนดคะแนนความชำนาญการทางด้านวิทยากรไว้ 10 คะแนน ดังนั้นเพื่อเป็นการช่วยเหลือสมาชิกชมรมให้สามารถสร้างความชำนาญการดังกล่าว ทางชมรมจึงได้ให้โอกาสสมาชิกชมรมผู้ที่ทำผลงานที่ได้รับรางวัลที่ 1 จากการประกวดผลงานในการอบรม และถือเป็นผู้ที่มีคุณภาพ ได้รับเลือกให้เป็นสื่อต้นแบบของทางชมรม หรือสมาชิกชมรมผู้กำลังทำผลงานที่ต้องการเผยแพร่ผลงานได้เดินทางร่วมเป็นคณะวิทยากรเพื่อเผยแพร่สื่อของตนเองยังจุดอบรมอื่นๆ ซึ่งถือเป็นการแลกเปลี่ยนวิทยากรระหว่างจุดอบรมต่างๆ โดยการบรรยายถึงขั้นตอน และวิธีการทำสื่อประเภทนั้น แล้วทางผู้จัดอบรมก็มอบคู่มือบัตรในฐานะวิทยากรให้เป็นการตอบแทนในการเผยแพร่สื่อเหล่านั้นๆ ซึ่งเป็นการสร้างความชำนาญการได้อีกด้านหนึ่ง และเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกชมรมได้พัฒนาตนเอง ในอันที่จะทำผลงานทางวิชาการต่อไป

ดังเช่น จากการสังเกตในการให้การอบรมที่ สบอ.หนองหญ้าไซ เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542 ได้มีสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 สองท่านเดินทางไปเป็นวิทยากรเพื่อเผยแพร่สื่อ เมื่อสมาชิกบรรยายเสร็จแล้วกรรมการศึกษา 2 ซึ่งเป็นประธานชมรมกล่าวกับสมาชิกผู้เข้ารับการอบรมว่า

"คนที่พูดครั้งแรกอาจจะไม่ประสบผลสำเร็จ แต่พอมาอยู่ชมรมนี้แต่ไม่ใช่พี่นะ เพราะว่าพี่มีที่ฝึกตรงอื่นด้วย พี่หมายถึงพวกพี่ๆ ที่ฝึกอยู่ในชมรมนี้เขามีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้ดีขึ้นมาก จากที่พี่เคยได้ฟังครั้งแรกๆ ไม่ต้องเอาใคร เอาพี่รัตนานานามสมมติ) นี้นะ แกพูดไป แกพูดอะไรของแกก็ไม่รู้ แล้วพี่... (ครุมนันยา) ก็เรียกว่ายัยหนีนิงๆ แล้วพี่ก็ชำแกทุกที แล้วพอพี่รัตนานขึ้นไปพูด แกก็จะพูดว่า อู อู อู"

ดูยัยหนีบซิขึ้นไป แต่เดี๋ยวนี้ที่รัดนาไม่เป็นแล้วสังเกตดู แต่จะมีอะไรที่ยังเคอะเขิน แต่ว่าดีขึ้นมาก  
อย่างพื่อนุชิต (นามสมมติ) พุดไม่ได้เลยนะ พอแกขึ้นไปพุดพื่ก็จะมีเกร็งกลัวว่าแกจะลงไม่ได้ เดี่ยวนี้  
ดีขึ้น พุดฉากสุดท้ายดีมากเลย ช่วยสร้างความมั่นใจแล้วก็สร้างเวทีให้ได้รับการฝึกฝน"

วิทยาการหนังสือส่งเสริมการอ่าน 8/02/42

"อาจารย์มาที่นี่เพื่อเป็นบันไดนะคะ เป็นการแลกเปลี่ยนวิทยาการ เราก็จะมีผู้ปฏิบัติให้ว่าเป็นวิทยาการ  
อาจารย์เองก็เช่นกันนะคะ จะไปที่บางปلامบ้างก็ได้ หรือที่อยู่ชยากก็ได้"

กรณีศึกษาที่ 2 21/02/42

"ถ้าเขาไม่เคยเป็นวิทยาการอย่างนี้ เราก็ต้องเชียร์สนับสนุนให้เขาเป็นวิทยาการได้แสดงออก ก็คือให้เขา  
ได้แสดงออกเวลาอบรม เช่นเราอบรมอยู่ 2 จุด อย่างนี้ใช้ใหม่ จุดอบรม 2 จุดนี้เราก็จะมีการ  
แลกเปลี่ยนวิทยาการกัน อย่างเช่นที่นี่ อบรมการทำสื่ออย่างนี้ อบรมทำสื่อเสร็จแล้วก็ให้เขาเองานาคือ  
สื่อชิ้นนั้นนะไปแสดงกับครูอีกกลุ่มหนึ่ง เขาก็จะได้เป็นวิทยาการแล้ว ที่นี้งานชิ้นไหนที่เขาทำเองเขาก็  
จะพุดได้ เขาจะเริ่มจากตรงนี้ แล้วเขาจะมั่นใจ ก็ให้เขาเล่าให้ผู้อื่นฟังว่างานชิ้นนี้เขาทำยังไง มีขั้นตอน  
ในการทำอะไร งานที่เขาทำเองเขาต้องรู้ ต้องเริ่มจากตรงนี้"

กรณีศึกษาที่ 2 23/02/42

#### ยุทธวิธีที่ 4 การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล : สถานฝึกสอนอาจารย์ 3

จากวัตถุประสงค์ของชมรมที่ว่า ชมรมตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ข่าวสาร  
และให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือ เพื่อพัฒนาคุณภาพทางด้านวิชาการเป็นศูนย์กลางในการช่วยเหลือและพัฒนา  
ประสิทธิภาพข้าราชการครูให้มีตำแหน่งสูงขึ้น ทางชมรมจึงได้มีการเผยแพร่ความรู้ ตลอดจนให้คำปรึกษาต่างๆ  
แก่สมาชิกผู้ที่ต้องการทำผลงานและพัฒนาผลงานตนเองให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ ด้วยวิธีการอบรมให้ความรู้  
ในการทำผลงานทางวิชาการประเภทต่างๆ เริ่มด้วยบันไดขั้นที่ 1 จนถึงบันไดขั้นที่ 7 นั้นหมายถึงสมาชิกผู้เข้า  
อบรมสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปดำเนินการพัฒนาการเรียนการสอนของตน และนำผลที่ได้จาก  
การพัฒนาการเรียนการสอนนั้นไป ทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นได้

ด้วยวัตถุประสงค์ดังกล่าว ทางชมรมโดยสมาชิกชมรมผู้ที่ได้ตำแหน่งอาจารย์ 3 แล้ว อันประกอบด้วย  
ประธานชมรม คณะวิทยากรของชมรม ได้มีวิธีดำเนินการช่วยเหลือข้าราชการครูผู้เป็นสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 และ  
ผู้ที่สนใจในการทำผลงานทางวิชาการโดยการให้ความช่วยเหลือในลักษณะเป็นรายบุคคล โดยสมาชิกชมรม หรือผู้ที่  
สนใจจะทำผลงานจะเดินทางไปขอคำแนะนำจากคณะวิทยากรหรือผู้ที่ได้ตำแหน่งอาจารย์ 3 แล้วให้เป็นพี่เลี้ยงในการ  
จัดผลงานโดยการติดตามไปปรึกษาทั้งที่บ้านและที่โรงเรียนแบบตัวต่อตัว ทั้งนี้ในการเลือกผู้ที่จะมาเป็นพี่เลี้ยงนั้น  
อาจเลือกจากคนที่เคย ให้คำปรึกษามาก่อนในการอบรมครั้งที่แล้วๆ มา หรือเลือกตามความสะดวกในการเดินทาง

เลือกเพราะมีความคุ้นเคยกันมาก่อน หรือเลือกเพราะเป็นผู้เชี่ยวชาญที่อยู่ในสาขาที่ตนกำลังทำผลงานอยู่ ทั้งนี้ผู้ที่มาขอคำปรึกษามีทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด

"อย่างที่เป็นเพื่อนกับอาจารย์สมโภชน์ (นามสมมุติ) ตอนนั้นช่วงที่พี่ทำผลงาน อาจารย์ 2 ระดับ 7 นะ พี่ก็ไปหาเขาให้ช่วยดูให้ จนผลงานเสร็จเรียบร้อย"

สมาชิกชมรม 28/11/41

"การที่ผู้เข้าอบรมจะไปหาวิทยากรไหนมันจะมีหลากหลาย เช่น บางคนใกล้ใครก็จะไปตรงนั้นบางคนสนิทชิดเชื้อใครก็จะไปตรงนั้น และในเวลาเดียวกัน บางท่านที่เข้าไปส่วนใหญ่ก็จะไปตามสาขาวิชาที่ตัวเองทำเป็นส่วนใหญ่ แม้กระทั่งต่างจังหวัดเขาก็มีมาก"

วิทยากรกลุ่มวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัย

31/01/42

ในฐานะผู้ให้คำปรึกษาหรือพี่เลี้ยง คณะวิทยากรชมรม รวมทั้งผู้ที่ได้อาจารย์ 3 แล้วก็จะทำหน้าที่ในการให้บริการ และให้ความช่วยเหลือสมาชิกอย่างเต็มที่ แบบพี่ช่วยน้อง หากว่าวิทยากรท่านใดเห็นว่าผู้ที่มาขอรับคำปรึกษาทำผลงานทางวิชาการในสาขาหรือวิชาที่ตนเองไม่มีความชำนาญการ หรือไม่ถนัดก็จะแนะนำวิทยากรท่านอื่นๆ ที่มี ความชำนาญการ ในด้านนั้นๆ โดยตรงให้ต่อไป

"เราช่วยกันแบบพี่ช่วยน้อง ครูไม่กินเลือดครู ครูไม่กินเนื้อครูด้วยกัน เราคิดว่าสิ่งใดที่เราจะสามารถจัดให้กับเพื่อนครูของเราได้ ก็จะทำ อย่างถ้าต่างจังหวัดมานี้ผมไม่เคยทิ้งเลย ผมมีที่พักให้ แต่ถ้าไม่ใช่สาขาผมนี้ผมจะแนะนำต่อไป เพราะในเรื่องของรายละเอียดต้องถามคนนั้นนะ แล้วผมจะตามทุก ครั้ง ทุกครั้งนะครับ ผมถือว่าการมาของเขาต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร แล้วก็ลงทุนสูง เขามาฟังไป ญ่ข้างหน้าผมว่าผมต้องให้เขาเต็มที่"

วิทยากรกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย 31/01/42

"ใครที่เคยอบรมกับเราหรือไม่เคยอบรมกับเราก็แล้วแต่ ถ้าครัทธาาก็จะดูแลส่วนตัวตลอด คือมาปรึกษาหารือตลอดทั้งที่บ้านและที่โรงเรียนก็จะดูให้แล้วอ่านให้อย่างจริงจัง แต่ที่บ้านจะคุยกันได้เยอะที่โรงเรียนบางทีก็ติดชั่วโมงสอน ถ้าในกรณีที่เขาไม่ตรงสาขาวิชา หรือวิชาที่เราไม่ถนัด เราก็จะแนะนำต่อให้กับคนที่เขาถนัด ก็ช่วยให้ผ่านก็หลายคนนะที่โรงเรียนก็มี พละ ภาษาไทยก็ผ่าน อย่างพละก็ช่วยอ่านให้เขาตลอด บางทีไปนั่งที่บ้านตี 1 ตี 2 เกือบเป็นเดือนๆ"

วิทยากรกลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย 6/02/42

"คนที่เขาไปอบรมแล้วเขามาที่บ้าน มีเยอะเลย อย่างน้องลาวัลย์เขาเพิ่งส่งไปเมื่อไม่กี่เดือนมานี้ เขาจะไปหาพี่ตลอด ช่วยในส่วนของการขอ ช่วยเขาตัดแปะ เพราะเขาต้องแก้อีกตลอด งานก็จะส่งตัวเองก็จะตลอด ก็เลยช่วยเต็มที่กันไปเลย ส่งไปแล้ว ช่วยอยู่หลายเดือน"

วิทยากรกลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย 9/02/42

"บางที่อ่านจนตาแฉะ ช่วงที่ทำ (ผลงาน) กันเยอะๆนะ เพราะบางคนเขาส่งเล่มหนาๆ อย่างนี้ เขามาส่งก็ต้องเร่งอ่านให้เขา"

กรณีศึกษาที่ 1 18/02/42

การช่วยเหลือสมาชิกโดยวิธีการให้ความช่วยเหลือแบบการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลนั้น เนื่องจากสมาชิกผู้มาขอคำปรึกษามีความพร้อมที่แตกต่างกัน รูปแบบวิธีการในการให้คำปรึกษาจึงแตกต่างกันตามลักษณะความพร้อมในแต่ละคน จากการสังเกตและการสัมภาษณ์ของผู้วิจัยพบสรุปได้ว่าผู้มาขอคำปรึกษาส่วนมากจะประกอบด้วยบุคคล 4 กลุ่ม คือ กลุ่มสมาชิกผู้มาขอคำปรึกษาที่ยังไม่ทราบทิศทางในการทำผลงานทางวิชาการแต่มีความสนใจที่จะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 กลุ่มสมาชิกผู้ที่กำลังเข้ารับการอบรมกับทางชมรมแล้วพบปัญหาในขณะการทำงานนวัตกรรมหรือผลงานเพื่อส่งประกวดกับทางชมรม กลุ่มบุคคลที่ผ่านการอบรมแล้ว และกำลังทำผลงานทางวิชาการเพื่อเตรียมส่ง ก.ค. และกลุ่มสุดท้ายคือกลุ่มสมาชิกผู้ที่ส่งผลงานทางวิชาการให้ ก.ค. พิจารณาแล้วแต่ยังไม่ผ่านการอนุมัติให้เลื่อนตำแหน่ง โดยวิธีการให้ความช่วยเหลือมีดังนี้คือ

1. การให้คำปรึกษากรณีกลุ่มสมาชิกผู้มาขอคำปรึกษาที่ยังไม่ทราบทิศทางในการทำผลงานทางวิชาการ แต่มีความสนใจที่จะทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ทางชมรม คือ คณะวิทยากร จะให้คำปรึกษาโดยพิจารณาจากความสนใจ และผลงานที่ปรากฏ กล่าวคือ ถ้าหากว่าสมาชิกที่มาขอคำปรึกษามีความสนใจที่จะทำผลงานทางวิชาการประเภทใด และมีผลงานดีเด่นที่เรียกว่าความชำนาญการในการสอนวิชาใด ก็จะแนะนำให้ทำผลงานทางวิชาการที่สมาชิกสนใจในวิชาที่มีความชำนาญการนั้นก่อนเป็นอันดับแรก จากนั้นก็จะแนะนำให้เข้ารับการอบรมกับทางชมรมเพื่อสร้างนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน และเก็บผลงานตลอดจนความชำนาญการ อันได้แก่ วุฒิบัตรจากการอบรม จากการผลิตสื่อหรือนวัตกรรม และจากการเป็นวิทยากร จนกระทั่งคิดว่ามีความพร้อมหรือความชำนาญการเพียงพอแล้ว จึงดำเนินการให้ความช่วยเหลือในการจัดทำผลงานทางวิชาการต่อไป

"เริ่มแรกก็จะถามเขาก่อนว่าเขาสอนอะไร วิชาอะไร มีผลงานเด็กเน้นหนักไปทางวิชาอะไร เขาสอนวิชาไหนก็จะสนับสนุนให้ทำวิชานั้น"

วิทยากรกลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย 21/02/42

"ที่เคยมาอบรมกับแก แล้วพี่ก็มาขอคำปรึกษา แกก็แนะนำว่ามีการจัดอบรมที่นี้พี่ก็เลยมา"

สมาชิกชมรมจังหวัดอุทัยธานี 21/02/42



"ในการนี้ที่เขามาขอคำปรึกษาที่ยังไม่ทราบจะทำอะไรก็ต้องให้เขาส่งสื่อก่อน แล้วก็สร้างความชำนาญ การไปพร้อมๆ กันเพราะว่างานนั้นจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือผลงานทางวิชาการ แล้วก็ความชำนาญการ ถ้าเขายังไม่มีเลยเริ่มที่ศูนย์เนี่ย ก็จะทำให้เขาไปพัฒนาเด็ก ให้มีผลงานที่ปรากฏออกมาก่อน แล้วตัวเขาค่อยพัฒนาตัวเอง อย่างเช่น ผลิตภัณฑ์ก็ต้องลองผลิตดู แล้วก็เอาไปเผยแพร่แก่เพื่อนครู ไม่เคยเป็นวิทยากร เราก็ต้องเชียร์สนับสนุนเขาให้เขาได้เป็นวิทยากร ได้แสดงออก"

กรณีศึกษาที่ 2 23/02/42

2. การให้คำปรึกษาในการฝึกกลุ่มสมาชิกผู้ที่กำลังเข้ารับการอบรมกับทางชมรมแล้วพบปัญหาในขณะการทำนวัตกรรมหรือ กลุ่มสมาชิกซึ่งอยู่ในขั้นกำลังอบรมกับทางชมรม เพื่อสร้างนวัตกรรมและความชำนาญการ บุคคลกลุ่มนี้ เมื่อทางชมรมอบรมให้ความรู้ภาคทฤษฎีแล้ว มีการให้ทดลองลงมือทำเป็นกลุ่มแล้ว ทางชมรมจะมีการให้งานมาทำที่บ้าน เพื่อนำไปส่งในการอบรมคราวต่อไป ซึ่งผลงานนี้โดยเฉพาะผลงานประเภทนวัตกรรมจะมีการจัดประกวดและแจกรางวัลบัตรให้แก่สมาชิกชมรมด้วย ซึ่งสมาชิกที่ได้รับรางวัลที่ 1 จะได้รับเลือกให้เป็นสื่อต้นแบบหรือสื่อที่มีคุณภาพของทางชมรมด้วย นั้นหมายถึง ผู้ที่ได้รับรางวัลที่ 1 จะได้รับรางวัลบัตรถึง 2 ใบ คือรางวัลบัตรสื่อที่ได้รับรางวัลที่ 1 และรางวัลบัตรที่เป็นสื่อต้นแบบหรือสื่อที่มีคุณภาพของชมรม ดังนั้นผลจากการประกวดสื่อดังกล่าวทำให้สมาชิกเกิดความกระตือรือร้นที่จะให้ผลงานที่ตนทำดีที่สุด เพื่อให้ได้รับรางวัลดังกล่าว เมื่อสร้างสื่อเสร็จแล้ว ก็ต้องนำไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญหรือวิทยากรเพื่อให้ช่วยตรวจ และแก้ไข เพื่อจะได้ทำการปรับปรุง ในด้านโครงสร้างเนื้อหาได้อย่างถูกต้องตามลักษณะโครงสร้างที่คณะกรรมการกำหนด และถือเป็นพื้นฐานในการสร้างมาตรฐานนวัตกรรมที่สามารถที่จะทำเพื่อส่งเป็นผลงานเพื่อขออนุมัติจาก ก.ค. ต่อไป

"เมื่อวันก่อนพี่ไปหาอาจารย์สมโภชน์ (นามสมมติ) เองงานไปให้แกดู แกบอกว่าน่าสนใจดี ไม่ค่อยเห็นใครเคยทำแบบนี้เลย พอดีมันเป็นเรื่องเกี่ยวกับทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เป็นเรื่องทักษะการสังเกต ก็ยังไม่ค่อยมีใครทำนะนะ ก็เลยเอาไปให้แกดูให้ พี่มีรถพี่ก็ขับไปเรื่อยเมื่อยแต่พี่ขับยังไม่เก่งเท่าไร แต่พูดถึงเรามีรถของเราวันนี้สะดวกนะ"

สมาชิกชมรม 28/11/41

"มีมาตลอดเลยช่วงที่เราเว้นให้ทำเขาจะมาตลอด นั่นคือความภูมิใจของเรา ถือว่านั่นคือความสนใจของเขาจริง ส่วนมากก็จะมีปัญหาเรื่องการแต่งคำประพันธ์ มีบ้างที่จะไม่ถูกต้องตามฉันทลักษณ์หรือแต่งไปแล้วติดขัด แต่งต่อไม่ได้เขาจะวิ่งมาหา อีกอันหนึ่งภาพประกอบทุกคนจะกลัว บางคนก็สามารถจะวาดได้ ใช้เทคนิคอย่างที่เราสอนไป บางคนไม่ได้จริงๆ วิ่งมาหาบอกว่าหากคนช่วยวาดให้พี่ที่ซึ่งมันไม่ใช่ส่วนสำคัญซึ่งเราสามารถให้ใครวาดให้ก็ได้ หนังสือเขาไม่ได้บังคับอยู่แล้ว พี่ช่วยเขาตรงนี้"

คือเราหาคนหาอะไรมาวาดให้เสร็จเรียบร้อย อีกอันหนึ่งคือความสมบูรณ์ของรูปเล่ม เมื่อวาดเสร็จแล้ว  
แก้เสร็จแล้ว จะเอามาให้ดู ที่รูปเล่มสมบูรณ์หรือยัง ชาติอะไร ตรงไหน "

วิทยาการหนังสือส่งเสริมการอ่าน 8/02/42

3. การให้คำปรึกษารายบุคคลกรณีกลุ่มบุคคลที่ผ่านการอบรมแล้ว ' และกำลังทำผลงานทางวิชาการเพื่อ  
เตรียมส่ง ก.ค. โดยมากสมาชิกผู้มาขอคำปรึกษาในกลุ่มนี้จะเป็นผู้ที่มีผลงานมาให้ตรวจเป็นเล่มแล้ว ซึ่งจะมาขอคำ  
ปรึกษาในลักษณะของการเอางานมาให้ตรวจ และมาขอคำแนะนำว่าผลงานที่ทำนั้นมีความสมบูรณ์หรือบกพร่อง  
ต้องแก้ไขอย่างไร ในการตรวจผลงานของสมาชิกผู้มาขอคำปรึกษาเป็นรายบุคคลในกลุ่มดังกล่าวนี้ คณะวิทยากรผู้  
เป็นพี่เลี้ยงจะตรวจอย่างละเอียดมากเพียงใดขึ้นอยู่กับลักษณะการตรวจงานของวิทยากรผู้เป็นพี่เลี้ยง และขึ้นอยู่กับ  
ผู้มาขอคำปรึกษาว่าต้องการให้ตรวจอย่างละเอียดหรือไม่ และเนื่องจากสมาชิกที่มาขอคำปรึกษามีเป็นจำนวนมาก  
ทั้งสมาชิกในจังหวัดและต่างจังหวัด บางครั้งผู้มาขอคำปรึกษาอาจจะต้องมาค้างคืน หรือทำงานไว้ให้วิทยากรหรือ  
พี่เลี้ยงช่วยตรวจให้แล้วมารับในภายหลังได้ ขึ้นอยู่กับความสะดวก และความพอใจของทั้งสองฝ่าย

"เราต้องถามเขาก่อนว่าจะให้เราตรวจขนาดไหน คือแบบว่าจะให้เราตี (วิจารณ์) เต็มที่หรือเปล่าถ้าเต็มที่  
ก็เต็มที่ ถ้าพอสมควรก็พอสมควร เรากลัวทำหนีไปแล้วกลัวหมดกำลังใจ แต่ยังไงก็จะแนะนำทุกคนที่  
มาว่าให้ยึดตัวเองเป็นหลัก เพราะว่าสิ่งที่เราแนะนำไป มันน่าจะเป็น ซึ่งก็ไม่ว่าถ้าทำตามที่เรา  
แนะนำแล้วจะผ่านไหม อันนี้ก็ต้องให้เขายึดตัวเองเป็นหลักว่าควรจะทำตามเราไหม ไม่ได้ให้เชื่อหมด  
ร้อยเปอร์เซ็นต์"

วิทยากรกลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย 6/02/42

"ต่างจังหวัดนี้ ต้องให้เขาเอางานทิ้งไว้ เพราะว่าการทำงานนี้ต้องดูรายละเอียดที่เขาทำมาว่า  
โครงสร้างมันครบไหม และมันมีตรงไหนที่เราพอจะเพิ่มให้เขาได้บ้าง เพื่อให้งานเขาแน่น"

วิทยากรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

28/02/42

ในการทำผลงานทางวิชาการนั้น สมาชิกที่มาขอคำปรึกษาคนหนึ่งๆ อาจจะต้องมาพบวิทยากรผู้เป็น  
พี่เลี้ยงให้คำปรึกษา เพื่อตรวจและแก้ไขงานให้เป็นเวลาหลายครั้ง ซึ่งจำเป็นจะต้องอาศัยความอดทนสูง โดยเฉพาะ  
ผู้เดินทางมาจากต่างจังหวัดอันเนื่องจากระยะทางเป็นอุปสรรคสำคัญ

"คนหนึ่งๆ หลายครั้ง บางคนน่าจะถึง 50 ครั้ง ก็แล้วแต่ใกล้ไกล ถ้าใกล้หน่อย วันหนึ่ง 2-3 ครั้ง บางคนอายุมากจะรับอะไรไม่ได้เยอะ ก็จะมาเรื่อยๆ ที่นั่งเหมือนให้เรมอบงานให้เขาทำให้เราดู เราก็จะปรับปรุง แก้ไขให้ เขาก็จะเอาไปแก้ไขทีละส่วน"

วิทยากรกลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย 6/02/42

"อาจารย์ธีระศักดิ์ (นามสมมติ) แก่เป็นผู้บริหารโอนมาเป็นครู แก่ทำสื่อเป็นชุดการสอนล้งเบ้อเร่อเลย แก่จะมัดใส่ท้ายรถมาให้ดู ดูแล้วมันก็ยังไม่ดีเท่าไรนะมันต้องปรับ แต่ก็ต้องพูดให้กำลังใจเต็มที่ บอกอาจารย์ดีแล้วละ อู้ซู่..ดีมากๆ ถ้าอาจารย์เพิ่มตรงนี้ได้อีกหน่อยก็จะดี แก่ก็ครบๆ ผมมาถูกทางแล้ว อะไรนี่แหละ แล้วแกื่ก็บอกว่าแกื่ขับรถมาหาที่เนี่ยยางสึกเป็นเส้นๆ แล้วยังไม่เสร็จสักที แก่อายุมากแล้ว แล้วแกื่ก็เข้าใจอะไรได้ซ้า ตรวจเนี่ยทุกตัวอักษรเลย ยิ่งหาค่าสัมประสิทธิ์นี้ต้องดูให้เกดตลอด"

กรณีศึกษาที่ 2 23/02/42

"คนหนึ่งที่จะส่งผลงาน ต้องมาพบประมาณอย่างต่ำๆ ก็ 7 ครั้งต่อคน บางคนก็มา 10-20 ครั้งก็มี พวกที่กลัวผิดคิดว่าทำไปแล้วคิดว่าไม่ถูกทางอย่างนี้ เขาก็จะมาบ่อยๆ แล้วบอกเขาไป แล้วเขาก็จะเอามาให้ดูเป็นระยะๆ จนกว่าจะสำเร็จเป็นเรื่องๆ บางคนไกลๆ อย่างต่ำก็ประมาณ 7 ครั้ง 7 ครั้งนี้ถือว่าน้อยที่สุด เพราะว่าเขาไกล ต่างจังหวัดจะมาอบรมไม่ค่อยบ่อย"

วิทยากรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

28/02/42

"พี่เคยไปปรึกษากับทางชมรม 7-8 ครั้ง เดียวนี้ไม่ค่อยได้ไป แต่ก่อนยังไม่ได้อาจารย์ 3 นี้ ตะเกียกตะกายไป เหมารถเหมาอะไรไป เคยนำครูโรงเรียนอื่นไปด้วย เขาต้อนรับดีมากเลย คิดว่าเขาเป็นแรงสนับสนุน ช่วยให้เราทำงานได้สำเร็จ"

สมาชิกชมรมจังหวัดสระบุรี 19/03/42

4. การให้คำปรึกษารายบุคคลกรณีกลุ่มสมาชิกผู้ที่ส่งผลงานทางวิชาการให้ ก.ค. พิจารณาแล้วแต่ยังไม่ผ่านการอนุมัติให้เลื่อนตำแหน่ง

แม้ว่าผลงานของสมาชิกหรือผู้ที่สนใจที่จะทำผลงานทางวิชาการจะได้รับการตรวจกลั่นกรองจากเหล่าคณะวิทยากรหรืออาจารย์ 3 ผู้เป็นที่เล็งอย่างดีแล้วก็ตาม แต่ผลงานนั้นก็มีทั้งผ่านการพิจารณาได้เลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 และไม่ผ่านการพิจารณาจาก ก.ค. โดยให้นำผลงานนั้นมาปรับปรุงแก้ไขใหม่ ซึ่งนั่นหมายถึงบุคคลทั้งสองฝ่ายคือทั้งสมาชิกผู้ทำผลงาน และวิทยากรผู้เป็นที่เล็ง จะต้องร่วมกันฝ่าฟันอุปสรรคเพื่อสร้างฝันร่วมกันใหม่อีกครั้ง

"ต่างจังหวัดมีเยอะเหมือนกันที่มาปรึกษาเราแล้วได้ อย่างสระบุรีมา ก็ได้อาจารย์ 3 ประจวบมาก็ได้อ่างทอง หรือหลายๆ จังหวัดก็ได้ซ้า บางคนเขาก็โทรศัพท์มาได้แล้วนะอาจารย์ 3 ที่มาปรึกษา

ต่างจังหวัดอย่างสมุทรสาคร คุณศิริพันธ์ (นามสมมติ) เพื่อนของคุณศิริพันธ์ที่เข้ามาปรึกษา คุณวิชุดา (นามสมมติ) นี้เข้ามาปรึกษา คุณวิชุดานี้ได้แล้ว เพื่อนคุณศิริพันธ์ก็ได้แล้ว แต่คุณศิริพันธ์นี้ยังไม่ได้

วิทยากรกลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย 28/02/42

"ที่ทำอยู่กับพีมี 2 ราย ที่เจอ (ยังไม่ผ่าน) มีคณิตศาสตร์กับวิชาสปช. เป็นครูที่โรงเรียน เขา(ก.ค.) ดึงแผนการสอนกับตัวรายงาน มี 2 รายที่พลาด นอกนั้นก็ผ่านหมด ที่พบกับอาจารย์มะลิวรรณ (นามสมมติ) ช่วยกันอุ้มชูผ่านแล้วก็มีประมาณ 17 ราย เป็นผู้บริหาร 6 ราย ครูผู้สอน 11 ราย"

วิทยากรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

28/02/42

สำหรับสมาชิกผู้มาขอคำปรึกษาที่ยังไปไม่ถึงฝัน นั่นคือผลงานยังไม่ผ่านการพิจารณาให้สามารถเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ได้ ทางชมรมคือคณะวิทยากร ตลอดจนอาจารย์ 3 ที่เป็นพี่เลี้ยงจะทำหน้าที่ช่วยเหลืออย่างเต็มที่ในการที่จะช่วยแก้ไขปรับปรุงผลงานเพื่อให้ผลงานนั้นถูกต้องตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ต้องการ เพื่อจะได้เลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 สมดังความฝันของสมาชิกผู้มาขอคำแนะนำปรึกษา วิธีการช่วยเหลือนั้น มีทั้งการปลอบขวัญให้กำลังใจ และการนำข้อเสนอแนะของ ก.ค. นั้นมาร่วมกันตีความแล้วทำการปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่ยังบกพร่องตามข้อเสนอแนะนั้น ซึ่งบางครั้งอาจจะมีการปรับปรุงเพียงเล็กน้อยในส่วนของแผนการสอน นวัตกรรมที่สร้างขึ้น เพิ่มความชำนาญการให้มากขึ้น หรือบางรายอาจต้องปรับปรุงผลงานทางวิชาการที่ส่งไปเกือบทั้งหมดเพราะผลงานไม่ผ่านอนุมัติเลย ทั้งนี้ต้องอาศัยความอดทน ความพยายาม และความร่วมมืออันดีระหว่างบุคคลทั้ง 2 ฝ่ายในอันที่จะฝ่าฟันอุปสรรคอย่างไม่ย่อท้อ เพื่อที่จะสร้างฝันอันสูงสุดนั้นให้เป็นความจริง

"ผมใช้ระบบอย่างนั้นะ ผมจะเอาเข้าชมรม เอาตัวที่ ก.ค. เขาได้เสนอแนะมานี้เอาตีความกันว่าเราควรจะทำอย่างไร แล้วเราก็มารู้จักกัน มาคุยกันว่าเออ... ประชานว่ายังไง อาจารย์สมโภชน์ (นามสมมติ) ว่ายังไงตรงนี้ แล้วก็ให้ปรับปรุงแก้ไขไปตามนั้น เราจะไม่มีภารกิจเลย. และส่วนใหญ่เราก็จะได้รับตรงนี้ที่เขามีปัญหาแล้วเรานำชี้ (แนะนำ) ครั้งแรกไป เขาส่งผลงานไปครั้งแรก เสร็จแล้วผลงานของเขายังไม่ผ่านเขามีปัญหา ปัญหาย่างนี้เราชอบนะ ชอบตรงที่ว่าเออ...ทำไม่มันพลาดตรงไหน เราจะรู้เกร็ดเล็กๆ น้อยๆ ของ ก.ค. ว่ามีอะไรที่เป็นรายละเอียดมากขึ้นบ้าง ซึ่งจริงๆ แล้วเราได้วางโครงสร้างให้ก็จริง เราเอาโครงสร้างเหล่านั้นแหละเอามาใส่ในโครงสร้างในการอบรมในครั้งต่อไป"

วิทยากรกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย 31/01/42

"ที่ทำผลงานวิชาภาษาอังกฤษ เป็นแผนการสอน 21 แผนประกอบสื่อการสอน ที่ส่งไปแล้วแต่ไม่ผ่านก็เลยนำคอมเม้นท์มาให้อาจารย์.....(ประชานชมรม) ช่วยตีความให้แล้วก็มาขอคำแนะนำจากอาจารย์ท่านด้วย"

สมาชิกชมรม 25/12/41

"สงสารเขาเขาเจอกรรมการหิน คือกรรมการคนที่ 1 เขาให้คะแนน 72 คะแนน คนที่ 2 ให้ 71 คะแนน ส่วนคนที่ 3 เขาให้ 76 คะแนน คะแนนเฉลี่ยเลยไม่ถึง 75 เปอร์เซนต์ก็เลยไม่ผ่าน ความจริงเขาติงมา 2 ข้อเอง คือเขาให้บูรณาการเนื้อหา ฟัง พูด อ่าน เขียน เข้าไว้ด้วยกันในแต่ละแผน ซึ่งความจริงเขาก็มีนะแต่ไม่ครบ แล้วอีกข้อหนึ่งเขาติงว่าเนื้อหามากเกินไปจะทำให้เด็กเบื่อหน่าย การเรียนได้ พี่ก็เลยแนะนำว่าปรับเนื้อหาให้เป็นแบบสรุป แล้วให้เขาทำแบบแยกเป็นเล่มๆ แล้วให้เขาทำแบบให้คะแนนด้วย เพราะเขาไม่ได้หาประสิทธิภาพ และคะแนนพัฒนาการเรียนการสอน"

กรณีศึกษาที่ 2 25/12/41

ในกรณีที่สมาชิกชมรมผู้ทำผลงานทางวิชาการบางคนเกิดความท้อแท้ เมื่อทำผลงานไปได้ในระยะหนึ่ง อันเกิดจากปัญหาทางด้านครอบครัว ปัญหาส่วนตัว ปัญหาทางด้านโรงเรียน หรือปัญหาความท้อแท้จากผลงานทางวิชาการที่ส่งไปไม่ผ่านการพิจารณาให้เลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ทำให้หยุดทำผลงานกลางคัน ทางชมรม คณะวิทยากร และอาจารย์ 3 ผู้เป็นที่เลื่อมใสจะพยายามติดตามและหาแนวทางในการที่จะช่วยเหลือ เพื่อให้เขาเหล่านั้นมีกำลังใจและหันกลับมาทำผลงานทางวิชาการอีกครั้ง ซึ่งสมาชิกชมรมหลายท่านก็สามารถที่จะกลับมาสร้างฝันอันเคยริบหรี่ให้กลายเป็นจริงขึ้นได้ แต่บางท่านก็เกิดความท้อแท้ไม่สามารถที่จะสร้างฝันนั้นให้เป็นจริงได้ แม้ว่าผลงานที่ทำไปแล้วนั้นใกล้จะประสบความสำเร็จแล้วก็ตาม

"ถ้าคนใดที่เคยผ่านงานตรงนี้มาแล้ว เราว่า เราจะไปติดตามให้ ติดตามคือไปให้กำลังใจเพราะบางคน มีภาระในเรื่องส่วนตัวก็มี บางคนมีภาระในด้านการเงิน บางคนก็มีภาระในเรื่องสถานศึกษาของตัวเอง ตรงนี้ถ้าเราเจอกันเราก็จะหักทายเป็นการกระตุ้น บางทีก็น้องถึงไหนแล้ว เอามาให้พี่ดูบ้างอะไรแบบนี้ บางคนได้ผลนะ ได้ผลมาหลายคน เขาเห็นว่าเรายังไม่ถึงกับเขา ในขณะที่เขาทิ้งเราแล้วพูดง่ายๆ เขาก็กลับมาใหม่หลายคนนะที่สำเร็จตรงนี้ เช่นที่บางปลาม้ามีอยู่คนหนึ่ง ทำมาได้ปีหนึ่ง ทำมาได้ก่อนหนึ่ง แล้ว จังหวะที่ครอบครัวของเขาขาดทรัพย์ ก็ไม่เท่าไร ขาดทรัพย์ยังพอช่วยกันได้ เอาแค่นี้ก่อนก่อนยังไม่ต้องลงทุน เพราะว่าการพิมพ์คอมฯ มันแพงหน้าหนึ่งตั้ง 10 กว่าบาท พอตอนหลังนี้ญาติเขาโดนรถชน เขาก็เลยเบลอเลย ก็ไม่ได้ทำร่วมปี ผมไปเจอเขาก็เลยไปถามเขาว่าเป็นเพราะอะไร สาเหตุมาจากอะไร ก็เลยคุยกัน พอคุยกันก็เลยนำซีดีให้ว่ามันเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วมันกลับคืนมาไม่ได้ อีกแล้ว ถึงจะเสียใจยังไม่มันก็แค่นั้นแหละ แต่ถ้าถามว่าความก้าวหน้าของเราอยู่ตรงไหนเราก็นอนอยู่ตรงนี้ จากคำพูดตรงนี้เขาคิดได้ เขาก็ไปปิดฝุ่น ของเดิม แล้วทำมาอีกประมาณครึ่งปี แล้วตอนนี้ได้แล้ว เขาทำผลงานวิชาการงานพื้นฐานอาชีพ แล้วเขาก็ทำสำเร็จ เมื่อเขาทำสำเร็จแล้วนี่รู้สึกว่าเขา มีความภูมิใจ นี่คือสภาพที่เราติดตาม อีกคนหนึ่งอาจารย์กุลธิดา (นามสมมติ) นามสกุลผมจำไม่ได้ นั้นมีภาระส่วนตัวในเรื่องครอบครัว ก็หายไปเกือบปีเหมือนกัน แต่ว่าจุดนี้เรามีโอกาสที่จะคุยกันเป็น ลักษณะนำซีดี เขาก็ตั้งใจได้แล้วเขาก็มาทำ (ผลงานทางวิชาการ) กับเรา เราก็ช่วยเหลือทุกอย่างน้องๆ



ทำอย่างนั้นะ น้องทำตรงนี้ น้องยังผิดตรงนั้น อะไรอย่างนี้ กลายเป็นว่าจากที่เขามีความรู้สึกว่าครอบ ครวไม่ค่อยจะอบอุ่นหายไป แล้วก็มาทำงานกับเรา เขาก็ช่วยเขา ทุกวันนี้ก็ได้มีคนเหมือนกัน นี่จะ เห็นได้ว่าเราไม่ได้ทิ้งเขา แต่ถ้าเราอยู่ด้วยกัน ใกล้กัน มองลงมาจุดเดียวกัน เรามีโอกาส แต่ถ้าเรา ไม่เจอกันเลยก็จืดจางนะ"

วิทยากรกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย 31/01/42

"มันมี 2 แบบ คือบางคนก็ทำอะไรไปเลยก็มี บางคนก็ทำอะไรก็พยายามปลูกปลูกให้กำลังใจ ณะนะ อย่างที่เดิมบางที่ว่าตักกะ (ผลงานไม่ผ่าน) คือเขาตกแบบไม่ได้อะไรเลยสมัยก่อนนะรุ่นก่อน มันจะมีอาจารย์ 2 ระดับ 7 ถ้าใครไม่ได้อาจารย์ 3 ก็จะได้อาจารย์ 2 ระดับ 7 ถ้าคะแนนใกล้เคียงนะ คือคะแนนเต็มมันร้อยคะแนนถ้าใครได้ 75 คะแนนก็จะเป็นอาจารย์ 3 ใครที่ได้ 70 ขึ้นไปไม่ถึง 75 คือได้ 74 กว่าๆ อะไรนี่ ก็จะได้อาจารย์ 2 ระดับ 7 แต่พี่นุชรี (นามสมมติ) เขาไม่ถึงเลย ไม่ได้ อาจารย์ 2 ระดับ 7 ส่งไปแล้วตกเลย ไม่ผ่าน ไม่ได้เลย แกร้งให้ พี่ก็บอกว่าให้ทำขึ้นไปอีก พี่เขาก็บอกไม่ทำหรอกเชิดแล้ว อาจารย์ 2 ระดับ 7 เขายังไม่ได้เลย ทำไม่ละ เขาน้อยใจนะนะ ว่าคน อื่นทำแผนขึ้นไปนิดเดียวก็ได้อาจารย์ 2 ระดับ 7 แล้วเขาทำตั้งเยอะตั้งแยะทำไมไม่ให้เขา ก็บอกเขา นำใจเย็นๆ วันหลังเอาคอมเม้นท์ของ ก.ค. มาดูกันแล้วทำขึ้นไปใหม่ พี่เขาก็บอกไม่เอา แต่พอสัก 2 อาทิตย์ พี่เขาก็โทรมา มาแล้วบอกว่าพี่จะทำแล้วนะ พี่ก็ถามว่าทำไมละ พี่เขาก็บอกว่าก็ครูที่โรงเรียน นะซิมันหัวเราะเยาะพี่ว่าบอกแล้วใช่ไหมว่าอาจารย์ 3 อย่าไปทำมัน บอกแล้วไม่เชื่อ เสียเงินเสียทอง ยากเย็นจะตายไปไม่มีใครเขาทำกันหรอก คนโน้นก็ว่า คนนี้ก็ว่า แกก็เลยอยากจะทำอีกสักครั้ง แล้วแกก็เอางานนั้นมาให้พี่ดู คือแกทำเรื่องเพลงกับเกม เขาว่าเพลงที่เข้าไปเนี่ยมันลอกมาจากคู่มือ เป็นส่วนใหญ่ว่ากัน พี่ก็เลยแนะนำว่า เอาอย่างนี้พี่ ให้พี่แต่งเพลงขึ้นมาใหม่ เกมก็คิดขึ้นมาใหม่ เอาในคู่มือมาบ้าง แต่ว่าก็เอาของเราใส่ไปด้วยแล้วก็เขียนชื่อเลยว่าอันนี้เราแต่ง แล้วก็ให้แกทำหนังสือ อ่านประกอบสัก 3 เล่ม แกก็ทำไปแล้วก็ส่งเรียบร้อยแล้ว รอบเดียว ม้วนเดียวจบ ถือว่าคนรอบข้างก็มี ส่วนทำให้เขาไม่ห่อได้เหมือนกัน แต่อีกกรณีหนึ่งอย่างกรณีอาจารย์อรุณมานี ก.ค. เขาก็ให้แกไปส่ง ก็คือได้นะพูดง่าย ๆ คือจะได้อยู่แล้วแต่แกไม่ทำ แกบอกแกไม่เอาเมื่อแล้ว ก็ไม่ส่งเลย ใครๆ เขาก็เสีย ดายทั้งนั้น ถ้าส่งไปก็จะได้ เขาให้แก่นิดหน่อยเอง แต่เผอิญมันเป็นเรื่องแผนการสอน ถ้าแกก็คือ ต้องแก้ทุกแผน แกอายุมากแล้ว แกบอกไม่ทำดีกว่า ก็มีหลายแบบ"

กรณีศึกษาที่ 2 23/02/42

อาจกล่าวได้ว่า กิจกรรมการให้ความช่วยเหลือสมาชิกในรูปแบบการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลนั้น เป็นรูปแบบการให้ความช่วยเหลือที่ใช้ได้กับกลุ่มสมาชิก ตั้งแต่ยังไม่ทราบทิศทางในการอบรมไปจนถึงขั้นส่งผลงาน ทางวิชาการ จนเสร็จสิ้นสมบูรณ์ได้รับการอนุมัติให้เลื่อนตำแหน่งอาจารย์ 3 ถือเป็นรูปแบบการช่วยเหลือที่มี ความสำคัญยิ่ง ในกรณีที่สมาชิกเกิดปัญหา หรือไร้ซึ่งแนวทางในการทำผลงานทางวิชาการ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ

ดั่งที่ตั้งเป้าหมายไว้ ฉะนั้นการมีที่ปรึกษาที่เชี่ยวชาญคอยแนะนำ ย่อมทำให้สมาชิกเกิดความมั่นใจ และสามารถที่จะแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากกิจกรรมต่างๆ ที่ชมรมอาจารย์ 3 จัดขึ้นเพื่อเป็นการช่วยเหลือสมาชิกในการทำผลงานทางวิชาการนั้น จะเห็นได้ว่า ทางชมรมได้มีแนวทางอันแยบยลในการที่จะทำให้สมาชิกชมรมและผู้ที่สนใจจะทำผลงานทางวิชาการ เกิดแนวทางในการที่จะพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองไปตามทิศทางที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถที่จะนำผลการพัฒนาการเรียนการสอนนั้นไปทำเป็นผลงานทางวิชาการได้ในที่สุด โดยทางชมรมได้ดำเนินการช่วยเหลือสมาชิกตั้งแต่การให้ความรู้ในเรื่องเกณฑ์การทำผลงานทางวิชาการ การเขียนแผนการสอนที่ถูกต้อง การสร้างสื่อเพื่อประกอบการเรียนการสอน การเขียนแบบเสนอขอ การสร้างความชำนาญการ และการเขียนรายงานการพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือเป็นรายบุคคล

การทำผลงานทางวิชาการนั้น ผู้ทำจะต้องอาศัยความพยายาม อุตทน ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก ตลอดจนปัญหาหรืออุปสรรคต่างๆ รู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น สิ่งเหล่านี้จะทำให้ผลงานทางวิชาการ สำเร็จนำมาซึ่งความภาคภูมิใจทั้งตนเอง และครอบครัว ตลอดจนผู้ใกล้ชิด

### ปัญหาและอุปสรรคในการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย

ผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย เป็นผลงานที่ถือได้ว่าเป็นผลงานที่มีประโยชน์อย่างยิ่งในการที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน อันเนื่องมาจากทำให้ทราบถึงปัญหา และวิธีการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง และสามารถนำผลมาใช้ ในการพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพอันจะเป็นประโยชน์สูงสุดทั้งต่อผู้สอนและต่อผู้เรียน แต่ในการทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 นั้น โดยเฉพาะสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 มีการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยอยู่ในระดับไม่มากนัก อันเนื่องจากปัจจัยหลายประการ ได้แก่ ทางชมรมไม่ค่อยสนับสนุนให้ทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยอย่างเต็มรูปแบบ เนื่องจากไม่มั่นใจว่าผลงานดังกล่าวจะผ่านการอนุมัติจาก ก.ค. เนื่องจากมีผู้ที่เคยทำส่งไปแล้วปรากฏว่าไม่ผ่านการอนุมัติ เพราะผลงานดังกล่าวไม่เป็นที่น่าเชื่อถืออันเนื่องมาจากการใช้สถิติที่สูงเกินกว่าข้าราชการระดับปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรีจะทำได้ ทำให้หลายคนคิดว่าผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยนั้น ผู้จบปริญญาโทมาเท่านั้นจึงจะทำได้และเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป ทางชมรมจะสนับสนุนให้สมาชิกชมรมจัดทำผลงานทางวิชาการประเภทรายงานการพัฒนาการเรียนการสอน แทนอันเนื่องจากมีลักษณะคล้ายผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย แต่ใช้ค่าสถิติที่ต่ำกว่า และง่ายกว่า อีกทั้งขั้นตอนก็ไม่ยุ่งยากมากนัก

“เป็นเพราะว่ามีผู้ทำวิจัยส่งไปแล้วถูกดึงมาว่าความรู้ของครูประถมไม่น่าจะมีความสามารถทำได้ถึงระดับนั้น คือใช้ค่าสถิติที่สูงกว่าค่าเฉลี่ย อะไรวะอย่างนี้ ซึ่งผลงานประเภทวิจัยน่าจะเป็นคนที่จบ

ปริญญาโททำมากกว่า หรือผู้ที่จบมาโดยตรงทางด้านวิจัย ซึ่งพอเขาเรียกไปตามปรากฏว่าแกตอบไม่ได้ ผลงานก็เลยไม่ผ่าน พวกเราก็เลยกลัวๆ กัน แล้วก็เลยไม่ค่อยมีใครทำกัน กลัวจะถูกติง แล้วก็พยายามเลี่ยง”

สมาชิกชมรม 22/02/42

“วิจัยของเราจะไม่เน้นในเรื่องของการวิจัยแท้ๆ เลยนะ ส่วนมากสมาชิกของเราเขาก็ไม่ได้จบปริญญาโทมา จะเป็นวิจัยเล็กๆ อย่างวิจัยในชั้นเรียนอย่างนี้ ซึ่งการวิจัยนี้ถ้าเราไปพูดการวิจัยเลยคงจะยาก แต่จะไปพูดถึงเรื่องการพัฒนาการเรียนการสอนมากกว่า คือถ้าเราไปขึ้นว่าวิจัยตกเลยนะ ขนาดนั้นเราจะต้องเลี่ยงคำว่าวิจัยจริงๆ แล้วผลงานมันก็เข้าข่ายวิจัย แต่เราจะไม่พูดว่าวิจัยตรงๆ ถ้าจบปริญญาโทโอ.เคพูดได้เป็นยั้งั้น แต่จริงๆ แล้วมันก็คือวิจัยเล็กๆ ไม่ใช่วิจัยเต็มรูปแบบ ถ้าพูดถึงความสามารถของครูไปทำวิจัยนี้ ไม่จบปริญญาโทก็ยากนะ แต่ถ้าเราทำกึ่งๆ การวิจัยมันน่าจะดีกว่า คล้ายกับว่านำมาใช้ได้ ถ้าวิจัยแท้ๆ ครูคงจะรับกันไม่ได้”

วิทยากรกลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย 28/02/42

“คนที่ไม่ได้เรียนในระดับปริญญาโท เขา (ชมรม) ไม่ค่อยสนับสนุน เพราะว่าไม่มีความรู้ ทำไปก็ตก เพราะเราไม่รู้เรื่องระเบียบ หรือขั้นตอนในการวิจัย ทำไปก็ไม่ผ่าน แล้วครูส่วนใหญ่ไม่ทำวิจัยหรอก ทางชมรมเองเขาก็บอกว่าไม่ต้องการให้ทำ เขาไม่สนับสนุนให้ทำ เขาจะแนะนำให้ทำผลงานประเภทอื่นดีกว่า แต่งานวิจัยเขาไม่ถนัด”

สมาชิกชมรมจังหวัดสระบุรี 15/03/42

และเนื่องจากทางชมรมมีวิทยากรที่มีความถนัดทางด้านนี้ในจำนวนค่อนข้างจำกัด หากมีการจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องการวิจัยผู้ที่มาให้ความรู้มักจะเป็นวิทยากรที่มาจากที่อื่น เช่น จาก ก.ค. สปจ. หรือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาอบรมให้ความรู้

“เพราะวิทยากรไม่ค่อยมีความถนัดทางด้านนี้ด้วย ถ้ามีวิทยากรมาบรรยายก็ต้องเป็นวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ และมาจาก ก.ค. หรือ สปจ. เราเองก็ไม่ค่อยที่จะมีความสามารถพอเพราะคนที่ เป็นสมาชิก มีทั้งคนที่จบปริญญาตรี และจบปริญญาโทมา เขาอาจจะมานั่งฟังเรา เดียวเกิดบรรยายผิดๆ ไปก็ไม่ดี”

วิทยากรผู้ร่วมก่อตั้งชมรม 22/02/42

“เราไม่ค่อยถนัดเรื่องการวิจัย แล้วสมาชิกส่วนใหญ่ที่จบปริญญาโทมาก็น้อย ที่ได้อาจารย์ 3 จบปริญญาโทมาได้แค่ท่าน สองท่าน น้อยนะ ส่วนใหญ่ปริญญาตรี ก็ไม่ได้ผ่านวิจัยมาเท่าไร นอกจากจะจบปริญญาโทที่ทำวิจัยไปแล้วก็ผ่าน มันยังโงะ เรื่องวิจัยมันเป็นเรื่องที่ไม่ค่อยสนใจต่อนะ อย่างพื้นที่นี้ไม่มีความรู้เลย อบรมก็ยังไม่ค่อยจะรู้เรื่องเลย ฟังบรรยายมันเร็วแนะนำใช้เวลา 3 วัน วิจัย

ในชั้นเรียนเนียบบรม 3 วัน จะให้รู้เรื่องมันเป็นไปไม่ได้ มันต้องหลายๆ ครั้ง ติดต่อกันบ่อยๆ ต้องไปทีละขั้นตอน นีวิทยาการเขาเก่งเขาพูดหลายๆ ตามไม่ทันจับจุดไม่ได้ เนียบตรงเนียบสำคัญก็เลยไม่มีคนทำวิจัย"

วิทยาการกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

28/02/42

สาเหตุที่สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ไม่ทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยเพราะ มีความคิดว่าวิจัยเป็นเรื่องยาก วิธีการทำมีความซับซ้อนยุ่งยาก หาผู้เชี่ยวชาญที่จะปรึกษาในการทำได้ยาก และหัวข้อในการทำวิจัยหายาก เพราะมีผู้ทำไว้หมดแล้ว สาเหตุประการสำคัญคือสมาชิกชมรมรู้สึกกลัวคำว่าวิจัย เนื่องจากคิดว่ามีความรู้ไม่พอที่จะทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย และถ้าหากทำแล้วเกรงว่าจะไม่ผ่านการพิจารณาจากทาง ก.ค.

"ปรากฏว่าพอเราพูดคำว่างานวิจัยในช่วงนั้น จะไม่มีใครทำ ไม่กล้าขนาดที่ว่าช่วงหลังมีการอบรมและบอกงานวิจัยคนที่ไม่จบปริญญาโทมาก็ทำได้ เพียงแต่ทำให้เราทำวิจัยในชั้นเรียนแต่เขาก็กลัว เขาหนีเขาไม่กล้า ไม่กล้าที่จะชนในเรื่องนี้ ก็ไปทำในเรื่องของแผนการสอนอะไรไป เขากลัวเพราะไม่มีใครที่จะว่าทำวิจัย ไม่มีหรอก แล้วทุกคนเรา (ชมรม) ก็จะห้ามด้วยเราจะมีคำว่าไม่ควรด้วย ในช่วงแรกๆ นะ ตอนนั้นยังไม่ อือฮาว่อยากจะทำ แต่ช่วงแรกๆ เนียเขาจะเสียงหมด ว่าอ้อ.. คนที่ไม่จบปริญญาโทมาเนียเขากลัว ทางโน้น (ก.ค.) จะไม่เชื่อถือ ไม่ยอมรับ ไม่มีอะไรรองรับ มันสูงเกินไป สถิติที่ใช้มันก็สูงเกินที่ระดับปริญญาตรี หรือคนที่ไม่สูงกว่าระดับปริญญาตรีจะทำอะไรอย่างนี้ กลัวเรื่องสถิติมันจะสูง ก็ไม่มีใครกล้าทำ"

กรณีศึกษาที่ 1 19/11/41

"คือวิจัยมันมีอะไรเป็นข้อเปรียบเทียบเยอะ พวกนิสิตเขาทำไว้เยอะ สู้ไม่ได้ เพราะว่ามันเคยไปดูที่ห้องสมุดประสานมิตร ห้องสมุดมหาลัยต่างๆ เพื่อที่จะทำวิจัยนี้ แต่ว่าโอ้โห... เขาทำไว้หมดแล้วหาเรื่องที่จะทำยาก อย่างวิจัยในชั้นเรียนเนียบมันต้องมีกลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม คือเราหาไม่ได้"

สมาชิกชมรม 13/12/41

"ก็ส่วนใหญ่ที่เขามาทำผลงานทางวิชาการนี้ ส่วนใหญ่จะจบปริญญาตรี ที่คิดว่าคงจะผ่านงานวิจัยมาน้อย พอได้ยินคำว่าวิจัยมันรู้สึกยากเสียแล้ว เพราะงานวิจัยมันเป็นพวกที่จบปริญญาโท ก็รู้สึกอย่างนั้นแหละ ก็เลยพยายามหลีกเลี่ยงที่สุดที่จะไม่ทำ ตามแล้วร้อยละ 99 ไม่อยากทำเลย"

วิทยาการหนังสือส่งเสริมการอ่าน 8/02/42

"ไม่คิดจะทำวิจัย ความจริงถ้าวิจัยในชั้นเรียนเฉยๆ ก็สนใจนะ แต่ยังไม่ได้อบรมก็เลยยังไม่ทำ แต่ถ้าทำวิจัยอย่างพวกปริญญาโทเขาทำกันนั้นไม่ไหวหรือกลัวไม่ผ่าน อีกอย่างต้องไปให้ระดับศาสตราจารย์ดูโน่นลำบากหากคนปรึกษายาก ลู้อ่างงนี่ไม่ได้ให้แค่คนที่ผ่านอาจารย์ 3 ดูให้ก็พอ"

สมาชิกชมรมจังหวัดอ่างทอง 22/02/42

"วิจัยที่ว่ามันยากนะ แล้วเราไม่มีความรู้ด้วย"

สมาชิกชมรมจังหวัดสระบุรี 15/03/42

"วิจัยที่ว่ามันยากนะ ชื่อมันฟังดูแล้วยาก ขั้นตอนมันต้องใช้กลุ่มตัวอย่างเยอะ ต้องมีกลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม ขนาดคนจบโท (ปริญญาโท) มาเขายังกลัวๆ เลย แล้วเราละเราไม่ได้เรียนมาเลย มีเหมือนกันนะที่ทาง สปจ. เขาจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนประมาณ 2-3 วัน แต่เราก็ไม่ค่อยได้ ไม่รู้ว่าเป็นเพราะเรา หรือว่าเป็นเพราะวิทยากรที่มาให้ความรู้ก็ไม่รู้"

สมาชิกชมรมจังหวัดสระบุรี 15/03/42

ในขณะที่สมาชิกผู้จบปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรีมีความคิดว่างานวิจัยเป็นเรื่องที่ยาก และเหมาะกับคนที่มีความรู้ตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไปที่จะจัดทำ แต่ในขณะที่เดียวกันสมาชิกชมรมผู้จบปริญญาโทก็ไม่คิดที่จะทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยเช่นกันอันเนื่องจากมีความคิดว่างานวิจัยนั้นเป็นเพียงจุดเล็กๆ ทำแล้วได้รับความรู้น้อย ไม่สามารถที่จะนำมาใช้ประโยชน์ได้มากนัก และยังคิดว่างานวิจัยนั้นเป็นสิ่งที่สามารถจะสร้างข้อมูลขึ้นมาได้โดยไม่ต้องใช้ข้อมูลที่เป็นจริง

"ไม่คิดจะทำ คือตัวเองก็เคยผ่านมาแล้ว มันมีความรู้สึกว่างานวิจัยมันเป็นเพียงจุดเล็กๆ ได้รับความรู้มานิดๆ หน่อยๆ นี่คือความรู้สึกส่วนตัวเท่าที่สัมผัสได้ มันมีโอกาสรื้อทบทวนได้มากนะนะ ถ้าที่ทบทวนที่ทำได้ อาจารย์ที่ปรึกษาคอยช่วยเหลืออยู่แล้ว ถ้าได้มาผลงานแบบนั้นไม่ยากได้เลย อยากทำแบบนี้ (หนังสือเด็ก) มากกว่า"

วิทยากรหนังสือส่งเสริมการอ่าน 8/02/42

### การส่งเสริมการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย

ในด้านการส่งเสริมเกี่ยวกับการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยนั้น เนื่องจากเมื่อพูดถึงผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยแล้ว สมาชิกส่วนใหญ่มักมองว่าเป็นเรื่องที่ยาก มีขั้นตอนในการทำที่ยุ่งยาก จึงไม่ต้องการที่จะทำ ประกอบกับวิทยากรหลายท่านไม่มีความถนัดทางด้านการศึกษา เนื่องจากมีวิทยากรที่ทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยผ่านการพิจารณาจากสำนักงาน ก.ค. ให้เลื่อนตำแหน่งอาจารย์ 3 เพียงท่านเดียวแต่



ทางชมรมได้พยายามที่จะส่งเสริมและเผยแพร่ให้สมาชิกได้รับความรู้ในการจัดทำผลงานดังกล่าว แต่เป็นลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน โดยพยายามให้ความรู้ด้วยวิธีการเขียนบทความลงในหนังสือสารสัมพันธ์ของชมรม และการจัดอบรมให้ความรู้ แต่ก็ไม่บ่อยครั้งนัก เนื่องจากวิทยาการทางด้านเดียวที่มีอยู่ติดภาระกิจทางด้านครอบครัว และภาระกิจทางโรงเรียน จึงไม่สามารถที่จะให้ความรู้แก่สมาชิกได้อย่างต่อเนื่อง

“เมื่อก่อนเขียนลงหนังสือสารสัมพันธ์ ของทางชมรมไป ครั้งหรือสองครั้ง แล้วหลังจากนั้นก็ไม่มีเวลาภาระกิจทางบ้านมั่ง ทางโรงเรียนมั่ง ช่วงนั้นพัฒนาโรงเรียนเปลี่ยนโฉมหน้าใหม่เลย จัดแนวถนนใหม่ ก็เลยช่วงนั้นไม่มีเวลาได้ไปช่วยทางชมรมเท่าไร”

กรณีศึกษาที่ 1 23/12/41

“รู้สึกจะเขียนไปครั้ง สองครั้ง เพื่อที่จะเชิญชวนชาววังานวิจัยนั้นอย่าไปกลัวมันเลย เรื่องสถิติ ที่จริงแล้วมันไม่มีอะไรหอกเราใช้สถิติง่ายๆ ก็ได้ที่มันเป็นการแก้ปัญหาในห้องเรียน ก็เรียกว่าเป็นงานวิจัยในห้องเรียนได้ ก็พยายามชวนเขาไป”

กรณีศึกษาที่ 1 11/02/42

ในการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับวิจัย ทางชมรมได้เคยมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกชมรม ซึ่งช่วงนั้นเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน และพื้นฐานในการวิจัย ซึ่งเป็นการเชิญวิทยากรจาก ก.ค. และ สปจ. มาให้ความรู้แต่ก็ไม่บ่อยครั้งนัก

“เคยให้การอบรมไปแล้ว 2 คอร์ส คือการวิจัยในชั้นเรียน แล้วก็พื้นฐานในการวิจัย ก็มีอาจารย์มาให้ความรู้”

วิทยากรกลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ 7/12/41

“ในเรื่องเกี่ยวกับวิจัย ก็เคยจัดนะ แต่ตอนนั้นเป็นการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน และสถิติเล็กๆ น้อยๆ ซึ่งเคยเชิญอาจารย์ชาติรี สารานู มาให้ความรู้ก็นานแล้วละ แต่เคยจัดนะแต่ไม่นานแล้วละ”

กรณีศึกษาที่ 1 11/02/41

“ตอนนั้นรู้สึกจะ 2 ครั้ง โดยส่วนใหญ่จะเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งอาจารย์ชาติรี สารานู พูดได้ค่อนข้างชัดเจน แล้วก็มาจาก สปจ.และอาจารย์ปราโมทย์ ช่วงนั้นรู้สึกจะจัดถึง 3 วัน”

สมาชิกชมรม 22/02/42

เนื่องจากมีผู้ทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยส่งไปเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 แต่ทางสำนักงาน ก.ค. ไม่เชื่อว่าผลงานที่จัดส่งไปนั้นเป็นผลงานที่ผู้ทำทำด้วยตนเอง ทำให้ผลงานไม่ผ่านการอนุมัติให้เลื่อน

ตำแหน่ง เป็นผลทำให้ผู้ทำผลงานทางวิชาการคนอื่นๆ เกิดความกลัวไม่กล้าที่จะทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย และพยายามหลีกเลี่ยงที่จะไม่ทำผลงานประเภทผลงานวิจัยที่สุดเท่าที่จะหลีกเลี่ยงได้ ทางชมรมได้ตระหนักถึงความรู้สึกดังกล่าวจึงไม่ส่งเสริมให้สมาชิกทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย ยกเว้นผู้ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาโท ซึ่งเป็นผู้ที่เคยผ่านงานวิจัยมาบ้างแล้ว เพราะเห็นว่าหากทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยแล้ว ผลงานจะได้รับความเชื่อถือมากกว่าผู้จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรี นั้นหมายถึงโอกาสที่จะผ่านการพิจารณาให้ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 มีสูงกว่าผู้จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี หรือต่ำกว่าระดับปริญญาตรี

“ถ้าเป็นปริญญาโทส่งเสริมแน่นอน แต่ถ้าเป็นแค่ปริญญาตรีเราไม่กล้าที่จะให้เขาเลื่อน ถ้าเขาพลาดขึ้นมา เราไม่รู้จริง ถ้าเรื่องข้อมูลอะไรไม่กลัว กลัวเรื่องสถิติ ถ้าเป็นคำร้อยละมันก็ไม่สมกับงานวิจัย แต่ถ้าบางอย่างร้อยละเบาๆ ก็อาจจะได้ บางอย่างก็ต้องมีการเปรียบเทียบซึ่งใช้สถิติข้อมูลอาจจะต้องสูงๆ ถ้าเป็นข้อมูลที่เรเคยผ่านมามากแล้วก็คงใช้ได้ แต่ถ้าเป็นปริญญาโท ถ้าผ่านมามีปริญญารองรับเนี่ย ก็ต้องมีที่พึ่งพา อาจารย์เขามี เราก็จะสบายใจในเมื่อเขาจบปริญญาโทมา เขาผ่านสถิติ ข้อมูลผ่านการทำงานทางด้านการศึกษาแล้ว จากนั้นเราก็จะช่วยตรวจสอบความถูกต้องเท่านั้นเอง ถ้าไม่แน่ใจเอาไปค้นมานบอกเขา แล้วเขาจะมีหลายแหล่ง (แหล่งค้นคว้าและปรึกษา) ถ้าเป็นปริญญาตรีเราต้องรับภาระหนักที่จะบอกทุกอย่าง มันยาก เขียนเองดีกว่า อย่างที่เขาบอกบางทีบางอย่างเราต้องร้อยมด เขียนเองกับบางทีเราไปรื้อของเขามันมากกว่ากัน”

กรณีศึกษาที่ 1 24/02/42

“ถ้าพูดถึงความสามารถของครูไปทำวิจัยนี้ ไม่จบโทก็คงจะยากนะ แต่ถ้าเราทำเก่งๆ การวิจัยมันน่าจะดีกว่า คล้ายกับว่านำไปใช้ได้”

วิทยาการกลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย 28/02/42

“เราไม่ค่อยถนัดเรื่องการวิจัย แล้วสมาชิกส่วนใหญ่ที่จบปริญญาโทมาก็น้อย ที่ได้อาจารย์ 3 ก็มีแค่ท่านสองท่าน น้อยนะ ส่วนใหญ่ปริญญาตรี ก็ไม่ได้ผ่านงานวิจัยมาเท่าไร ก็เลยเป็นเรื่องที่ยากสำหรับอาจารย์ 3 สุพรรณฯ ไม่มีความชำนาญการในเรื่องนี้”

วิทยาการกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

28/02/42

“คนที่ไม่ได้จบปริญญาโทมา เขา(ทางชมรม)ไม่ค่อยสนับสนุนเพราะว่าไม่มีความรู้ทำไปก็ตก เพราะเราไม่รู้เรื่องระเบียบ หรือขั้นตอนในการวิจัย ทำไปก็ไม่ผ่าน”

สมาชิกชมรมจังหวัดสระบุรี 15/03/42

จากสาเหตุดังกล่าว ทางชมรมจึงพิจารณาเห็นว่าการทำงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยไม่เหมาะกับสมาชิกส่วนใหญ่ของชมรม เนื่องจากผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยเป็นสิ่งที่ยาก และสมาชิกส่วนใหญ่ก็กลัวไม่กล้าที่จะทำ ทางชมรมจึงหันมาสนับสนุนให้สมาชิกทำผลงานประเภทหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะคล้ายผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย แต่มีการใช้สถิติที่ง่ายกว่า และมีขั้นตอนในการทำที่ง่ายไม่ยุ่งยากซับซ้อน คือการทำรายงานการพัฒนาการเรียนการสอน ทั้งนี้ทางชมรมได้มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกชมรมอย่างละเอียดและทั่วถึง โดยจัดการอบรมไว้ในคอร์สอบรม "บันได 7 ขั้น สู่อาจารย์ 3" และจัดให้มีการอบรมเฉพาะการเขียนรายงานการพัฒนาการเรียนการสอน จำนวน 5 บท ภายในระยะเวลา 1-2 วัน โดยเป็นการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการที่เน้นให้สมาชิกได้ฝึกปฏิบัติในการเขียน จนกระทั่งสามารที่จะเขียนรายงานการพัฒนาการเรียนการสอนตามแนวทางที่ตนเองได้จัดการเรียนการสอนขึ้นแล้วนั้นได้

"การวิจัยเราจะเป็นแบบง่ายๆ คือวิจัยแบบไม่รู้ว่าจะถูกหลักเกณฑ์ใหม่ แต่มันก็เป็นวิจัยแบบที่ออกแบบง่ายๆ ซึ่งเป็นลักษณะรายงาน ฉะนั้นทุกคนส่วนมากจะมีวิจัยชิ้นหนึ่งคล้ายๆ กับการวิจัยในชั้นเรียน ก็ไม่รู้ว่าจะถูกแบบใหม่ แต่เราก็เอาโครงสร้างของวิจัยของปริญญาโทมาดูเป็นแนวเทียบ 5 บท แต่ว่าข้อมูลจะออกมาง่ายไม่ซับซ้อน ไม่มีการหาค่าทางคณิตศาสตร์มากนัก"

วิทยากรกลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย 6/02/42

"รายงานการพัฒนาการเรียนการสอน ก็มีนะมีการใช้สถิติเหมือนกัน แต่ว่าสถิติบางคนก็ไม่สูงนัก ก็แค่ร้อยละไว้อย่างนี้ เราก็สนับสนุนว่าเออ... ทำหေး ร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์ก็ได้ ก็ไม่ต้องใช้ค่าสถิติสูงๆ อะไรหรอก แต่ว่าเราก็ไม่ใช่คำว่า รายงานการวิจัยเราจะเลี้ยง"

กรณีศึกษาที่ 1 11/02/42

"การวิจัยของเราไม่เน้นการวิจัยแท้ๆ เลยนะ ส่วนมากสมาชิกของเราเขาก็ไม่ได้จบปริญญาโทมา จะเป็นวิจัยเล็กๆ อย่างเช่นวิจัยในชั้นเรียนอย่างนี้ ซึ่งถ้าเราไปพูดการวิจัยเลยคงยาก แต่จะไม่พูดเรื่องการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างนี้มากกว่า"

วิทยากรกลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย 28/02/42

จากคำกล่าวข้างต้นพอจะสรุปได้ว่าสาเหตุที่สมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ไม่ทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย เพราะไม่มีความรู้ทางด้านระเบียบวิธีและประสบการณ์ในการการวิจัย เกรงว่าทำไปแล้วผลงานทางวิชาการของตนจะไม่ผ่านการอนุมัติจาก ก.ศ. เพราะผลงานไม่เป็นที่เชื่อถือ ผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยเป็นผลงานที่ยากในการทำ ไม่สามารถที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนได้เท่าที่ควร และทางชมรมไม่สนับสนุนให้ทำ แต่ให้ทำผลงานประเภทรายงานพัฒนาการเรียนการสอนแทน

ในด้านการส่งเสริมในการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยนั้น ในระยะแรกทางชมรมไม่สนับสนุนให้สมาชิกทำ เนื่องจากสมาชิกขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำโดยเฉพาะผู้ที่จบปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรี

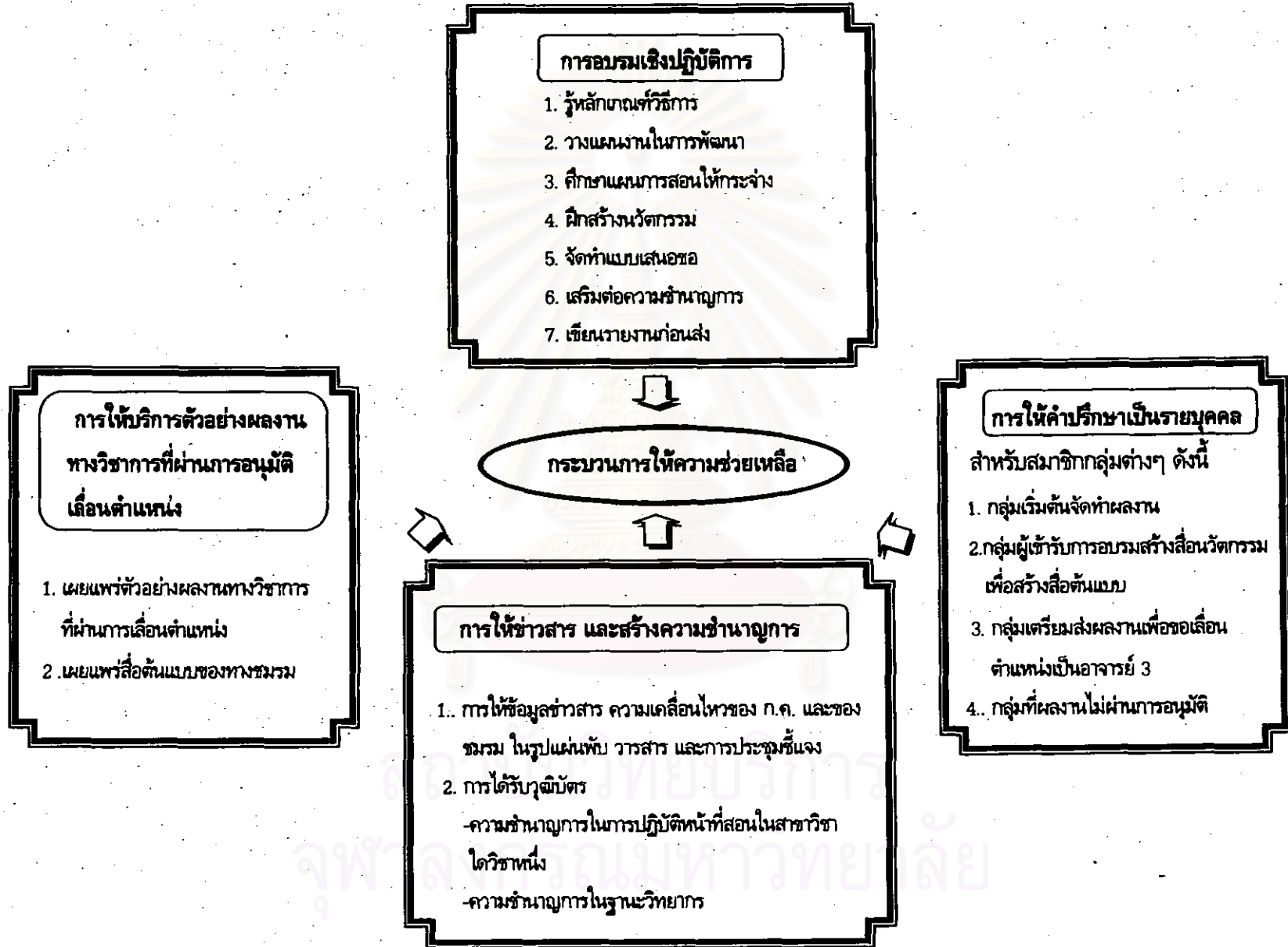
เพราะเกรงผลงานจะไม่ผ่านการอนุมัติจาก ก.ค. ในระยะหลังทางชมรมจึงหันมาสนับสนุนให้สมาชิกหันมาทำรายงาน การพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย สถิติที่ใช้ง่ายกว่า และขั้นตอนไม่ยุ่งยาก โดยมีการอบรมให้ความรู้อย่างละเอียดเน้นการปฏิบัติ ให้สามารถนำไปใช้ได้จริง แต่ในขณะเดียวกัน จากข้อมูลในเชิงปริมาณเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมให้ความช่วยเหลือสมาชิกชมรมในการทำผลงาน ทางวิชาการ เพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 แสดงให้เห็นว่าทางชมรมมีการส่งเสริมการทำผลงานทางวิชาการ ประเภทวิทยานิพนธ์ โดยมุ่งส่งเสริมการทำผลงานทางวิชาการประเภทนวัตกรรมทางการสอน คือ เอกสารประกอบการ สอนมากกว่าผลงานทางวิชาการประเภทอื่นๆ เพราะสมาชิกได้รับความรู้อยู่ในระดับสูงกว่าผลงานทางวิชาการประเภท อื่นๆ

จึงอาจกล่าวได้ว่า ในการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยนั้น ตัวแปรที่มีความสำคัญในการที่ชมรม จะสนับสนุนให้สมาชิกมีการทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยมากน้อยเพียงใด หรือการที่สมาชิกชมรม จะตัดสินใจเลือกจัดทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัยหรือไม่ สิ่งนั้นก็คือการให้ความสำคัญ และความเชื่อถือ ของ ก.ค.

จากข้อมูลที่ได้ทั้งในการศึกษาเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยสามารถสรุปกระบวนการในการให้ความ ช่วยเหลือสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 ในการทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ของชมรม อาจารย์ 3 ได้ตั้งแผนภูมิที่ 2

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 2 กระบวนการให้ความช่วยเหลือสมาชิกชมรมของชมรมอาจารย์ 3





จากแผนภูมิที่ 2 จะพบว่า ทางชมรมซึ่งนำโดยคณะวิทยากรผู้ทำหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือสมาชิกชมรม ในการทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 มีกระบวนการในการให้ความช่วยเหลือที่เป็นระบบและขั้นตอน ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุป ได้ดังนี้คือ

1. การอบรมเชิงปฏิบัติการ ชมรมอาจารย์ 3 ซึ่งได้แก่คณะวิทยากรผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือสมาชิกชมรมในการทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ได้มีการจัดอบรมให้ความรู้ในรูปของการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ในลักษณะการอบรมเป็นกลุ่มใหญ่ เป็นกลุ่มย่อย และการทบทวนความรู้เป็นรายบุคคล โดยจัดเป็นลักษณะเป็นคอร์ส การอบรม โดยใช้ชื่อว่า "บันได 7 ขั้นสู่อำจารย์ 3" ซึ่งบันไดแต่ละขั้นได้แก่

1.1 การให้รู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3

1.2 การวางแผนในการพัฒนาการเรียนการสอนว่าจะวางแผนในการพัฒนาได้อย่างไรบ้างเพื่อให้เกิดการพัฒนา จนสามารถที่จะนำผลแห่งการพัฒนาไปขอเลื่อนตำแหน่งได้

1.3 การให้ความรู้เกี่ยวกับหลัก และวิธีการเขียนแผนการสอนที่ถูกต้อง สามารถทำแผนการสอนได้อย่างถูกต้อง และนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้

1.4 ฝึกสร้างนวัตกรรมที่จะใช้ในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ เอกสารประกอบการเรียนการสอน แบบเรียนสำเร็จรูป แบบฝึกประกอบการสอน ชุดการสอน และหนังสือส่งเสริมการอ่าน และสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างแท้จริง

1.5 การทำแบบเสนอขอเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 โดยการเขียนรายงานการปฏิบัติการย้อนหลังอย่างถูกต้อง

1.6 เสริมต่อความชำนาญการ ทางชมรมจะเสนอแนวทางในการสร้างความชำนาญการและวิธีการเขียนรายงานความชำนาญการ ให้แก่สมาชิกผู้เข้ารับการอบรม เพื่อให้สมาชิกชมรมมีความชำนาญการที่เหมาะสมในการที่จะขอเลื่อนตำแหน่ง ทั้งในด้านความรู้ความสามารถในหน้าที่ที่ปฏิบัติ และด้านการเป็นวิทยากร

1.7 การเขียนรายงานการพัฒนาการเรียนการสอน เมื่อสมาชิกรู้หลักและวิธีการในแต่ละขั้นตอนและปฏิบัติตามในแต่ละขั้นตอนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ขั้นสุดท้ายจะเป็นการเขียนรายงานการพัฒนาการเรียนการสอนโดยนำผลที่ได้จากการพัฒนาการเรียนการสอน อันได้แก่ข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก การพัฒนาทางด้านการเรียนของเด็กนั้นมาเขียนเป็นรายงานการพัฒนาการเรียนการสอน และนำเสนอเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งต่อไป

2. การให้บริการตัวอย่างผลงานทางวิชาการที่ผ่านการอนุมัติเลื่อนตำแหน่ง โดยมีตัวอย่างผลงานทางวิชาการของผู้ที่ผ่านการอนุมัติเลื่อนตำแหน่งแล้วและสื่อต้นแบบไว้บริการ เพื่อเป็นตัวอย่างและแนวทางในการจัดทำผลงานทางวิชาการ และใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนในชั้นเรียนของครู

3. การให้ข่าวสารและสร้างความชำนาญการ ซึ่งจากการเป็นสมาชิกชมรมอาจารย์ 3 จะทำให้สมาชิกได้รับความรู้และความเคลื่อนไหวในเรื่องระเบียบกฎเกณฑ์ของ ก.ค. เกี่ยวกับการขอเลื่อนตำแหน่ง ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับอาชีพครู และความเคลื่อนไหวของชมรมในลักษณะของการส่งแผนพับ วารสารให้แก่สมาชิกชมรม และการประชุมสามัญประจำปีเพื่อชี้แจงข่าวสารและให้ความรู้แก่สมาชิกในเรื่องการทำผลงานทางวิชาการ ทางชมรมมีการ

ส่งเสริมและสนับสนุนสมาชิกให้มีความชำนาญการโดยการแจกคู่มือบัตรจากกรอบรม และจากการประกวดนวัตกรรมที่ทำขณะที่ยอบรม ซึ่งเป็นการเพิ่มความชำนาญการด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ นอกจากนี้ยังมีการสนับสนุนให้สมาชิกมีความชำนาญการด้านการเป็นวิทยากร โดยการเปิดโอกาสให้สมาชิกชมรมร่วมเดินทางไปกับชมรมเพื่อเผยแพร่สื่อหรือนวัตกรรมที่จัดทำ และถือเป็นการสร้างเวทีให้แก่สมาชิกได้ใช้เก็บเกี่ยวประสบการณ์ในการฝึกฝน เพื่อก้าวขึ้นสู่การเป็นวิทยากรผู้เชี่ยวชาญต่อไป

4. การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล โดยทางชมรมจะให้คำปรึกษาแก่สมาชิกผู้ที่มีความสนใจในการทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ตามสภาพความพร้อมของสมาชิกโดยอาจเริ่มตั้งแต่ยังไม่ทราบทิศทางในการทำ จนถึงขั้นทำผลงานเพื่อส่ง ก.ค. และหากว่าผลงานที่ทำไม่ผ่านการอนุมัติสมาชิกผู้เสนอขอเลื่อนตำแหน่ง และวิทยากรผู้ให้คำแนะนำปรึกษา จะร่วมกันพิจารณา และวางแผนในการทำผลงานโดยเริ่มแก้ไขในส่วนที่ยังบกพร่องอยู่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องแผนการสอน ความชำนาญการ หรือการสร้างนวัตกรรมเพิ่มเติม ตลอดจนการเขียนรายงานความชำนาญการ เพื่อเสนอขึ้นไปให้ ก. ค. พิจารณาใหม่ เพื่อให้มีการอนุมัติและสามารถเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ได้ในที่สุด

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย